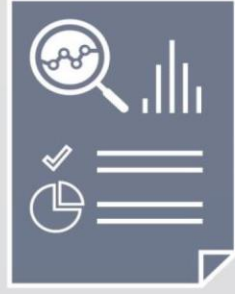

HAFTALIK BİLGİLENDİRME

RAPORU

2022

20-26 Haziran Günleri

İçindekiler sayfasındaki konu başlıklarına tıklayarak istediğiniz konu hakkında bilgi alabilirsiniz.

Medya ve Kurumsal İletişimden Sorumlu
Genel Başkan Başkanlığı

İçindekiler

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR	2
20-26 HAZİRAN 2022 HAFTASI ÖZEL GÜNLER	2
YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ	3
LİRALAŞMA YERİNE DÖVİZLEŞME YÜZDE 70'İ AŞTI, EN YÜKSEK KAZANCI DOLAR GETİRDİ!	9
MİLYONLARCA KİŞİ, E-HACİZLE REHİN ALINDI!	10
İKTİDAR LONDRA BANKERLERİNE MUHTAÇ HALE GELDİ	10
KAPALI KAPILAR ARDINDA ŞEFFAF OLMAYAN, İHALESİZ VE REKABETSİZ ALIMLARI	11
KAMU KAYNAKLARINI ERKEN SEÇİM AMAÇLI KULLANILACAK	12
TÜRKİYE İÇİN TAHMİNLER KÖTÜLEŞME YÖNÜNDE YENİLENİYOR	12
İKTİDAR İFLAS VE ÇÖZÜMSÜZLÜĞÜNÜ İLAN ETTİ	13
ÜÇ BAŞLIKLILIK MİNGENE	13
BORÇLANDIRMANIN ADI FERT GELİRLERİ ARTIŞI OLDU	16
1 HAFTADA 123 MİLYAR TL DAHA BORÇLANDIK	18
AKARYAKIT ZAMLARIYLA VERGİ YÜKÜ 6 KAT ARTTI!	18
DOĞALGAZI KESİLEN ABONE SAYISI YÜZDE 42,3 ORANINDA ARTTI	19
DOĞALGAZ FİYATLARI NEDEN PAHALI	20
KARADENİZ DOĞALGAZI EVLERE GELENE KADAR FATURALARA 10 KEZ ZAM GELDİ!	24
İCRA DOSYALARI HIZLA ARTIYOR	24
KİRA ARTIŞI, ÜCRET ARTIŞINI GEÇTİ	26
ZAM GELDİKÇE VERGİ YÜKÜ DE ARTIYOR!	27
AKP İKTİDARINDA 50 LİRALIK BENZİN ALABİLEN DE KALMADI	28
YHT BİLETLERİNE YÜZDE 30 ZAM!	29
SÜT ZAMMI ETİKETE YÜZDE 40 YANSIDI	29
GIDA FİYATLARINDAKİ YÜKSELİŞ, PİRİNÇ KRİZİNE NEDEN OLABİLİR	30
DAR GELİRLİ KAYBEDİYOR AZINLIK KÂRLARINI KATLIYOR	31
TCDD RAYDAN ÇIKTI	32
BALLI YOL PROJELERİ	33
BEŞLİ ÇETE DOYMUYOR	33
ÇORUH RANT VADİSİ OLDU	33
100 YILLIK TCDD KİRAÇILARI OLDU	34
BORÇLARI TAM 20 YIL ERTELENDİ	35
DEVLETİN DEĞİL AKP'NİN BANKASI	35
MAKETE BİLE MİLYONLAR!	36
TOPLANAN VERGİYİ KİRAYA HARCADILAR	36
ÇÖKÜŞ VE TÜKENİŞİ	38
TARIM ÜRETİCİ ENFLASYONUNDA YENİ REKOR!	39
4,8 MİLYON HEKTAR TARIM ALANINI KAYBETTİK	40
PARÇALADIKLARI ORMANLAR YANIYOR	41
TÜRKİYE'NİN DERT HARİTASI	42
YURT PLANLARI YOK, SORUNLAR ÇİĞ GİBİ	42
MEB'İN KARNESİ YİNE KIRIK DOLU	44
110 BİN ÇOCUK SUÇA SÜRÜKLENDİ	46
GENÇLERİMİZİ 2053 VİZYONU YALANIYLA AVUTUYORLAR!	46
2022 YILININ İLK BEŞ AYINDA EN AZ 646 İŞÇİ HAYATINI KAYBETTİ	47
İŞSİZLİK VE İSTİHDAM	48
7'DEN 77'YE HAKARET DAVASI	48
SANSÜRLE HALKIN AÇLIĞINI GİZLEMELİK DÜNYANIN HIÇBİR YERİNDE GÖRÜLMEMİŞTİR	49
BÖLGESİNDE YALNIZLAŞAN ÜLKEMİZ	51
MİLLETE AÇLIK SÜNNET, SARAYA SOMONLU SUŞİ FARZ	52

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR

*Kutlama mesajlarının dışında dini konulara girilmemeli. Röportaj ve Televizyon programlarında konu ile ilgili gelen ısrarlı sorulara, laiklik vurgusu ile dini konuların siyasilerin değil konu ile ilgili çalışan İlahiyat kökenli akademisyenler ile din alimlerinin vermesi gerektiğine vurgu yapılmalı. Siyasilerin din konuşmasının dini siyasete alet etmek olduğu vurgusu yapılabilir. Camiye, kışlaya ve okullara siyaset sokulmamalı.

*Ak Parti'nin kendi içerisinde yaşadığı tartışmalara girilmemeli, konu ile ilgili sorular cevaplanmamalıdır. Bu konudaki en önemli yaklaşım "Biz de izlemekteyiz, demokrasimiz açısından gözlemekteyiz." yanıtıdır.

*Türk Ordusu ve Genel Kurmay Başkanlığı ile ilgili eleştirel söylemlerde bulunulmamalı. AKP'nin millet(Milliyetçilik) ve ümmet(Din) siyaseti üzerinden rant elde etmeye çalıştığı, bu ideal doğrultusunda duyguları sömürerek oyunu arttırma çabasında olduğu unutulmamalıdır. Doğruda olsa söylenecek tek bir cümle dahi rakibin eline çok önemli bir fırsat verebilir.

*Türkiye'nin etnik ve mezhepsel, cinsiyet ve sınıfsal yapılanmalarına yönelik daima birleştirici bir söylemde bulunulmalı. Söylemlerimiz Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığı ortak paydasından hareket etmeli. Kurtuluş savaşındaki birliktelik ruhundan dem vurulmalı, hak arayışlarımızı ve adalet söylemlerimizi belirli zümreler ve olaylar için değil kavramlar ve olgular için kullanmaya dikkat edilmeli.

*Parti'nin iç organlarında konuşulması gereken hususlar medya önünde konuşulmamalı. Ülkenin menfaati için ilkemiz daima 'Kol kırılır yen içinde kalır' olmalıdır. Parti içi sorunların çözüm noktası medya ve kamuoyu değil parti içi organlardır. Parti sorunlarını kamuoyunda konuşmak 'Bunlar daha kendi sorunlarını çözemezken ülkeyi nasıl yönetecekler' algısı oluşturup, CHP'ye ve ülkenin geleceğine zarar vermektedir.

*Söylem oluştururken unutulmaması gereken yegane husus; doğru, güncel ve ilkeleri kapsar olmasıdır. Aynı zamanda unutulmaması gereken bir diğer önemli hususta; söylemleriniz tamamen doğru olabilir fakat onun yeri, zamanı ve kime söylendiğidir. Püf noktası, kimin, ne zaman ve nerede söylediğidir. Zira; Doğru, doğru yerde ve doğru zamanda doğrudur.

*Sosyal medya hesaplarından yapılacak paylaşımlarda bireysel görüşler yerine parti politikasına uygun söylemler tercih edilmeli. Zamanlamanın önemi paylaşımın hedef kitlesi ve paylaşım yapılan mecraya göre belirlenmeli.

*Diğer önemli bir husus, bir şeyi sizin kaç kere söylediğiniz değil karşdakinin duyup duymadığıdır. Doğruları defalarca söylemekten çekinmeyin. Sizin tekrar dediğiniz karşınızdakinin ilk kez duyduğu olabilir. Tekrarın gücüne inanın.

*Eleştirel söylemlerimizi, projelerimizle desteklemeliyiz. Yanlışı gösterip, doğruyu anlatmalı, bunun adresinin de CHP iktidarı olduğu vurgusunu yapmalıyız.

*Her açıklamaya, herkese ve her soruya cevap verilmemeli. Düşük seviyeli söylemlerle ilgili sorulara muhatap almayarak cevap verilmeli. Muhatap almamak çoğu zaman en güzel cevaptır. Muhatap almadığımız ya da o seviyeye inmeyeceğimiz dile getirilmeli. Zira o tarz söylemlerde bulunan insanların amaçları bizleri o polemige sokmaktır, amaçlarına ulaştırmamak için verilecek tek cevap 'muhatap almıyoruz' olmalıdır.

20-26 HAZİRAN 2022 HAFTASI ÖZEL GÜNLER

*20 Haziran 1943'de Adapazarı'nda meydana gelen 5,6 şiddetindeki depremde 346 kişi öldü.

*20 Haziran1990'da Akçaabat'ta büyük bir sel felaketi meydana geldi. 39 kişi öldü, 4 kişi kayboldu.

*21 Haziran 1934'de Soyadı Kanunu kabul edildi.

*21 Haziran 2010'da İlhan Selçuk hayatını kaybetti.

*21 Haziran Dünya Müzik Günü

*22 Haziran 1919'da Amasya Genelgesi yayınlandı. Amasya Genelgesi, ulusal egemenliğe dayanan, tam bağımsız Türkiye Cumhuriyeti'nin temellerini oluşturan ilk kuruluş belgesi olması nedeniyle Türk tarihinde önemi olan metin.

*22 Haziran 2016 'da ilahiyatçı, akademisyen, gazeteci, yazar, avukat ve siyasetçi Yaşar Nuri Öztürk hayatını kaybetti.

*23 Haziran 1939'da Hatay Devleti'nin Türkiye'ye katılmasına ilişkin antlaşma, Ankara'da imzalandı.

*23 Haziran 2015'de Gazeteci ve Yazar Cüneyt Arcayürek hayatını kaybetti.

23 Haziran 2019'da İstanbul'da Ara yerel seçimi yapıldı. Ekrem İmamoğlu tekrar büyükşehir belediye başkanı seçildi

*24 Haziran 1967'de İstanbul'da üniversite öğrencileri, Amerika Birleşik Devletleri 6. Filosunun ziyaretini protesto etti.

YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ

• **İşsizlik** hem sayısal hem de oransal olarak artmaya devam ediyor. İktidarın "makro ihtiyati politika önlemleri" diye satmaya çalıştığı, ancak kredi kullanımını azaltarak tüketimi kısımaya dönük son önlemleri de önümüzdeki çeyreklerde hem büyüme hızını aşağı çekecek hem de işsizliği artıracak. Mevsim etkisinden arındırılmış hesaplamalara göre resmi işsizlik oranı (son dört haftada iş aramış işsizler) nisanda bir önceki aya göre 0,1 puan daha artarak yüzde 11,3'e yükseldi. TÜİK'in atıl iş gücü adıyla sınıflandırdığı, kamuoyunda gerçek işsizlik olarak bilinen geniş anlamda işsizlik oranı yüzde 22,4'ten yüzde 21,7'ye indi.

• **Dış ticaret haddi:** İmalat sanayi ihracatının yüzde 32,6'sını düşük, yüzde 31,6'sını orta düşük teknoloji ürünlerinin oluşturduğu, yüksek teknoloji ürünlerin payının yüzde 3'te kaldığı Türkiye'nin ihracat fiyatlarındaki artış ithalat fiyatlarına yetişemiyor. Nisan ayı itibarıyla son bir yıllık dönemde Türkiye'nin ihracat birim fiyatları yüzde 13,3 oranında artarken, ithalat birim fiyatlarındaki artış ise yüzde 39,5 olarak gerçekleşti. Türkiye geçen yıl nisan ayına göre miktar olarak daha fazla mal sattığı ve daha az mal aldığı halde dış ticaret açığı fiyat dengesizliği yüzünden yüzde 98,5 oranında artarak 6,1 milyar dolar oldu

• **Döviz rezervi:** KKM nedeniyle satın alınan ve 30 milyar doların üzerinde olduğu tahmin edilen dövize, ihracatçıların son haftalarda yüzde 40'a çıkarılan ihracat gelirlerini Merkez Bankası'na satma zorunluluğuna, Hazine'nin (iki tahvil ihracıyla toplam 5 milyar dolar) ve Merkez Bankasının (BAE ile Ocak 2022'de yapılan 4,7 milyar dolarlık swap anlaşması) dış borçlanmalarına, reeskont kredilerinden gelen 10,4 milyar (Aralık 2021-Mayıs 2022) dolara rağmen, Merkez Bankasının hem brüt rezervi hem de her iki tanıma göre de net rezervi kur korumalı mevduat uygulamasından önceki seviyesinin altında.

• **Vatandaşın borçları:** Gelirleri ve tasarrufları enflasyon karşısında eriyen vatandaşlar, gelirlerinin yetmediği zorunlu harcama ve borç ödemelerini yapabilmek için hızla borçlanıyorlar. Ramazan Bayramını izleyen son dört haftada (6 Mayıs -3 Haziran arasında) vatandaşların borçlarında 70 milyar liralık artış yaşandı. BDDK, vatandaşların daha fazla kredi kullanımını önlemek için vadeleri kısaltma kararı aldı. Bu arada, kredi faizlerinin enflasyonun oldukça altında kalması da vatandaşların borçlanmalarını artırıyor.

• Bankalara olan **borcunu zamanında ödeyemediği** için takibe alınan vatandaş sayısı da hızla artmaya devam ediyor.

• Hem döviz hem de Türk lirası cinsinden kredi notu yatırım yapılamaz seviyede bulunan Türkiye'nin risk primi (CDS) önceki hafta 800 puanın da üzerine çıktı. Geçen hafta sonunda 773,96 puana yükseldi. Türkiye, Arjantin ve savaştaki Rusya'dan sonra dünyanın riski yüksek üçüncü ülkesi. Bu gelişme hem Hazinesinin hem de diğer kamu-özel kuruluşların dış borçlanma maliyetlerini yıllık yüzde 10'un üzerine çıkardı.

• Merkez Bankasının açıkladığı **döviz kurlarına** göre geçen hafta dolar kuru yüzde 3,5 oranında artarak 17,06 TL'ye, Euro kuru yüzde 2,2 artarak 18,09 TL'ye yükselirken, dolar kurunda yıl başından bu yana yüzde 31,4, Euro kurunda yüzde 23,2 oranında artış oldu.

• **İcra dairelerinde** derdest bulunan dosya sayısı son bir yılda 1 milyon 481 bin adet artarak 10 Haziran itibarıyla 23 milyon 628 bine çıktı.

• **Borsa İstanbul'da** işlem gören ve yerli yatırımcıların sahip olduğu hisse senetlerinin yüzde 83,3'ü içerisinde 1 milyon lira ve daha yüksek miktarda hisse senedi bulunan 49 bin 732 yatırımcının elinde bulunuyor. Geri kalan yüzde 17'lik payı ise 2 milyon 390 bin yatırımcı paylaşıyor.

• Son aylarda daha çok fiyat artışıyla gündeme gelen **ikamet amaçlı konutların inşaat maliyetinde** de son bir yılda yüzde 101,7 oranında artış yaşandı

İŞSİZLİK YÜKSELİYOR

- İşsizlik hem sayısal hem de oransal olarak artmaya devam ediyor. İktidarın “makro ihtiyati politika önlemleri” diye satmaya çalıştığı, ancak kredi kullanımını azaltarak tüketimi kısımaya dönük son önlemleri de önümüzdeki çeyreklerde hem büyüme hızını aşağı çekecek hem de işsizliği artıracak.
- Mevsim etkisinden arındırılmış hesaplamalara göre resmi işsizlik oranı (son dört haftada iş aramış işsizler) nisanda bir önceki aya göre 0,1 puan daha artarak yüzde 11,3’e yükseldi.
- İşsiz sayısı ise önceki aya göre 65 bin kişi artarak 3 milyon 853 bine kadar yükseldi. TÜİK, geçen yılın aynı ayına göre işsiz sayısında 614 bin kişilik bir azalma olduğunu hesaplıyor.
- TÜİK’e göre nisanda 15 ve yukarı yaştaki nüfus 79 bin kişi artarak 64 milyon 484 bine çıkarken, işgücündeki (çalışanlar + işsizler) artış ise 473 bin kişi oldu. İşgücünün 34 milyon 225 bine yükseldiği nisanda istihdam ise 30 milyon 371 bin kişiye çıktı. İstihdamdakilerin milyon 212 binini ise eksik istihdamdakiler (kısa süreli bir işte çalışan, daha uzun süre çalışabilecek durumda olan bu nedenle de yeni veya ikinci bir iş arayanlar) oluşturuyor.
- Resmi işsiz sayısındaki artış, daha çok TÜİK’in önceki aylarda iş aramadığı için işsiz saymadığı kişilerin iş aramaya başlamalarından kaynaklandı.
- Bu nedenle de TÜİK’in atıl iş gücü adıyla sınıflandırdığı, kamuoyunda gerçek işsizlik olarak bilinen geniş anlamda işsizlik oranı yüzde 22,4’ten yüzde 21,7’ye indi.
- Buna göre işsizler (3 milyon 853 bin kişi), eksik istihdamdakiler (1 milyon 212 bin kişi) ve umutsuzların (3 milyon 20 bin kişi) oluşturduğu gerçek işsiz sayısı ise 8 milyon 248 binden 8 milyon 85 bine geriledi.
- Enflasyonla ilgili açıklamalarında geçen aydan itibaren bazı verileri gizlemeye başlayan TÜİK, aylık işgücü istatistiklerinde ise yaşanan tutarsızlıklar yüzünden öteden beri (örneğin istihdamın sektörel dağılımı, kayıt dışı çalışanlar, genç nüfusun eğitimde ve istihdamda olma durumu v,b) gizliyor.
- **Kayıtlı İşsiz Sayısı 3 Milyon 538 Bin:** TÜİK’in bu nedenlerle referans alınması pek de doğru olmayan aylık işgücü istatistiklerinde, işsiz sayılarında geçen yılın aynı ayına göre önemli ölçüde azalmalar gözleniyor.
- **Ancak, İş-Kur’a** kayıtlı işsiz sayısı ise geçen yıla göre hızla artıyor. TÜİK’in resmi işsiz sayısının önceki yılın aynı ayına göre 614 bin kişi azaldığını açıkladığı nisan ayında İş-Kur7a kayıtlı işsiz sayısında ise 673 bin kişilik artış olmuştu.
- İş-Kur’a kayıtlı işsiz sayısı mayıs ayında da geçen yılın aynı ayına göre 644 bin kişi artarak 3 milyon 538 bin kişiye ulaştı. Geçen yıl mayısta bu sayı 2 milyon 893 bin kişi olmuştu.
- **İşsizlik Sigortası Sadece 449 Bin İşsize Para Ödedi:** Resmi işsiz sayısının 3,9 milyon İş-Kur’a kayıtlı işsiz sayısının ise 3,6 milyona yükseldiği bir dönemde İşsizlik Sigortası Fonu’ndan sadece 449 bin 492 işsize mayıs ayında işsizlik ödeneği verildi.
- **Bu yıl ocak-mayıs** döneminde toplam 690 bin 319 işsiz işsizlik ödeneği alabilmek için İşsizlik Sigortası Fonu’na başvurdu. Başvuranların sadece 345 bin 425’i işsizlik ödeneği almaya hak kazandı.
- Hem işsiz sayısına hem de başvuru yapanlara göre oldukça düşük oranda işsizlik ödeneği bağlanıyor olması, işsizlik ödeneğinden yararlanma koşullarının ağır olmasından kaynaklanıyor.
- Birikimlerinin büyük bölümü, işverenlere teşvik olarak verilen ve salgın döneminde istihdama yönetil teşviklerin neredeyse tüm yükünü çeken İşsizlik Sigortası’nın toplam birikimi ise mayıs sonunda 103,1 milyar lira oldu.

DIŞ TİCARETTE FİYAT HADDİ TÜRKİYE ALEYHİNE

- İmalat sanayi ihracatının yüzde 32,6’sını düşük, yüzde 31,6’sını orta düşük teknolojlü ürünlerinin oluşturduğu, yüksek teknolojlü ürünlerin payının yüzde 3’te kaldığı Türkiye’nin ihracat fiyatlarındaki artış ithalat fiyatlarına yetişemiyor.
- Nisan ayı itibarıyla son bir yıllık dönemde Türkiye’nin ihracat birim fiyatları yüzde 13,3 oranında artarken, ithalat birim fiyatlarındaki artış ise yüzde 39,5 olarak gerçekleşti.
- Dolayısıyla geçen yıl nisanda 91,3 olan dış ticaret haddi, bu yıl nisanda 74,2’ye kadar geriledi. Buna göre geçen yıl nisanda ithalat birim fiyatlarının yüzde 91,3’ü seviyesinde olan Türkiye’nin ihracat fiyatı bu yıl yüzde 74,2’ye geriledi.

- Fiyat haddindeki Türkiye aleyhine yaşanan bu gelişme şöyle bir sonuca yol açtı: Nisan 2022’de Türkiye’nin ihracatı miktar olarak geçen yılın aynı ayına göre yüzde 10 arttı, ithalatı ise miktar olarak yüzde 3,2 oranında azaldı. Buna rağmen dolar cinsinden baktığımızda Türkiye’nin ithalat için ödediği par yüzde 35 oranında artarak 32,6 milyar dolara yükselirken, ihracat geliri yüzde 24,6 arttı 23,4 milyar dolara çıktı.
- Türkiye geçen yıl nisan ayına göre miktar olarak daha fazla mal sattığı ve daha az mal aldığı halde dış ticaret açığı fiyat dengesizliği yüzünden yüzde 98,5 oranında artarak 6,1 milyar dolar oldu.
- Aynı durum önceki aylarda da yaşandı. Ocak-Nisan döneminde Türkiye’nin ihracat fiyatlarında yüzde ortalama yüzde 10, ithalat fiyatlarında ise yüzde 37,9 oranında artış yaşandı.
- Miktar olarak bakıldığında ise ihracatta yüzde 10,5, ithalatta ise yüzde 1,8 oranında artış oldu.
- Ancak bu dönemde fiyatlar yüzünden Türkiye’nin ithalat için ödediği para yüzde 40,2 artarken, ihracattan elde ettiği gelirdeki artış ise yüzde 21,6’da kaldı. Daha fazla mal sattığı halde dış ticaret açığı ise yüzde 130 büyüdü.

MERKEZ BANKASININ BRÜT REZERVİDE NET REZERVİ DE AZALIYOR

- **Brüt Rezerv:** Merkez Bankasının, brüt rezervinde (altın + döviz); 27 Mayıs -3 Haziran günleri arasında, 156 milyon dolarlık azalış yaşandı. **3 Haziran itibariyle brüt rezerv 102,7 milyar dolara indi. Brüt rezerv geçen yılın sonuna göre ise 8,4 milyar dolar azaldı.**
- **Brüt rezervin 61,5 milyar doları döviz, 41,3 milyar doları ise altın varlıklarından oluşuyor.**
- Merkez Bankasının swap borçları dahil toplam döviz ve altın borçları 20 Mayısta önceki haftaya göre 105 milyon dolar azalarak 167,7 milyar dolar oldu.
- Merkez Bankasının Türkiye’deki bankalar ile Katar, Çin, BAE gibi ülkelerden aldığı swap borçları 63,3 milyar dolar olurken, bu swap borcu dahil **net rezervi ise 370 milyon dolar daha azalarak (eksi) -52,4 milyar dolardan (eksi) -52,8 milyar dolara düştü.**
- Swap borçlarının brüt rezerv içerisindeki payı ise 3 Haziran itibariyle yüzde 61,6 oldu.
- **Gelen Paraya Rağmen Rezerv Azaldı:** KKM nedeniyle satın alınan ve 30 milyar doların üzerinde olduğu tahmin edilen dövize, ihracatçıların son haftalarda yüzde 40’a çıkarılan ihracat gelirlerini Merkez Bankası’na satma zorunluluğuna, Hazine’nin (iki tahvil ihracıyla toplam 5 milyar dolar) ve Merkez Bankasının (BAE ile Ocak 2022’de yapılan 4,7 milyar dolarlık swap anlaşması) dış borçlanmalarına, reeskont kredilerinden gelen 10,4 milyar (Aralık 2021-Mayıs 2022) dolara rağmen, Merkez Bankasının hem brüt rezervi hem de her iki tanıma göre de net rezervi kur korumalı mevduat uygulamasından önceki seviyesinin altında.

Kur Korumalı Mevduat Sonrası Döviz Rezervi, Döviz Mevduatları ve Kur Korumalı Mevduatlar (Milyar Dolar)					
	17 Aralık 21	31 Aralık 22	6 May 22	3 Haziran 22	Fark (17 Aralık- 3 Haziran)
Brüt Rezerv	116,9	111,2	107,7	102,7	-14,2
Swap Dahil Net Rez.	12,2	8,3	15,0	10,5	-1,7
Swap Borcu	58,9	64,7	63,3	63,3	4,4
Swap Hariç Net Rez.	-46,7	-56,4	-48,3	-52,8	-6,1

- Kur korumalı mevduat uygulaması başlamadan önceki son cuma günü (17 Aralık 2021) Merkez Bankasının brüt rezervi 116,5 milyar dolardı. Brüt rezerv 17 Aralık – 3 Haziran arasında 14,2 milyar dolar azalarak 102,7 milyar dolara geriledi.
- Bankanın swap borçları dahil net rezervi (Kamu mevduatı yükümlülük sayılmadığında) 17 Aralık 2021 – 3 Haziran 2022 arasında 1,7 milyar dolar azaldı ve 12,2 milyar dolardan 10,5 milyar dolara düştü.
- Hem brüt hem de swap borçları dahil net rezervdeki azalma swap borçlarındaki (4,4 milyar dolar) artışa rağmen yaşandı. Swap borları 58,9 milyar dolardan 63,3 milyar dolara çıktı.
- Swap borçları da hariç tutulduğunda bankanın net rezervi ise 17 Aralıkta -46,7 milyar dolar düzeyindeydi. 3 Haziran itibariyle ise -52,8 milyar dolara indi. Eksi durumdaki swap borçları hariç net rezervde iki tarih arasında (17 Aralık 2021 – 3 Haziran 2022) 6,1 milyar dola daha azaldı.

SICAP PARA

- Son yıllarda uygulanan yanlış ekonomik ve siyasi politikalar yüzünden Türkiye’den çıkan ancak geçen hafta BDDK’nın “tahsisli swap imkanı” tanıyarak yeniden Türkiye’ye çekmeye çalıştığı yabancı portföy yatırımcıları geçen hafta hisse senedi ve tahvil piyasalarından net 288 milyon dolarlık alım yaptılar.
- Yabancılar, kur ve fiyat hareketlerinden arındırıldığında yabancılar 1 Ocak – 3 Haziran 2022 günleri arasında net olarak 4,1 milyar dolarlık hisse senedi ve iç borçlanma kağıdı satarak Türkiye’den çıktılar.
- Türk bankalarına swap yoluyla borç vermeyip aksine borç alan yabancı bankaların Türkiye’deki bankalara olan swap borçları ise 4,1 milyar dolara geriledi. Yabancı bankaların **yıl başından bu yana swap borçlanmaları/borç vermeleri nedeniyle Türkiye’den net çıkış 7,3 milyar doları buldu.**
- Yabancıların 1 Ocak- 3 Haziran döneminde hisse senedi, iç borçlanma kâğıdı, banka mevduatı ve swaplardan oluşan **sıcak para stoku**, kur ve fiyat hareketlerinden **arındırılmamış** olarak 9,6 milyar dolar azalarak **45,1 milyar dolara** geriledi.
- Yabancı yatırımcıların 3 Haziran itibariyle Türkiye’deki portföyleri, 17,1 milyar dolarlık kısmı hisse senedi, 3 milyar dolarlık kısmı kamu ve özel sektör iç borçlanma kağıdı ve repo, 29,2 milyar dolarlık kısmı döviz ve TL mevduatlarından oluşuyor.

KREDİ VE MEVDUAT GELİŞMELERİ

Mevduat

- Bankalardaki toplam mevduat, 27 Mayıs – 3 Haziran haftasında, döviz kurunun döviz mevduatlarının TL karşılığını artırması yüzünden 68,7 milyar lira artarak 6,67 trilyon liraya yükseldi.
- BDDK’nın istatistiklerine göre yıl başından bu yana Türk lirası mevduatlar yüzde 47,1 oranında genişledi. Ancak bu artışın neredeyse tamamı kur korumalı diğer bir ifadeyle de dövize endekslenen mevduatlardan kaynaklandı. KKM hariç tutulduğunda TL mevduatlarda yıl başından bu yana sadece yüzde 1,7 oranında artış oldu. Bu oranlar KKM’nin Türkiye’deki dolarizasyonu nasıl hızlandırıp, Türk lirası mevduatları da dolarize ederek tehlikeli bir noktaya çıkardığını açıkça gösteriyor.
- Döviz mevduatlarının 1,2 milyar dolar artarak 238,1 milyar dolara yükseldiği 3 Haziran itibariyle, kur korumalı mevduatlar 931 milyar lira, KKM hariç TL mevduatlar ise 1,83 trilyon lira oldu.
- **Dolarizasyon:** Döviz mevduatlarının toplam mevduattaki payını gösteren dolarizasyon oranı **tüm mevduatlar için 58,6’ya** çıktı.
- **Dolarizasyon oranı gerçek kişilere** ait (vatandaşın tasarruf mevduatı) mevduatlarda ise yüzde 62,4 oldu.
- *Kur korumalı Türk lirası mevduat uygulaması kapsamında açılan mevduatların döviz kuruna endekli olması nedeniyle gerçek dolarizasyon oranı ise yüzde 72,5’e ulaştı.*
- **KKM’nin Maliyeti:** 27 Mayıs 2022 tarihli verilere göre bankalardaki mevduatın yüzde 13,7’si kur korumalı mevduat olarak Merkez Bankası ve Hazine’nin garantisine sığınmış bulunuyor. Bu mevduatlara verilen garanti nedeniyle Devletin üstlendiği risk mart ayında gerçekleşmeye başladı. 23 Mart – 30 Nisan günleri arasında vadesi dolanlar için Hazine bütçeden 16,3 milyar lira ödendi. Merkez Bankasının da dövizden dönenler için 23 Mart 8 Nisan arasında 1,6 milyar lira kur garantisi ödediği açıklandı.
- Şubat ayında döviz mevduatından kur korumalı mevduata geçen şirketlere sağlanan kurumlar vergisi avantajı nedeniyle vazgeçilen kurumlar vergisi tutarının ise 10,1 milyar lira olduğu açıklandı. Buna göre sistemin ilk üç ayda kamuya toplam maliyeti 30 milyar lirayı geçti.
- **KKM’nin Üç Aylık Faizi:** Nisan ayında (9 Nisan) açılan ve geçen hafta (10 Nisan) vadesi dolan kur korumalı mevduatların üç aylık net getirisi yüzde 17,8 oldu. Merkez Bankasının her gün bu amaçla saat 11.00’de açıkladığı dolar kuru üzerinden yapılan hesaplama göre 9 Martta 14,61 TL olan kur üzerinden 1 milyon lira yatıran bir tasarruf sahibi kurun 17,21 liraya kadar yükselmesi nedeniyle parasını vadesinde 1 milyon 178 bin lira olarak geri aldı. Faiz olarak aldığı 178 bin liranın sadece 35 bin lirasını banka öderken, geri kalan 143 bin lirayı ise Devlet (Hazine ya da Merkez Bankası) ödedi.

Krediler

- Kredi stoku 27 Mayıs- 3 Haziran günleri arasında, kur artışının da etkisiyle 92,5 milyar lira artarak 6,1 trilyon lirayı geçti. TL krediler 56 milyar lira artarken, döviz kredilerin TL karşılığında kur yüzünden 36,5 milyar liralık artış oldu. Döviz kredileri dolar cinsinden ise 150,3 milyar dolara çıktı.

• *Kredi stokunda geçen yılın sonuna göre yüzde 25,1 oranında artış yaşandı. Türk lirası krediler yüzde 29,1 oranında artarken, döviz kredilerinde ise dolar cinsinden yüzde 4 oranında azalma oldu.*

• Aynı dönemde enflasyonun yüzde 35,64 (ocak-mayıs) olduğu dikkate alındığında TL kredilerde reel olarak derin bir azalma olduğu gözleniyor. Döviz kredilerinde ise 6 milyar dolardan fazla bir daralma yaşanıyor.

• **Batık Krediler:** Bankaların zamanında tahsil edemediği için takibe aldıkları krediler ise son hafta 598 milyon lira azalarak 163,3 milyar lira oldu.

VATANDAŞ HIZLA BORÇLANIYOR

• Gelirleri ve tasarrufları enflasyon karşısında eriyen vatandaşlar, gelirlerinin yetmediği zorunlu harcama ve borç ödemelerini yapabilmek için hızla borçlanıyorlar. Ramazan Bayramını izleyen son dört haftada (6 Mayıs -3 Haziran arasında) vatandaşların borçlarında 70 milyar liralık artış yaşandı.

• **BDDK, vatandaşların daha fazla kredi kullanımını önlemek için vadeleri kısaltma kararı aldı. Bu arada, kredi faizlerinin enflasyonun oldukça altında kalması da vatandaşların borçlanmalarını artırıyor.**

• Bireylerin bankalara ve finansman şirketlerine olan (konut, taşıt, ihtiyaç ve kredi kartı) borcu (takiptekiler de dahil) 3 Haziran itibarıyla 1 trilyon 185 milyar liraya yükseldi.

• Vatandaşların bu borcunun 913 milyar lirası bireysel (konut, otomobil, ihtiyaç) kredilerinden, 272 milyar lirası da kredi kartlarından kaynaklanıyor. Son hafta tüketici kredilerinde 10,8 milyar liralık, kredi kartı borçlarında ise 6,2 milyar liralık artış yaşandı.

• **Takipteki Borç:** Vatandaşların vadesinde ödeyemediği için bankalar tarafından icraya verilen takipteki borçları ise 27,9 milyar lira düzeyine çıktı. Bankaların takipteki bu borçlarını düşük bir bedel karşılığında varlık yönetim şirketlerine devrediyor olmaları bu rakamı olduğundan daha düşük gösteriyor.

• **Toplam Borç:** Vatandaşların varlık yönetim şirketlerine 32,9 milyar, TOKİ'ye ise 27 milyar lira borcu bulunuyor. Vatandaşların, bankalara, finansman şirketlerine, varlık yönetim şirketlerine ve TOKİ'ye olan (tahsili gecikmiş borçlar da dahil) toplam borcu 1 trilyon 244 milyar lira düzeyinde seyrediyor.

• Vatandaşların bankalara olan borcunda yıl başından bu yana 158,9 milyar liralık, toplam borçlarında ise 161 milyar liralık bir artış yaşandı.

BANKAYA BORCUNU ÖDEYEMELENLER DE ÇOĞALIYOR

• Bankalara olan borcunu zamanında ödeyemediği için takibe alınan vatandaş sayısı da hızla artmaya devam ediyor.

• Risk Merkezinin verilerine göre bu yıl ocak-nisan döneminde toplam 442 bin 324 kişi bankalara olan bireysel kredi borcunu, 337 bin 133 kişi de kredi kartı borcunu ödeyemediği için bir veya birkaç banka tarafından icra takibine alındı.

• Hem kredi kartı hem de tüketici kredisi borcunu ödeyemediği için takibe alınanlar tek kişi sayıldığında toplam 628 bin kişi bu dönemde bir veya birkaç bankaya borcunu temerrüt süresinin sonunda da ödeyemedi.

• Borcunu ödeyemeyenlerin sayısı geçen yılın aynı dönemine göre 330 bin 521 bin kişi arttı.

• Son beş yıl içerisinde borcunu ödeyemediği için bankalar tarafından takibe alınanlardan 4 milyon 130 bininin borcu Nisan 2022 itibarıyla devam ediyor. Diğer bir deyişle, 4 milyon 130 bin kişi bankalara olan borcunu ödeyemediği için kara listede bulunuyor. Bu sayı da geçen yıl nisan ayına göre 746 bin kişi arttı.

FAİZ ORANLARI: TÜRKİYE'NİN RİSK PRİMİ HAFTA İÇİNDE 800'Ü AŞTI

• Hem döviz hem de Türk lirası cinsinden kredi notu yatırım yapılamaz seviyede bulunan Türkiye'nin risk primi (CDS) önceki hafta 800 puanın da üzerine çıktı. Geçen hafta sonunda 773,96 puana yükseldi. Türkiye, Arjantin ve savaştaki Rusya'dan sonra dünyanın riski yüksek üçüncü ülkesi. Bu gelişme hem Hazinesinin hem de diğer kamu-özel kuruluşların dış borçlanma maliyetlerini yıllık yüzde 10'un üzerine çıkardı.

Kredi ve Mevduat Faiz Oranları

• 3 Haziran itibarıyla bankaların **vadeli TL cinsinden mevduata** uyguladığı ortalama faiz oranı yüzde 15,79' oldu. (Ancak kur korumalı mevduat nedeniyle bu oran gerçek durumu yansıtmıyor. Geçen hafta vadesi dolar üç ay

vadeli kur korumalı mevduatın üç aylık dönem faizi, Devletin ödediği kur farkıyla birlikte yüzde 16,7 oldu. Bu düzeydeki üç aylık bir faizin yıllık bileşiği ise yüzde 80 aşılıyor

- Merkez Bankasına göre, tüketici kredilerinin ortalama (ihtiyaç + taşıt + konut) faizi 0,19 puan artarak yüzde 26,62'ye çıktığı 3 Haziran'da ticari kredi faizleri ise artarak yüzde 23,61 oldu. Bankalar tüketicilere ihtiyaç kredisini yüzde 30,3, taşıt kredisini yüzde 24,71, konut kredisini ise yüzde 18,25 yıllık faiz oranıyla kullandı.
- Dolar cinsinden ticari kredi faizi 6.27'ye, Euro cinsinden olanın faizi de yüzde 4,4'e çıktı.

İç Borçlanma Faizi

- Hazinesin enflasyona endekli olarak borçlanmaya ağırlık verdiği bu dönemde iki yıl vadeli devlet tahvilinin (**gösterge faiz**), 3 Haziranda yüzde 25,28 olan faizi 10 Haziranda yüzde 23,71'e indi.
- Beş yıl vadelinin 0,18 puan artarak yüzde 24,37'ye çıktı. 10 yıl vadeli tahvilin faizi ise 0,76 puan azalarak yüzde 20,30 oldu.

Risk Primi (CDS) 700'ün Üzerine Yapıştı

- Türkiye'nin risk primi geçen hafta içinde 800 puanın üzerine de çıktı. Bu nedenle de Hazinesin dış borçlanma tahvillerinin faizi de hızla yükseldi. Dolar cinsinden 5 yıl vadeli Eurobondlarının yıllık faizi geçen hafta yüzde 10,11'e kadar tırmandı.
- Türkiye'nin dış borçlarını geri ödeme (temerrüt) riskini gösteren CDS (*Kredi temerrüt sigortası- 5 yıl vadeli*) ise 9 Haziran itibarıyla **bir önceki haftaya göre** yüzde 8,08 oranında artarak 773,96 oldu.

Döviz Kuru-Altın-Borsa

- Merkez Bankasının açıkladığı döviz kurlarına göre geçen hafta dolar kuru yüzde 3,5 oranında artarak 17,06 TL'ye, Euro kuru yüzde 2,2 artarak 18,09 TL'ye yükselirken, dolar kurunda yıl başından bu yana yüzde 31,4, Euro kurunda yüzde 23,2 oranında artış oldu.
- 10 Haziran itibarıyla ortalama dolar kuru (1 Ocak- 10 Haziran 2022 ortalaması) 2021 yılının ortalamasına göre yüzde 63,9 oranında artarak 14,56 TL'ye çıktı. Buna göre Türk Lirası bu günden başlayarak yıl sonuna kadar hiç değer kaybetmese bile 2021 yılı ortalamasına göre yüzde 39 oranında değer kaybetmiş olacak.
- Geçen hafta gram altın fiyatı bir önceki haftaya göre yüzde 5,2, geçen yılın sonuna göre ise yüzde 32,3 oranında artarak 1.029,96 liraya kadar çıktı.
- Borsa endeksi ise (BİST100) geçen hafta yüzde 2,2 oranında düştü. Endekste yıl başına göre artış ise yüzde 37,3 oldu.

TÜRK LİRASINA GÜVENENLER BÜYÜK ZARARDA

- TÜİK'in aylık ortalama değerleri esas alarak yaptığı hesaplamaya göre, geçen ay (mayıs) tasarrufunu (*TÜİK'in "hatır indirimi yapıp" yüzde 2.98 olarak açıkladığı TÜFE'ye göre bile*) vadeli Türk lirası mevduatta değerlendirenler reel olarak yüzde 1,8, Borsada değerlendirenler (BİST 100'e göre) yüzde 2,8, TL cinsinden devlet iç borçlanma kağıtlarında değerlendirenler ise yüzde 3,1 oranında reel zarar ettiler. Diğer bir ifadeyle nominal olarak bir faiz ya da getiri elde etseler bile paralarının satın alma gücü bu ölçüde azaldı.
- Buna karşılık mayısta parasını dolarda değerlendirenler sadece kur artışı yüzünden reel olarak yüzde 3,9, Euro'da değerlendirenler ise yüzde 1,6 oranında reel olarak kazandılar.
- Altın ise mayısta yatırımcısına yüzde 0,6 oranında reel zarara uğrattı.
- Son bir yıllık döneme baktığımızda ise TL tasarruf mevduatı sahipleri yüzde 32,9, hisse senedi sahipleri yüzde 2,2, Devlet iç borçlanma kağıdı yatırımcıları ise yüzde 39,1 oranında reel kayıpla karşı karşıya kaldılar.
- Türk lirasına güvenmeyip tasarrufunu döviz ve altında tutunlar ise son bir yılda tasarruflarının satın alma gücünü korumakla kalmayıp dolarda yüzde 8,3, altında yüzde 8,8 oranında reel kazanç elde ettiler. Euro'da ise yüzde 5,6 zarar oluştu.

İCRADAKİ DERDEST DOSYA SAYISI 23,6 MİLYON

- Ulusal Yargı Ağı (UYAP) üzerinden alınan verilere göre bu yıl 1 Ocak – 10 Haziran günleri arasında icra ve iflas dairelerine toplam 4 milyon 209 bin yeni dosya geldi. 3 milyon 240 bin dosya ise sonuçlandırıldı.

- Yeni gelen dosya sayısı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 29,9 oranında arttı.
- İcra dairelerinde derdest bulunan dosya sayısı son bir yılda 1 milyon 481 bin adet artarak 10 Haziran itibariyle 23 milyon 628 bine çıktı.

BORSA'DAKİ HİSSE SENETLERİNİN YÜZDE 83'Ü MİLYONERLERİN

- Borsa İstanbul'da işlem gören ve yerli yatırımcıların sahip olduğu hisse senetlerinin yüzde 83,3'ü içerisinde 1 milyon lira ve daha yüksek miktarda hisse senedi bulunan 49 bin 732 yatırımcının elinde bulunuyor. Geri kalan yüzde 17'lik payı ise 2 milyon 390 bin yatırımcı paylaşıyor.
- Mayıs sonu itibariyle 760 milyar lira olan yerli yatırımcıların sahip olduğu hisse senetlerinin 633 milyar lirası milyonerlerin kontrolünde bulunuyor.
- Mayıs sonu itibariyle Borsa'da 13 bin 475 de yabancı yatırımcının hesabı bulunuyor. Bunların 7 bin 33'ü Türk uyruklu yatırımcılardan oluşuyor. Parasal olarak en büyük paya 112 milyar liralık portföyle 892 ABD'li yatırımcı sahip bulunuyor.
- KATAR ETKİSİ: Katar uyruklu 8 yatırımcı ise 57,9 milyar liralık portföyle ikinci en büyük paya sahip bulunuyor.

KONUT İNŞAAT MALİYETİ YÜZDE 101,7 ARTTI

- Son aylarda daha çok fiyat artışıyla gündeme gelen ikamet amaçlı konutların inşaat maliyetinde de son bir yılda yüzde 101,7 oranında artış yaşandı.
- Konut fiyatları ise son bir yılda yüzde 110 oranında artmıştı.

LİRALAŞMA YERİNE DÖVİZLEŞME YÜZDE 70'İ AŞTI, EN YÜKSEK KAZANCI DOLAR GETİRDİ!

İktidarın döviz bozdurma, yastık altı varlıkları TL'ye çevirme çağrılarını kimse tarafından ciddiye alınmıyor. Dövizleşmenin yüzde 70'i aştığı bir ekonomik tabloda, TÜİK'in resmi verileriyle mayıs ayında enflasyon karşısında en yüksek kazancı ABD dolarına yatırım yapanlar elde etti!

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun (BDDK) 937 milyar TL'ye ulaştığını açıkladığı Kur Korumalı Mevduat (KKM) hesaplarındaki tutar, bankalardaki toplam mevduatın yüzde 15'ini aştı. Mevduatlardaki dolarizasyon-dövizleşme oranı dövize endeksli KKM'ler ile yüzde 72'ye ulaştı.

✓ Son bir haftada yeniden dövize yöneliş ile bankalardaki döviz mevduatları tutarı yaklaşık 300 milyon dolar daha arttı.

✓ Resmi tüketici enflasyonu (TÜFE) karşısında aylık en yüksek reel getiriyi yüzde 3,86 kazançla ABD dolarına yatırım yapanlar elde etti.

TÜFE karşısında Euro yatırımcıları yüzde 1,61 oranında reel kazanç sağlarken, külçe altın yüzde 0,62, TL mevduat faizi yüzde 1,80, borsa BIST 100 endeksi yüzde 2,79 ve DİBS yüzde 3,10 oranında yatırımcısına kaybettirdi.

Mayıs ayı itibarıyla yıllık olarak değerlendirildiğinde ise TÜFE karşısında dolar yatırımcısı yüzde 8,31 kazançlı çıktı. Dolar dışındaki diğer yatırım araçlarına bakıldığında borsa yüzde 2,17, Euro yüzde 5,60, mevduat faizi yüzde 32,86 ve DİBS faizi yüzde 37,08 oranında yatırımcısına kaybettirdi.

✓ Resmi TÜFE enflasyonunun ekonominin gerçeklerini yansıtmadığı artık iktidar dışında herkes tarafından, tüm kesimlerde kabul görüyor.

Türk lirasını değerli kılmak, TL yatırım araçlarının cazibesini artırmak iddiasındaki iktidarın para-döviz-faiz politikalarının sonucunda en fazla kaybeden liraya güvenen, iktidarın söylemlerine kananlar olduğu görülüyor.

Üstte yer verdiğim gibi, devlet kuruluşu TMO'nun yönetmeliğini bile Cumhurbaşkanı kararıyla değiştirip döviz cinsinden teminatın kabul edilmesini yürürlüğe koymak, iktidarın kendi politikalarına kendisinin de inmadığını, güvenmediğini ve halka yalan söylediğini gösteriyor.

✓ Parasını TL'de tutanların mevduat faizi kaybı yüzde 32,86 olurken, hazine kâğıtlarına TL yatırım yapıp parasının değerini enflasyona karşı korumak isteyenlerin kaybı ise yüzde 37,08'i buluyor.

Bu durumda hâlâ tasarruf sahiplerinin varlıklarını eritip buharlaştıran bu politikalara ve **iktidarın altı boş söylemlerine kanarak** döviz varlıklarını, altınlarını bozdurmalarını beklemek ve **bu politikaların başarılı olacağını savunmak iktidarın aymazlığını sergilemektedir!**

MİLYONLARCA KİŞİ, E-HACİZLE REHİN ALINDI!

Yandaşlarının ve müteahhitlerin vergi borcunu silen, kamu bankalarından aldıkları kredileri erteleyip tahsil etmeyen iktidar; çalışanları, öğrencileri, prim ve vergi borcunu yapılandırdığı halde ödeyemeyen küçük esnafı, işletmeleri e-hacizlerle nefes alamaz hale getirdi. Trafik cezası, KYK, vb. borcundan ötürü banka hesaplarına bloke konulan milyonlarca kişi, e-hacizle rehin alındı!

Her gece yarısı akaryakıt zamlarıyla, aylardır elektrik-doğalgaz zamları ve ÖTV artışlarıyla 85 milyonu bunaltan iktidar, şimdi de elektronik hacizlere hız verdi. Vergi, SGK, Tapu Daireleri, Kredi Yurtlar Kurumu vb. kuruluşlar eliyle milyonlarca kişi, şirket ve işletmeler banka, şirket, maaş hesapları e-haciz uygulamasıyla bloke edilerek nefes alamaz getirildi.

Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB), iktidara yakın şahıs ve şirketlerin vergi borçlarını görmezlikten gelirken, işyerinin, evinin kirasını ödeyemeyenlerin peşine düşüyor. Vergi dairesindeki bir memurun bastığı bilgisayar tuşuyla hayatı karartılan yurttaşlar AK Parti iktidarının çıkarttığı **elektronik haciz** (E-haciz) uygulamasıyla, bankadaki parasını hiçbir şekilde kullanamaz hale getiriliyor.

Salgın sürecinde bile e-haciz uygulamasını sürdürdüğü ortaya çıkan iktidarın 2020 yılında tapu dairelerinde e-hacizle el koyduğu tapu sayısı 3 milyon 737 bin iken, 2021'de e-haciz uygulanan tapu sayısı 5 milyon 431 bine yükseldi. Vergi ve SGK yapılandırmasında iki taksit ödeyemediği için banka hesabı bloke edilerek e-haciz uygulananların sayısı ise 2020'de 3,3 milyona iken 2021'de 4,6 milyona çıktı. E-hacizle el konulan tapular, bloke edilen banka hesaplarının toplamı 12 milyonu aştı. **Kredi Yurtlar Kurumu'ndan** (KYK) öğrenimi sırasında öğrenci kredisi kullanan, üniversiteyi bitirdikten sonra iş bulamayan gençlere karşı e-haciz yağmuru başlatan KYK'nın mağdur ettiği, kanuni takip başlattığı gençlerin sayısı da 5 milyonu aştı.

Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu ve Türkiye Ziraat Odaları Birliği, e-haciz mağduru olanların bankalardan kredi çekemediklerine de dikkat çekerek, bu uygulamadan vazgeçilmesi için iktidara çağrıda bulundu. Meslek örgütleri ve konfederasyonlar, oda ve borsalar, muhasebeci ve yeminli mali müşavirler örgütleri, mükelleflerin çaresiz durumda olduğunu e-haciz blokajlarıyla ellerinin kollarının bağlandığını vurguluyor. Kredi çekerek haciz borcunu kapatmak isteyenler, hesapları e-hacizle bloke edildiği kredi talepleri reddediliyor.

İktidarımızda, işletmeleri, aileleri, kişileri batıran, yokluğa mahkûm eden, bu gayri insanı e-haciz uygulaması derhal sona erdirilecektir. Faizler silinerek sıfırlanacak, ana para borçlarında yüzde 50 indirim yapılarak kalan tutarın makul taksitlerle ödeme gücüne göre, 12 aydan 60 aya kadar varan vadelerde ödenmesi imkânı getirilecektir. **Kimsenin bankadaki parasına, kendisinin ve ailesinin rızına e-hacizle el konulmayacak, bloke edilmeyecektir!**

İKTİDAR LONDRA BANKERLERİNE MUHTAÇ HALE GELDİ

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun yabancı yatırımcılara SWAP olanaklarının yeniden açılması için hazırlık yapıldığını duyurması, iktidarın Londra Bankerlerine muhtaç hale geldiğini gösteriyor. Merkez Bankası, ticari krediler için bankalara getirdiği zorunlu karşılık oranını yüzde 20'ye yükseltti!

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun (BDDK) 9 Haziran kararlarıyla 50-100 bin TL ve üzerindeki bireysel ihtiyaç kredilerine geri ödemede vade sınırlaması getirilerek 12-24 aya indiriliyor. Kredi kartı asgari ödeme oranları artırılıyor. Enflasyon karşısında alım güçleri düşen, gelirleri buharlaşan milyonlarca kişi hayatını kredi kartlarıyla idame ettirebiliyor. Bu gerçek bilindiği halde kredi kartlarına ve bireysel ihtiyaç kredilerine getirilen sınırlamalar, milyonlarca kişinin darboğaza girmesine, kart ve kredi taksitlerini ödeyemeyip kanuni takibe düşmesine neden olacaktır. İktidarın faizleri düşürme ısrarıyla aldığı bu kararlar aksine tüm kredi faizlerinin, kredi kartı faizlerinin daha da artmasına neden olacaktır.

Enflasyon ve kur artışlarıyla mücadele için **Merkez Bankası** (MB) faizini artırmak yerine, sırf adına faiz dememek için dolaylı yollarla tüketimi, harcamaları, yatırımları kısımaya yönelik akıl ve ekonomi bilimi dışındaki bu çözümler, ülke ekonomisini daha ağır krizlere, ekonomide küçülmeye, talep gerilemesiyle üretim ve yatırımlarda düşüşe, büyümenin durmasına, işsizlik artışına zemin hazırlayacaktır. 9 Haziran kararları sonrasında iç ve dış piyasalarda ortaya çıkan olumsuz gelişmeler, kurların yeniden hızla yükselmesi, ülke iflas riski (CDS)

puanının 740'tan 830'a ulaşması ekonomi yönetiminin liyakatsizliğini ve iktidarın çaresizliğini apaçık sergilemektedir.

Bugüne kadar 'dış güçlerin' Türkiye ekonomisine diz çöktürmeye çalıştığını, faiz lobilerinin oyununu bozduklarını öne süren Cumhurbaşkanı Erdoğan, BDDK'nın bu adımıyla sıcak para sahiplerine TL üzerinden spekülasyon ve sınırsız kazanç kapısını sonuna kadar açmak zorunda kaldığını itiraf etmektedir. 2018'deki ve sonrasındaki kur krizlerinde yabancı yatırım bankalarına, portföy yatırım kuruluşlarına TL SWAP yasağı getiren, bazı uluslararası bankalara işlem yasağı ve ceza uygulayan BDDK ve ekonomi yönetimi, bir avuç dolar bulabilmek için Londra piyasalarının tüm koşullarını kabul etmeye mecbur kalmış haldedir. **Sermaye Piyasası Kurulu'nun (SPK) halka arzlarda aldığı komisyonlarda yabancı yatırımcılara yüzde 90 indirim yapacağını ilan etmesi, bu çaresizliğin bir başka işaretidir. Daha önce yaşandığı halde iktidarın inkâr ettiği 'yerli-milli' iddiasının içi boş bir safsata olduğu 9 Haziran Kararları ile teyit ve tescil edilmiştir.**

Yakında bu kararların zengini daha zengin ettiği, ülkeyi ve geniş halk kesimlerini yoksullaştırdığı, KOBİ'leri, esnafı, çiftçiyi, sanayiciyi ve yatırımcıyı iyice çökerttiği, gelir dağılımı adaletsizliğini tamamiyle pekiştirdiği, işsizliği zirveye çıkarttığı, **iktidarın bilinçli ve planlı bir şekilde Türkiye'yi felakete ve iflasa sürüklediği görülecektir!**

KAPALI KAPILAR ARDINDA ŞEFFAF OLMAYAN, İHALESİZ VE REKABETSİZ ALIMLAR!

Cumhurbaşkanı kararıyla Toprak Mahsulleri Ofisi'ne (TMO) ihalesiz olarak tarımsal ürün ithal yetkisi verilmesi, iktidarın ülke tarımını ve tarımsal üretimini hangi noktaya getirdiğini göstermektedir. TMO'nun yabancı devlet kuruluşlarından yapacağı doğrudan alımlar, Rusya ile bu yönde bir anlaşma yapıldığını düşündürmektedir!

TMO'nun son dönemde peş peşe çıktığı buğday, arpa, mısır gibi hububat ürünleri ve diğer tarımsal ürün ithalatlarında belirlenen ürün miktarında teklif gelmemesi, alım miktarlarının düşürülmek zorunda kalınması, teklif edilen fiyatların dolar bazında olağanüstü tutarlara ulaşması, iktidarı olası bir gıda krizi paniğine sevk etmiş görünüyor. TMO'nun tarımsal ürün alımlarına ilişkin yönetmeliğe eklenen maddeye göre, TMO'ya ithalat görevi verilmesi üzerine, satıcı devlet kuruluşu ile imzalanacak protokol, bakan ve TMO yönetim kurulunca onaylanacak. Yapılan bir başka değişiklikle TMO'nun doğrudan ya da ihale yoluyla yaptığı ithalatlarda teminat olarak kullanılacak para birimlerine TL dışında 'döviz teminatı' imkânı da eklendi.

İktidarın yeni ekonomik modelin hedefleri arasında öne sürdüğü 'liralaşma' politikası ve TL'yi değerlendirme iddiasının sözden ibaret olduğu, yönetmelikte bugüne kadar yer almayan döviz cinsinden teminatın kabul edilmesiyle açığa çıkıyor.

İlk etapta Rusya ve Ukrayna'nın tarımsal ürün, hububat şirketlerinin devlet şirketi statüsünde olması, bu iki ülkeyle TMO'nun doğrudan alım ve ithalat protokolleri yapması ihtimalini güçlendiriyor. Aynı şekilde diğer büyük buğday üreticisi ülkelere Hindistan da buğday ve diğer hububat-tarımsal ürün ihracatını devlet şirketi üzerinden yapıyor. Hindistan, buğday ihracatına yasaklama-kısıtlama getirdi. Rusya da savaş koşullarında hasım ülkeler listesi oluşturarak bu ülkelere buğday ve diğer tarım ürünlerinin, madencilik ve metalürji mallarının satışını durdurdu. Kanımca Türkiye bu listede yer almadığı için Rusya'dan TMO tarafından doğrudan ithalat yapabilecek.

TL dışında döviz cinsinden teminatın da yapılan değişiklikte yer alması, olası bir ithalat protokolünde **Rusya'nın RUBLE teminatı koşulunu öne sürmesine** olanak sağlayacaktır. Türkiye-Rusya görüşmeleri ve Karadeniz'de güvenli hububat ihraç koridoru oluşturulması müzakerelerinde de TMO'nun Rusya devlet şirketlerinden doğrudan buğday ve tarım ürünleri ithal etmesinin gündeme geldiğini, Cumhurbaşkanlığı kararının ve yapılan yönetmelik değişikliğinin buna olanak sağlamak için yürürlüğe konulduğunu öngörmekteyim.

TMO'nun ihalesiz alım yapma yetkisiyle donatılması, yabancı devlet kuruluşuyla doğrudan alım protokolü yapmasına zemin hazırlanması, **kapalı kapılar ardında şeffaf olmayan, ihalesiz ve rekabetsiz alımlar yapılacağını akla getiriyor!**

KAMU KAYNAKLARINI ERKEN SEÇİM AMAÇLI KULLANILACAK

Mayıs ayında daha da kötüleşen ekonomik tablo, TBMM kapanmadan ek bütçenin gündeme gelme ihtimalini artırdı. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Cumhurbaşkanlığı İttifakı'nın Cumhurbaşkanı Adayı olduğunu ilan etmesi, hazırlanacak ek bütçenin kamu kaynaklarının erken seçim amaçlı kullanılacağını gösteriyor!

Mayıs ayı ortasında açıklanan Nisan 2022 ve Ocak-Nisan dönemi bütçe gerçekleşme rakamlarının iktidarı ek bütçe çıkartmak zorunda bırakacağını öngörmüştüm. Doğal afet, salgın, savaş vb. hallerde kamu harcamalarının olağanüstü artışıyla gündeme gelen ek bütçe ihtiyacı, aksine iktidarın yanlış ekonomi ve maliye politikaları, öngörüsüzlüğü ve kamu kaynaklarının ciddi bir israf anlayışıyla şeffaf olmayan şekilde hızla tüketilmesiyle kendisini dayattı. Ek bütçe hazırlıklarıyla ilgili haberler iktidar tarafından yalanlanmadı. Bütçedeki başlangıç ödeneklerinin dört ayda büyük ölçüde tüketilmiş olması, kurdaki yükselişlerin KKM'den bütçeye gelen milyarlarca liralık yükün daha da artacağını göstermesi, faiz ödemelerinin olağanüstü boyutlara ilerlemesi bütçeyi iflas noktasına getirdi. 15 Haziran'da Mayıs ayı bütçe gerçekleştirmeleri açıklandığında durumun daha da vahim bir hal aldığı görülecek. Mart ve Nisan aylarındaki bütçe açığı toplamının 120 milyar bulması nedeniyle ek bütçe çıkarılmadığı takdirde yılsonunda 2022 bütçe açığı hedefi 500-600 milyara ulaşacak.

TBMM'nin 1 Ekim'e kadar tatile girecek olması ve bütçe ödeneklerinin mevcut haliyle ekime kadar yetersiz kalması ihtimali, ek bütçeyi ön plana çıkartmaktadır. Ekonominin mevcut hali iktidarın normal seçim zamanına kadar ayakta durmasına ve özellikle yapılan yüklü zamlarla daha da ağırlaşacak kış koşullarını atlatabilmesine olanak vermeyecektir. 2022 bütçe ödeneklerinin 1 trilyon 751 milyar lira olduğunu ve Nisan sonu rakamlarıyla bunun yüzde 45'ini oluşturan 786 milyarının dört ayda harcandığını daha önce ifade ettim. Geçen yılın aynı döneminde bu oran üçte bir düzeyinde ve yüzde 31 idi. Ödeneklerin harcanma hızı geçen yıla kıyasla yüzde 82 artmış. Personel ödeneklerinin yüzde 42'si 4 ayda kullanılmış. SGK devlet primi giderlerinin yüzde 40'ı, cari transferler kalemindeki ödeneklerin yüzde 50'si, 240 milyarlık faiz ödeneklerinin yüzde 43'ü dört ayda tüketilmiş. Bütçe hesabı yapılırken ortada olmayan KKM için bütçede herhangi bir ödenek yok ancak şu ana kadar 30 milyar aşan kur farkı ödendi. KKM'den vazgeçilmezse hızlanan kur artışlarıyla yılsonuna kadar bu tutarın 250 milyar aşması söz konusu. Temmuz ayı maaş ve emekli zamları için bütçede yeterli ödenek yok. Tarımsal destekleme ve ürün taban fiyatlarının ödenebilmesi, üreticinin yeni sezon ürünü ekmesini sağlayacak ödenek de bütçede yok.

Kaçınılmaz şekilde kendisini dayatan ek bütçe zorunluluğuna iktidarın gizli kapaklı erken-baskın seçim planlarının, dağıtacağı seçim vaatlerinin finansmanını da eklediğimizde yakında bu yönde bir tasarımların TBMM'ye gelmesi ya da TBMM'nin ek bütçe mesaisi için Temmuz'da da çalıştırılması şaşırtıcı olmayacaktır!

TÜRKİYE İÇİN TAHMİNLER KÖTÜLEŞME YÖNÜNDE YENİLENİYOR

Ekonomik İş Birliği ve Kalkınma Örgütü (OECD), 2022 yılı Ekonomik Görünüm Raporu'nda Türkiye için beklentilerini ve tahminlerini kötüleşme yönünde yeniledi. Enflasyon tahminini yılsonu için yüzde 72'ye yükseltti. OECD, ilk çeyrekteki yüzde 7,3 büyümeye karşılık bu yılki büyümenin yüzde 3,7 düzeyinde olacağını, 2023'te yüzde 3'e gerileyeceğini öngörüyor.

OECD, Türkiye için daha önce yapılan tahminlerin büyük bölümünü ekonominin daha da kötüleşeceği yönünde yeniledi. Türkiye'deki çok yüksek enflasyon ve azalan tüketici güveninin, tüketici harcamalarını zayıflatacağını, alım gücünün gerilemesiyle talebin sınırlanacağını öngören OECD; "yatırımlar, jeopolitik faktörler ve finansal koşullardaki belirsizlik nedeniyle gerileyecek" görüşüne raporunda yer verdi.

Yüksek emtia ve gıda fiyatlarının yanı sıra iktidarın uyguladığı para politikasının tüketici enflasyonunu 2022'de ortalama yüzde 70'in üzerinde tutacağını vurgulayan OECD, üye ülkeler içinde enflasyon konusundaki en sert revizyonu Türkiye için yaptı.

✓ Yılsonu TÜFE beklentisini aralık raporundaki yüzde 23,9 seviyesinden 48 puan artışla yüzde 72'ye yükseltti.

✓ 2023 yılı enflasyon tahmini yüzde 21,7'den 17 puan artışla yüzde 38,9'a çıkarttı.

Enflasyonun kalıcılığı ve sürekliliğinde en temel göstergelerden birisi olan çekirdek enflasyonda da radikal değişikliğe gitti. Buna göre 2022 yılı için gıda ve enerji hariç çekirdek enflasyon beklentisini yüzde 21,6'dan yüzde 58,9'a, 2023 yılı içinse yüzde 21,4'ten yüzde 38'e yükseltti. OECD, 2022 yılı için yüzde 11,8 olarak öngördüğü işsizlik beklentisini 2023 yılı için de aynı düzeyde tuttu.

OECD, Türkiye'ye Merkez Bankası'nın bağımsızlığının güçlendirilmesi ve para politikasının sıkılaştırılması tavsiyesinde bulundu. Raporunda ekonomik toparlanmanın orta vadede sağlanabileceği görüşüne yer verdi.

Dünya Bankası, IMF gibi küresel organizasyonlar, S&P gibi küresel kredi derecelendirme kuruluşları, Türkiye ekonomisiyle ilgili beklenti ve tahminlerini ağırlıkla negatif yönde yenileyerek güncelliyorlar.

✓ Politikalarda akılcı ve yapısal değişikliklere gidilmediği takdirde, enflasyon, cari açık, büyüme, Merkez Bankası politikaları, kamu maliyesi disiplini, tüketici ve ekonomik güven vb. göstergelerde kötüleşmenin artacağı uyarısında bulunuyorlar.

Tüm raporlarda ve değerlendirmelerde yer alan ortak tespitlerin başında; Türkiye'nin hızla hukuk devleti ve demokrasiden uzaklaştığı, her alanda kurumsal zayıflıkların, baskı ve belirsizliklerin arttığı, bunun da sermaye kaçışına, yatırım ikliminin kötüleşmesine yol açtığı görüşleri geliyor.

İKTİDAR İFLAS VE ÇÖZÜMSÜZLÜĞÜNÜ İLAN ETTİ

İktidar, 9 Haziran kararlarıyla iflas ve çözümsüzlüğünü ilan etti. Kamuoyunda ve piyasalarda 'önden yüklemeli' beklenti yaratılarak bu kararları önceden bilenlere birkaç saat içinde ciddi kazanç olanakları yaratıldı. Bir avuç para ve döviz sahibi, Gelire Endeksli Borçlanma senediyle KİT'lerin gelir ve kârlarına ortak edilecek, 'getiri' adı altında senet karşılığı servet aktarılacak!

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın (HMB) yanı sıra Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (BDDK), Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) ve Merkez Bankası'nın (MB) 9 Haziran gecesi aldığı kararlar, Türkiye'nin ve 85 milyonun ağırlaşan ekonomik sorunlarına çözüm olmaktan uzak, bir avuç para ve dolar sahibine, yabancı fonlara ve sıcak para lobisine yeni servet aktarma amaçlıdır. Benzer senaryoyu 20 Aralık 2021 gecesi de uygulayan iktidar bir kez daha 9 Haziran gece operasyonu ile, milyarlarca doların ve liranın el değiştirmesine, birilerinin servetlerine servet katmasına zemin yarattı.

Kur Korumalı Mevduat (KKM) hesapları, yeniden yükselişe geçen döviz kurlarıyla cazibesini yitirmeye başlayınca son bir haftada dövize geçişler ve bankalardaki döviz mevduatlarında artışlar yaşanmaya başlandı. Bunun üzerine enflasyon korumalı mevduat, süper bono söylentilerini iktidar medyası üzerinden piyasalara süren ekonomi yönetimi **Gelire Endeksli Senet (GES)** ihraç edileceğini duyurdu.

Osmanlı döneminde para bulamayan Saray, bazı vergileri teminat gösterip, iktidarın GES dediği bu senetlerin benzerini Rüşum-u Sitte adıyla Galata Bankerlerine vererek karşılığında borç aldı ve sonunda battı. Şimdi de iktidar hazine tahvilleriyle her hafta 15-20 milyar borçlanma yetmediği için Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMİ), Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü'nün (KEGM) 2022 bütçesinde yer alan ve bütçeye aktarmaları öngörülen hasılat paylarını teminat göstererek, karşılığında vatandaşa bu senetleri satacak. GES bu iktidarın çaresizliğini pazarladığı bir senettir!

KKM ile ülke ekonomisine ağır hasar veren Dövizle Çevrilebilir Mevduat (DÇM) hesaplarını kopyalayıp, ülke hazinesini on milyarlarca liralık 'kur farkı' ödeme yükünün altına sokan iktidar, şimdi de bazı kârlı Kamu İktisadi Teşebbüslerinin (KİT) kârlarını bütçeye aktarmak yerine, GES satıp borçlanacağı bazı kişileri kâra ortak ederek hasılatı paylaşım garantisi veriyor. Bunu yaparken de gerçekte 'getiri' adı altında üçer aylık dönemlerde yüklü faiz ve gelir kuponlarıyla SIFIR stopajlı ödeme taahhüt ediyor. Üçer aylık dönemlerde hasılat paylaşımı dışında ödenecek garantili 'getiri-faiz' yüzde 5,32, yıllık bileşik 'getiri-faiz' ise yüzde 23,04 olacak. Enflasyonun yıllık yüzde 73,3 olduğu konjonktürde bu senetleri cazip kılabilmek için hasılat paylaşımıyla aktarım yapılacak.

Enflasyon ve kur artışlarıyla mücadele için faiz artırmayı reddeden, faizleri daha da düşüreceklerini ilan eden Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Ekonomi Yönetimi, KKM'de '**Kur Farkı**', GES'te '**KİT'lere Kâr Ortaklığı, Hasılat Paylaşımı, Getiri Garantisi**' adı altında 'örtülü faiz' vaat ediyor!

ÜÇ BAŞLIKLILIK MİNGENE

Çalışabilir yaşta olanların neredeyse yarısı ya işsiz ya da iş aramaktan vaz geçti. Hayat pahalılığı dayanılmaz noktaya geldi. Tüm bunlar yetmezmiş gibi küçük bir azınlık tüm kaynakları emiyor. Gelir adaletinde uçurum yaşanıyor. Yaşananlar ise AKP iktidarının uygulamalarının sonucu. Erdoğan hükümetleri tüm kaynağı kendilerinin de içinde bulunduğu küçük bir azınlığa vermeyi tercih etti. Muhalefet partileri ise yakınmanın bir adım ötesine geçmiş değil.

Ülke tarihinde yaşanmamış büyük bir yıkımla karşı karşıyayız. Bir yandan ülke kaynaklarını azgın bir biçimde sömüren ve sürekli zenginleşen mutlu bir azınlık var. Diğer taraftan ise bir işi olan, küçük dükkanı olan ya da tarlası olan milyonların adım adım yoksullaştığı günlerden geçiyoruz. Ülke insanı çalışırken bile yoksullaşıyor. Gelir adaletsizliği tarihin hiçbir döneminde olmadığı kadar arttı. Tüm üretimi sağlayan, Avrupa'nın en uzun süre çalışan işçisinin ülkenin toplam gelirinden aldığı pay her geçen gün azalıyor. GSMH'daki payı üç yıl içinde yüzde 37'lerden 30'un altına kadar indi.

Bu rakamlar ülkede iş bulabilen insanların karşılaştığı muameleyi gösteriyor. Bir de hiç iş bulamayanlar var. Çalışabilir nüfusu içinde yer alan 8 milyon insan işsiz durumda. Bunların önemli bölümü iş bulma umudunu bile yitirdi. Kadınlarda işsizlik oranı yüzde 30'ları bulurken gençlerde durum farklı değil. Tüm bunlar yetmezmiş gibi ülke tarihinin en büyük enflasyonu ile karşı karşıyayız. TÜİK verilerine göre yüzde 70'i geçen enflasyon rakamı ile dünyada ilk 5'in içine girdik. ENAG'a göre bu rakam yüzde 150'nin üstünde.

Vatandaşın başta gıda, konut, ulaşım gibi temel kalemlerde fiyat artışları yüzde 200 düzeyine ulaştı.

AKP iktidarı ülkeyi milyonlarca insanla birlikte bir girdabın içine soktu. Her geçen gün o girdap ülkeyi yutmaya devam ediyor. Cumhurbaşkanı Erdoğan meseleyi sadece hayat pahalılığı penceresinden -o da son derece kısıtlı biçimde- görüp pembe tablo çizmeye devam ediyor.

Muhalefetin altı masalı yapısının dün açıkladığı öneri seçim sonrası oluşturulacak "hasar tespit masası" oldu. Milyonlarca yurttaş bir sonraki günü görmeden ayakta kalmaya çalışırken bu değerlendirmenin çok ikna edici olma şansı yok.

80 milyon yurttaş üç temel sorunla boğuşuyor ve bugün acil çözüm bekliyor. Konuşulacak bir yarının olması bugün atılacak adımlara bağlı.

Kronikleşen sorun işsizlik

İşsizlik, Türkiye'nin en önemli ve giderek kronikleşen sorunu. O kadar ki artık TÜİK bile saklayamayacak durumda. Son olarak nisan ayı işsizlik verilerini açıklaya TÜİK oranı yüzde 11,3 seviyesinde verdi. Toplam işsiz sayısı 3 milyon 853 bin kişi olumlu oldu. TÜİK kalem oyunu ile 2019 Nisan'ında yüzde 13,8 olan işsizlik oranını 2022 Nisan ayında 11,3'e kadar geriletse de gerçeği saklayamadı. DİSK'in çabalarıyla hesaplamaya giren geniş tanımlı işsizlik 19,1'den 21,7'ye yükseldi. Yine önemli bir başka veri de genç nüfusta yaşanan işsizlik. 15-24 yaş grubunda olan her 5 gençten 1'i işsiz durumda.

Türkiye öyle bir hale geldi ki hiçbir konu ile ilgili sağlıklı verilere ulaşmak mümkün olmuyor. İşsizlik de bile durum değişmiyor. TÜİK verilerine karşı İŞKUR başka bir gerçeğe işaret ediyor. İŞKUR'a göre işsizlik sadece son 1 yılda 674 bin kişi arttı. Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Araştırma Merkezi (DİSK-AR) iki kamu kurumunun raporunu inceleyip yeni bir fotoğraf ortaya koydu.

DİSK-AR'ın raporuna göre:

- TÜİK ve İŞKUR verileri arasında 1 milyon 288 bin fark var.
- Geniş tanımlı işsiz sayısı 8 milyon 107 bin.
- Kadın işsizliği yüzde 29,5.
- Geniş tanımlı kadın işsizliği işsizlik türleri arasında en yüksek kategori oldu.
- Geniş tanımlı ve dar tanımlı işsizlik arasındaki fark 10,4 puan.

Hayat Pahalılığı

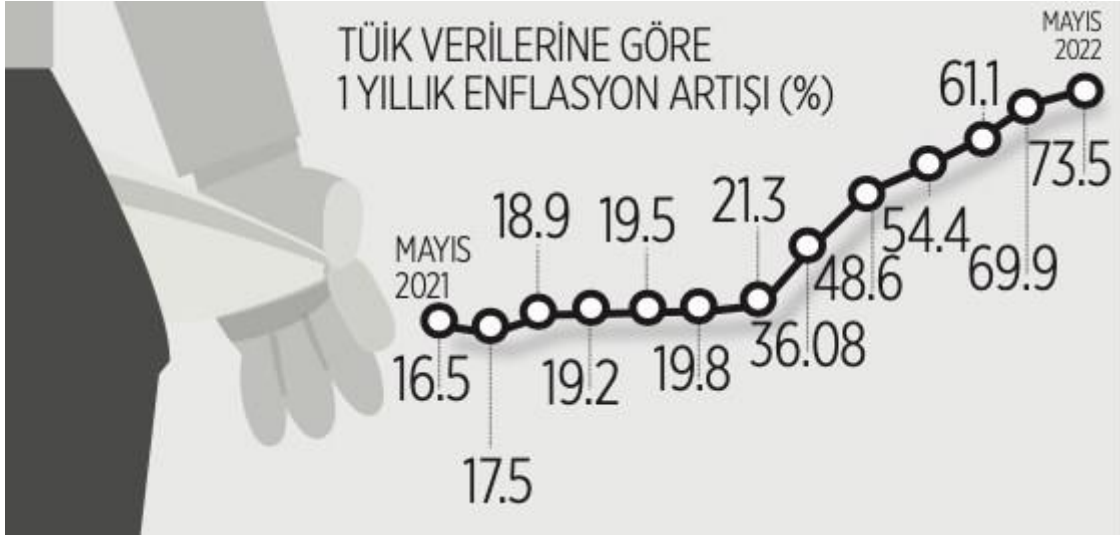
Geri dönüşü olmayabilir

Türkiye Cumhuriyeti, tarihinin en yüksek enflasyon artışıyla karşı karşıya kalırken ülkede yurttaş kirasını ödeyemez, evine ekmek götüremez oldu. Yoksulluğu yaratan, hayat pahalılığını hiç olmadığı kadar yükselten, daha doğrusu ülkeyi büyük bir uçuruma hızlıca sürükleyen ekonomik krizin sorumlusu olarak pandemiden ziyade Saray iktidarı ve ardı arkası kesilmeyen yanlış ekonomi politikaları olarak gösterilebilir.

Diğer taraftan Erdoğan'ın "Faizi düşürmeye devam edeceğiz" inadı enflasyonun da katlanarak artmasına zemin hazırladı. Politika faizinin düşürülmeye devam etmesi aynı zamanda döviz kurunu da artırırken alım gücü ülke tarihinin son 20 yılının özeti niteliğinde halkın karşısına çıktı. Son bir yıl içerisinde enflasyondaki artış TL'nin değerinin tamamen erimesine yol açtı. Güvenilirliğini yitiren Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine

bakıldığında bile son bir yıl içerisindeki tablo net bir şekilde görülüyor. TÜİK verilerine göre, Mayıs 2021 tarihinde yıllık enflasyon yüzde 16,59 iken bu rakam Mayıs 2022'de 73,50'yi buldu. Kasım 2021'de 21,31 olan yıllık enflasyon rakamları adeta onar onar saymaya başlayarak Aralık 2021'de 36,08, Ocak'ta 48,69, Şubat'ta 54,44, Mart'ta 61,14, Nisan'da 69,97'yi gördü. Diğer taraftan AKP'ye yakın isimler bile TÜİK'in güvenilirliğini sorgulamaya başladı. Eski TBMM Başkanı Bülent Arınç da TÜİK verileri için, "Hayat pahalılığı bütün kitleleri üzecek noktaya ulaştı. Çarşı pazara gidiyorum. Benim gördüğüm enflasyon TÜİK'e benzemiyor" demişti.

Akademisyenlerin ve ekonomistlerin oluşturduğu Enflasyon Araştırma Grubu (ENAG) ise enflasyonun son 12 aylık artışını yüzde 160,76 olarak verdi. Enflasyon verilerini TÜİK'ten önce açıklayan ENAG hesaplamasına göre mayısta aylık bazda enflasyon artışı ise yüzde 5,46 oldu. ENAG, nisan ayında da yıllık enflasyon artışını yüzde 156,86 olarak vermişti.

"Ben ekonomistim" diyen, "Bizim ülkemizde teknik anlamda enflasyon değil fiili bir hayat pahalılığı sorunu vardır" açıklamasını yapan Erdoğan'ın politika faizini düşürmeye devam etme isteği ise ülkeyi her an geri dönüşü olmayan bir yola sokabilir.

Gelir Adaletsizliği - Milyonlarca Yoksul Yarattı

2018 yılından bu yana devam eden ekonomik kriz pandemi ile birlikte kalıcı hale geldi. Üzerine bir de iktidarın yanlış politikaları eklenince ülke tarihide görülmeyen (2'nci Dünya Savaşı dahil) yaygın bir yoksullaşma yaşanıyor.

Bu deri krizin en önemli sonuçlarından biri her geçen gün artarak devam eden gelir adaletsizliği. Güvenilirliği tartışma konusu olan Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK), 2019, 2020, 2021 yıllarına ait Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması'nın sonuçları bile tek başına bu tabloyu göstermeye yetecek boyutta. Yıl bazında gelirlere göre yapılan araştırmada en yüksek gelir grubuna sahip nüfusun yüzde 20'lik bölümüne sahip kesiminin elinde

tuttuğu toplam gelir yüzde 50'ye yaklaşırken en düşük gelire sahip yüzde 20'lik nüfus ise toplam gelirin yalnızca yüzde 5,5'ini alabiliyor. Ülkedeki gelir adaletsizliğinin tek göstergesi de bu değil. Yine TÜİK verilerine göre, Gayrisafi Yurt İçi Hasıla (GSYİH) 2022 yılı birinci çeyreğinde yüzde 7,3 arttı. Buna rağmen büyümeden ücretli kesimlerin aldığı pay 2022 yılının ilk çeyreğinde de azaldı. 2022 yılının ilk çeyreğinde ücretli kesimlerin milli gelirden aldığı pay önceki yıl kaydedilen yüzde 35,5'den yüzde 31,5'e geriledi. Sermayenin payı ise 45,6'dan yüzde 47,6'ya çıktı. Gelir dağılımında yaşanan bozulmanın arkasın iktidarın sermayeyi destekleyen politikaları yattığı açık. Uzmanlara göre 2022'nin ikinci çeyrek diliminde tablonun daha da ağırlaşacağı ifade ediliyor. Hatta bugünlerde yapılan hesaplamalara göre ücretli kesimin GSMH'dan aldığı payın şimdiden yüzde 30'un altına düştüğü belirtiliyor. İktidar sürekli büyüme rakamlarıyla övünürken asıl yalın gerçeği görmüyor.

2021 sonbaharı ile birlikte yeni ekonomik modeller deneyen iktidar her uygulamada milyonlarca yeni yoksul yaratıyor. Son olarak devreye soktuğu Kur Korumalı Mevduat (KKM) da bunlardan biri. Bugüne kadar kamuya maliyetinin yaklaşık 100 milyar lira olduğu tahmin edilen KKM aynı zamanda yeni milyarderler de yarattı. Toplumun yüzde 60'ı yoksulluk sınırının altında bir ücretle hayata tutunmaya çalışırken bu ekonomik sistem yeni milyonerler de yaratmayı ihmal etmedi. Ekonomik krizin buhrana döndüğü son beş ayda Türkiye 89 bine yakın yeni milyoner kazanırken, milyonerlerin toplam serveti 3,9 trilyon liraya ulaştı.

Asgari Ücret Gün Geçtikçe Eriyor

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonları Araştırma Merkezi, (DİSK-AR) "Asgari ücret araştırma raporu" hazırladı. Raporda, asgari ücretin enflasyon ve gıda enflasyonu karşısında 5 ayda 5 bin liralık kayıp yaşadığı ortaya çıktı. Kayıp nedeniyle asgari ücretin yılda 4 kez belirlenmesi gerektiğine dikkat çekilirken enflasyon artışı karşısında memur ve emeklilere 6 ayda bir yapılan zammın yetersiz olduğu vurgulandı. Diğer taraftan Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) açıkladığı verilerin doğru olmadığına değinilirken "TÜİK, Mayıs 2022 dönemine ait Tüketici Fiyat Endeksi'ni (TÜFE) yıllık yüzde 73,5, 2022 yılının ilk beş ayı için yüzde 35,64 olarak açıkladı. Yıllık gıda enflasyonu ise yüzde 91,6 olarak açıklandı. Ancak bu enflasyon oranları farklı gelir gruplarının gerçeğini yansıtmıyor. DİSK-AR tarafından yapılan hesaplama göre asgari ücretlilerin gıda enflasyonu Mayıs 2022'de yüzde 119-135 bandında gerçekleşti" ifadelerine yer verildi.

Diğer taraftan DİSK üyeleri, İstanbul Tophane'deki İl Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü önünde toplanarak 5 acil talep sıraladı. Düzenlenen basın açıklamasında konuşan DİSK Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu, Asgari Ücret Tespit Komisyonunun toplanmasının önündeki tek engelin AKP iktidarının politik tercihleri olduğunu söyledi.

Sermayeler Kazandı

Çerkezoğlu, "Aralık ayında 4 bin 253 lira olarak belirlenen asgari ücretin mayıs ayında 1516 lira erdiğini belirterek, "Enflasyon nedeniyle yılın ilk 5 ayında 5 bin liramız cebimizden uçtu gitti. Gerçek enflasyon oranına göre değil, TÜİK verileriyle 5 bin liramız buharlaştı. Dar gelirli kaybettik. Bir avuç sermayedar kazandı" dedi. AKP iktidarının uyguladığı politikalarla emeği daha da ucuzlatmak istediğini söyleyen Çerkezoğlu TÜİK'in açıkladığı verileri eleştirerek, "Bunun adı hata değildir, bu teknik bir sorun değildir. Bunun adı hırsızlıktır. Fakirden alıp zengine vermektir. Bizler fakirden alıp zengine veren bu düzene karşı da hakikat mücadelesini yükseltmeye devam edeceğiz" diye konuştu. Aynı zamanda Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nun derhal toplanarak yeni asgari ücret belirlemesi gerektiğini söyleyen Çerkezoğlu DİSK adına taleplerini şöyle sıraladı:

- Asgari ücret yüksek enflasyon dönemlerinde yılda dört kez belirlenmeli
- Asgari ücret tespitinde sadece enflasyon değil büyüme oranı ve yoksulluk sınırı da esas alınmalı
- Asgari ücret üzerindeki sigorta prim yükü azaltılmalı, işverenlere verilen SGK prim desteği işçiler için de sağlanmalı
- Asgari ücrete paralel olarak diğer tüm ücretler ve emekli aylıkları da arttırılmalı
- En düşük emekli aylığı asgari ücret düzeyine çekilmeli, EYT'lilerin emeklilik hakları verilmeli

BORÇLANDIRMANIN ADI FERT GELİRLERİ ARTIŞI OLDU

17, 6 milyon kişi aylık 1403 TL altı gelikle geçinmeye çalıştı.

TÜİK 2020 yılına referansla 2021 yılı için açıkladığı "Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması" sonuçlarına göre Türkiye'de 2020 yılında gelir dağılımı pandemi döneminin öncesine göre düzeldiğini açıkladı.

Araştırmanın sonucuna göre; en yüksek eşdeğer hane halkı kullanılabilir fert gelirine sahip yüzde 20'lik grubun toplam gelirden aldığı pay bir önceki yıla göre 0,8 puan azalarak %46,7'ye düşerken, **en düşük gelire sahip yüzde 20'lik grubun aldığı pay 0,2 puan artarak %6,1'e yükseldi.**

Açıklanan veri salgın dönemini yansıttığı için gerçeklikten uzaktır. Çünkü salgın süresince sadece kısa çalışma ödeneği ve ücretsiz izne gönderilerek günlük 39 TL ödenen toplamda 6,7 milyon çalışan bulunmaktadır. Ayrıca yine aynı araştırma sonuçlarına göre ülkedeki borçluluk oranı da %63,7'ye çıktığı görülmektedir.

Bakanlık ve İŞKUR verilerine göre; Mart 2020- Haziran 2021 tarihleri arasında toplamda 3 milyon 773 bin çalışan kısa çalışma ödeneği kapsamına alınmıştır. Kısa çalışma ödeneği kapsamında yer alan işçilere brüt ücretinin yüzde 60'ı ödenmektedir.

Nisan 2020-Haziran 2021 tarihleri arasında ise toplamda 3 milyon 54 bin işçi ücretsiz izne gönderilerek günlük 39 TL nakdi ücret desteği ile geçinmek zorunda kalmıştır.

Bir başka deyişle pandemi döneminde (kayıt dışı çalıştığı için herhangi bir destek alamayanlar hariç) en az 6,7 milyon işçi gelir kaybına uğramışken, gelir seviyesinde yaşanan artış inandırıcı değildir.

Sıralı yüzde 20'lik gruplar itibarıyla yıllık eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert gelirinin dağılımı tablosu.

Anket yılı	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Gelir referans yılı	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
İlk yüzde 20 (En düşük)	5,9	6,1	6,2	6,1	6,2	6,3	6,1	6,2	5,9	6,1
İkinci yüzde 20	10,6	10,7	10,9	10,7	10,6	10,7	10,6	10,9	10,6	10,8
Üçüncü yüzde 20	15,3	15,2	15,3	15,2	15,0	14,8	14,8	15,2	14,9	15,1
Dördüncü yüzde 20	21,7	21,4	21,7	21,5	21,1	20,9	20,9	21,4	21,1	21,3
Son yüzde 20 (En yüksek)	46,6	46,6	45,9	46,5	47,2	47,4	47,6	46,3	47,5	46,7

Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Gelir Seviyesi Değil Borçluluk Oranı Arttı

Ayrıca araştırma sonuçlarına göre; toplam gelir içerisinde en yüksek payı, %47,1 ile bir önceki yıla göre aynı kalan maaş ve ücret geliri aldı. İkinci sırayı %23,9 ile önceki yıla göre 2,1 puanlık artış gösteren sosyal transfer geliri aldı.

TÜİK verilerine göre pandemi döneminde ücretli çalışanların maaşları ve ücretleri %11,5 oranında artarak yıllık kazançları 46 bin 846 TL oldu.

Hem ücretlilerin maaş artışının yaşanması hem de sosyal transferlerde yaşanan artışlara rağmen Türkiye'de aynı dönem içerisinde borçluluk oranları da artmış oldu. Ayrıca IMF verilerine göre Türkiye, salgın döneminde nakdi ve sosyal yardımlarda kendi halkına en az destek veren ülkelerden biri oldu.

Türkiye bu süre içerisinde hem esnaflara hem de geçim sıkıntısı yaşayan ücretli emekçilere daha çok düşük faizli kredi vermeyi tercih etti. Bu durumda hane halklarının da borçları salgın süreci ile artmaya başladı.

Araştırmanın yapıldığı referans yılında bir önceki yıla konut alımı ve konut masrafları dışında borç veya taksit ödemesi olanların oranı 5,4 puan artarak %63,7 oldu.

Yük getirme durumu	Borç veya taksit ödemeleri (Konut masrafları dışında)		Konut masrafları	
	2020	2021	2020	2021
Çok yük getiriyor	18,8	23,0	13,3	19,6
Biraz yük getiriyor	32,5	34,1	57,7	55,2
Yük getirmiyor	7,0	6,6	29,0	25,2
Borç veya taksiti olmayanlar	41,7	36,4	-	-

Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

17, 6 Milyon kişi aylık 1403 TL altı gelire geçinmeye çalıştı

Türkiye’de medyan gelirin yüzde 60’ı esas alınarak belirlenen yoksulluk sınırına göre Türkiye’de toplam 17 milyon 636 bin kişi, yıllık 16 bin 841 liranın altında gelir elde etti. Bir başka deyişle Türkiye’de 2020 yılında aylık 1403 TL gelirle 17 milyon 636 bin kişi geçinmeye çalıştı.

Ayrıca TÜİK verilerine göre 2020 yılı için açıklanan 82,8 milyon vatandaşın;

31,7 milyonu iki günde bir sofrasına et, tavuk ya da balık koyamamaktadır.

16,9 milyon vatandaşımız ise ısınma ihtiyacını ekonomik olarak karşılayamamaktadır.

Yine ankete katılan vatandaşların yüzde 60,8’i yani 50,3 milyonu evinden uzak bir haftalık tatil masrafını karşılamıyor.

27,6 milyon vatandaş ise beklenmedik harcamalarını karşılayamadığını belirtti.

1 HAFTADA 123 MİLYAR TL DAHA BORÇLANDIK

BDDK istatistiklerine göre bankalara olan kredi ve kredi kartı borcu 1 haftada 123 milyar lira arttı. Ocak başından haziran ikinci haftasına kadar borç 1,2 trilyon lira arttı. Son 6 ayda takibe düşen alacak tutarı 3 milyar lira yükseldi.

Enflasyon hızla yükseliyor, alım gücü eriyor. Bankalara olan borçluluk ise günden güne artıyor. AKP’li Cumhurbaşkanı Erdoğan da dün yaptığı konuşmada milyonların geçim sıkıntısı içerisinde olduğunu kabul etti. Erdoğan “İnsanlarımızın geçim sıkıntısı meselesi olabilir” dedi ve buna karşı çözümün ise kendi iktidarlarında olduğunu belirtti. Akıllara ise ekonomiden sorumlu bakan Nureddin Nebati’nin 6 ay önce yaptığı konuşma geldi. Nebati “Gözlerimi kapatıp 6 ay sonra açmak istiyorum. Çok farklı noktalara geleceğiz. Enflasyon bitecek” iddialarında bulunmuştu. Ancak bu son 6 ayda takibe düşen borç tutarı da borçluluk da sert şekilde arttı. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) verilerine göre ise borçlanma hızla artıyor. Son 1 haftada bankalara olan borçluluk 123,2 milyar lira arttı. 6 ayda ödenemediği için takibe düşen borç tutarı 3 milyar lira artarken bankalara olan kredi ve kredi kartı borçluğu ise 1,2 trilyon lira arttı.

BDDK, haftalık bankacılık sektörü verilerini yayımladı. Buna göre 10 Haziran haftasını kapsayan süreçte bankalara olan kredi ve kredi kartı borcu 123 milyar 283 milyon lira arttı. Toplam borç 6 trilyon 251 milyar 126 milyon liraya yükseldi.

Bireysel kredi kartlarıyla 1 haftada 4 milyar 81 milyon liralık işlem gerçekleştirildi. Böylece 10 Haziran haftasında bireysel kredi kartı borcu 269 milyar 287 milyon liraya yükseldi. Bireysel kredilerdeki artış 12 milyar 300 milyon lira olarak gerçekleşti.

3 Milyar Lira Borç Ödenemedi

Ocak ayının ilk haftasından haziran ayının ikinci haftasına kadar borçluluk 1 trilyon 288 milyar 323 milyon lira arttı. Son bir haftada 183 milyon lira daha borç takibe düştü. Son 6 ayda takibe düşen borç tutarındaki artış ise 3 milyar liranın üzerinde.

Verilere göre, tüketici kredileri tutarı, 10 Haziran itibarıyla 12 milyar 300 milyon lira artışla 890 milyar 334 milyon liraya çıktı. Söz konusu kredilerin 338 milyar 906 milyon lirası konut, 22 milyar 121 milyon lirası taşıt ve 529 milyar 307 milyon lirası ihtiyaç kredilerinden oluştu.

Söz konusu dönemde taksitli ticari kredilerin tutarı 14 milyar 231 milyon lira artarak 832 milyar 534 milyon liraya çıktı. Bankaların bireysel kredi kartı alacakları da yüzde 1,5 artışla 269 milyar 288 milyon liraya yükseldi. Bireysel kredi kartı alacaklarının 109 milyar 254 milyon lirası taksitli, 160 milyar 34 milyon lirası taksitsiz oldu.

BDDK verilerine göre Kur Korumalı Mevduat (KKM) hesaplarında da yükseliş eğilimi devam etti. 10 Haziran KKM ve katılma hesapları 931 milyar liradan 962,9 milyar liraya çıktı.

AKARYAKIT ZAMLARIYLA VERGİ YÜKÜ 6 KAT ARTTI!

Kira artışına sınırlama getiren AK Parti iktidarı; akaryakıttan aldığı vergiye adeta roket taktı... Zam geldikçe vergi yükü de artıyor! Akaryakıttaki vergi yükü son 7 ayda yüzde 490 oranında arttı! Kiraya sınırlama getiren iktidar katlanan vergiye niye sessiz?

Kira artış oranını yüzde 25’te sınırlayan iktidar, akaryakıttaki fahiş vergi artışını ise görmüyor. Son 7 ayda motorinde 1 lira 26 kuruş olan vergi yükü 7 lira 9 kuruşa çıkarak yüzde 463 oranında arttı. Benzinde 1 lira 30

kuruş olan vergi yükü ise 7 lira 67 kuruşa çıkararak yüzde 490 oranında arttı! Bu durum vatandaşa kontak kapattıran fahiş zamların ana sebeplerinden birinin bu vergi yükü olduğunu da gösteriyor.

Akaryakıt ürünlerinde zamların kesilmediği son 7 aylık dönemde gelen her zammın vergi yükünü de olağanüstü oranda arttırdı. Kira artışına yüzde 25 oranında sınırlama getiren iktidar; son 7 ayda akaryakıttaki vergi yükünün neredeyse 6 kat artmasına sessiz kaldı

Yedi Aydır Zam Fırtınası Var

Akaryakıt ürünlerine zam fırtınası 2018 seçimlerinden önce hayata geçirilen eşel mobil sisteminin iflas etmesiyle başladı. Pompa fiyatları; eşel mobil sistemindeki ÖTV payının sıfırlanmasıyla Kasım 2021 tarihinden itibaren sürekli zmlandı. Aralık 2021 tarihinde 10 lirayı geçen benzin ve motorinin litre fiyatı; yükselen döviz kuru nedeniyle bugüne kadar sürekli artış göstererek 30 liraya dayandı. Akaryakıt fiyatlarını belirleyen brent petrol fiyatı Kasım 2021'den bu yana ortalama 80 dolardan bugün itibarıyla yaklaşık 125 dolar seviyesine çıkararak yüzde 54 oranında artarken; Türkiye'de pompa fiyatları benzinde yüzde 210, motorinde ise yüzde 238 oranında arttı.

Kasım Ayında Vergi Yükü Sınırlıydı

Kasım 2021 tarihinde pompa fiyatı 8 lira 29 kuruş olan benzinden eşel mobilin iflas etmesi nedeniyle ÖTV alınmazken; yalnızca 1 lira 30 kuruş tutarında KDV alınıyordu. Buna göre benzinin vergisiz fiyatı 7 lira 19 olarak hesaplanıyordu. Aynı tarihte pompa fiyatı 8 lira 27 kuruş olan motorinden de ÖTV alınmazken, 1 lira 26 kuruş tutarında KDV alınıyordu. Motorinin vergisiz fiyatı 7 lira 1 kuruş olarak hesaplanıyordu. Buna göre zam fırtınasının henüz başlamadığı Kasım 2021'de akaryakıt ürünlerinde vergi yükü daha sınırlıydı.

Her Zam Vergi Yükünü De Artırdı

Zamların arkasından kesilmediği 7 aylık dönemin ardından 11 Haziran 2022 itibarıyla pompa fiyatı 28 lira 55 kuruş olan benzinden 2 lira 53 kuruş ÖTV, 5 lira 14 kuruş KDV olmak üzere toplam 7 lira 67 kuruş tutarında vergi alınıyor. Benzinin vergisiz fiyatı 20 lira 88 kuruş olarak hesaplanıyor. Pompa fiyatı 27 lira 95 kuruş olan motorinden 2 lira 6 kuruş ÖTV, 5 lira 3 kuruş KDV olmak üzere toplam 7 lira 9 kuruş vergi alınıyor. Motorinin vergisiz fiyatı 20 lira 86 kuruş olarak hesaplanıyor. Akaryakıttaki zam fırtınası vatandaşa kontak kapattırırken; yalnızca 7 ay içinde akaryakıt ürünlerinden alınan vergi oranı katlanmış durumda.

Vergi Yükü Yüzde 490 Arttı

Zamların kesilmediği Kasım 2021 ile Haziran 2022 dönemini kapsayan dönemde vergi yükündeki artış pompa fiyatındaki artış oranını bile ikiye katladı. Son 7 aylık dönemde motorinde vergisiz artış oranı yüzde 193, benzinde artış oranı yüzde 190 olurken; vergi yükü ise neredeyse 6 kat arttı. Benzindeki vergi yükü 1 lira 30 kuruştan yüzde 490 oranında artarak 7 lira 67 kuruşa çıktı. Motorindeki vergi yükü ise 1 lira 26 kuruştan yüzde 463 oranında artarak 7 lira 9 kuruşa çıktı. Başka bir deyişle bugün motorin ve benzinden alınan vergi neredeyse 7 ay önce pompa fiyatlarına yaklaştı.

'Vergi Artışına Da Sınır Getirilsin'

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, kira artışının yüzde 25 ile sınırlandırılırken, akaryakıttan alınan verginin yüzde 463 oranında artmasının iktidarın ikiyüzlülüğü olduğuna dikkat çekti. CHP'li Akın, şunları getirdi: "Vatandaş koruyacağız diye kira artışlarını yüzde 25 ile sınırlandıran iktidar, akaryakıttan alınan vergi yükünün yüzde 490'a dayanmasına sessiz kalıyor. Bu durum en hafif tabirle ikiyüzlülüktür. Akaryakıttaki fahiş zamların nedeni doğrudan saray iktidarındır. Vatandaş zamlar nedeniyle kontak kapatmak zorunda kalırken, AK Parti iktidarı ise son vatandaşı adeta akaryakıt istasyonlarında haraca bağlamış gibi fahiş oranda vergi de tahsil ediyor. Kira artışına sınır koyan, derhal bu vergi artışına sınırlama getirmeli. 30 liraya dayanan akaryakıt fiyatlarında derhal vergi indirimi yapılmalı."

DOĞALGAZI KESİLEN ABONE SAYISI YÜZDE 42,3 ORANINDA ARTTI

EPDK'nın rakamları Türkiye'de yaşanan enerji yoksulluğunu gözler önüne seriyor... Doğalgazı kesilen abone sayısı yüzde 42,3 oranında arttı

Doğalgaz müjdesinin verildiği 2020 yılında fatura ödemediği için 840 bin aboneye kesinti uygulanırken; 2021 yılında bu rakam rekor artışla 1 milyon 197 bine çıktı. Bu durum, gizlenmek istense de Türkiye'deki enerji yoksulluğunu gözler önüne seriyor. Henüz 2022 yılının ilk altı ayında konutlarda doğalgaza yapılan yüzde 120 oranındaki zamla, doğalgazı kesilen abone sayısı daha da artacaktır.

Saray iktidarının yanlış ekonomi politikaları yüzünden Türk Lirası'nda yaşanan değer kaybı 84 milyonun yoksullaşmasına neden olurken; vatandaşlarımız temel bir hak olan enerjiye ulaşmakta zorlanıyor.

EPDK'nın verileri; Türkiye'de yaşanan enerji yoksulluğunu boyutunu ortaya koyuyor. EPDK tarafından aylık ve yıllık olarak açıklanan sektör raporlarındaki veriler 2021 yılında yaşanan yoksullaşmayı gözler önüne serdi. İktidarın doğalgaz müjdesi vererek faturaların düşeceği vaadinde bulunduğu 2020 yılına göre 2021 yılında faturasını ödeyemediği için doğalgazı kesilen abone sayısı rekor oranda arttı. Bu durumu doğrudan EPDK'nın resmi verileri ortaya koyuyor.

2020 yılında 1 milyon 279 bin 990 aboneye doğalgaz kesintisi yapıldı. Kesintilerin yaklaşık yüzde 65,7'si fatura bedelini zamanında ödenmediğinden kaynaklandı.

2021 yılında 1 milyon 620 bin 64 aboneye doğalgaz kesintisi yapıldı. Kesintilerin yaklaşık yüzde 73,9'u fatura bedelinin zamanında ödenmemesinden kaynaklandı.

2021 yılında faturasını ödeyemediği için doğalgazı kesilen abone sayısı 2020 yılına göre 356 bin 274 abone arttı. Yalnızca bir yıl içerisinde faturasını ödeyemediği için doğalgazı kesilen abone sayısı yüzde 42,3 oldu.

Toplam abone sayısının 17 milyon 885 bin 750 olduğu dikkate alındığında faturasını ödeyemediği için her 15 aboneden bir abonenin doğalgazı kesildiği ortaya çıkıyor. Başka bir deyişle iktidar gizlemek istese de her apartmanda, her sokakta bir komşumuzun doğalgazı kesildi. Isınma gibi temel bir ihtiyaç artık lükse döndü.

DOĞALGAZ FİYATLARI NEDEN PAHALI

2018 yılında BOTAŞ azalan gaz ithalatını SPOT LNG ithal ederek kapatmaya başladı. 2018 yılında SPOT LNG Fiyatları Uzun Dönemli Rusya Fiyatlarından daha düşüktü. Bu uygulama Türkiye'nin avantajına oldu.

Ancak 2021 yılından itibaren SPOT LNG Fiyatları çok arttı. 2021 yılı sonunda hem BOTAŞ'ın hem de özel sektörün kontratlarının biteceği belliydi. Ayrıca Azerbaycan ve Nijerya ile kontratların biteceği de belliydi. Yani sonuçta 2021 yılı sonunda 15.9 milyar m3 gaz ithalat anlaşması bitti. AK Parti iktidarı bu arada sadece TANAP ile 6 milyar m3 anlaşma yaptı başka bir şey yapmadı ve SPOT LNG'ye güvendi.

BOTAŞ, 30 Aralık 2021 tarihinde yani son gün Türk Akım üzerinden gelen gaz için 5.750 milyar m3 anlaşma imzaladı. Azerbaycan'la da biten 6.6 milyar m3 yerine 2.2-3.3 milyar m3 anlaşmalar yaptı. Sonuçta 15.9 milyar m3 alım anlaşması bitti yerine 9,3 milyar m3 geldi.

Sonuç Olarak 2022 Yılı İçin 6 Milyar M3 Açık Ortaya Çıktı

Burada çok ÖNEMLİ bir nokta daha var. Ruslarla son dakikada anlaşma yapıldığı için Fiyat formülüne %70 oranında SPOT Fiyatları dahil edildi. Bu ilk defa oldu. 2021 yılı içinde spot fiyatlar artmıştı buna rağmen RUSLAR'ın bu isteği kabul edildi. TÜRK AKIM'ın yapılması için izini Türkiye olarak biz verdik. Ruslar bu sayede Ukrayna'yı bypass ederek Balkanlara doğalgaz gönderme imkanına sahip oldular. Ancak bu yaptıklarımızın karşılığında daha yüksek fiyattan bu hattan gaz almaya başladık. Üstelik Türkiye için yapılan gaz boru hattının kapasitesi 15.750 milyar m3 olmasına rağmen oradan 10.750 milyar m5 gaz alıyoruz. Yerine SPOT LNG alıyoruz. Böylece 2022 yılına geldiğimizde SPOT Fiyatlar Doğalgaz ithalat portföyünde çok yer almış oldu.

2001 yılında çıkan 4646 sayılı yasa ile Özel Sektöründe gaz ithalatının önü açıldı ve Özel Sektör 2012 yılında BOTAŞ'ın GAZPROM ile biten 6 milyar m3 Kontratı uzun dönemli imzaladı ve Kontrat devir ihalesi ile 4 milyar m3 kontratlarını devraldı. 2017 yılına geldiğimizde Batı Hattından Özel Sektörün Kontratları ve aşağıdadır:

A. 2005 yılında yapılan Kontrat devir ihalesi sonucunda devir alan şirket ve miktarları:

Tablo 8- Sözleşme Devir Miktarları (milyon Cm³) (*)

Lisans Sahibi	Miktar
Shell Enerji A.Ş.	250
Bosphorus Gaz Corporation A.Ş.	750
Enerco Enerji San. ve Tic. A.Ş.	2500
Avrasya Gaz A.Ş.	500

(*) 9.000 kcal/m³ üst ısı değerine baz miktardır.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Kaynak : 2012 EPDK Sektör Raporu Sayfa 25

Söz konusu şirketlerden Shell Enerji A.Ş. Aralık 2007’de, Bosphorus Gaz Corporation A.Ş. 3 Ocak 2009’da, Enerco Enerji Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Avrasya Gaz A.Ş. ise Nisan 2009’da ithalat faaliyetine başlamışlardır.

- B. Rusya Federasyonu’ndan doğal gaz ithalatı yapmak üzere, BOTAŞ ile Gazprom Export Limited Liability Company ile 14.02.1986 tarihinde imzalanmış olan doğal gaz alım satım anlaşması 31.12.2011 tarihi itibarıyla sona ermesinin ardından ilgili mevzuat kapsamında Akfel Gaz Sanayi ve Ticaret A.Ş., Bosphorus Gaz Corporation A.Ş, Batı Hattı Doğalgaz Ticaret A.Ş ve Kibar Enerji Dağıtım Sanayi A.Ş.’ye Rusya Federasyonu’ndan toplamda 6 milyar Cm³/yıl doğal gaz ithalat faaliyeti yapmak üzere Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu’nun 26/11/2012 tarihli kararlarıyla İthalat lisansları verilmiş olup, anılan şirketler 01/01/2013 tarihi itibarıyla doğal gaz ithalat faaliyetlerine başlamıştır. Adı geçen şirketlerin ithalat lisanslarına konu miktarlar Aşağıdaki Tabloda yer almaktadır.

İthalat Lisansı Sahibi	Miktar
Shell Enerji A.Ş.**	250
Bosphorus Gaz Corporation A.Ş.**	750
Enerco Enerji San. ve Tic. A.Ş.**	2500
Avrasya Gaz A.Ş.**	500
Akfel***	2.250
Bosphorus Gaz***	1.750
Kibar Enerji***	1.000
Batı Hattı***	1.000

(*) 9.000 kcal/m³ üst ısıl değere baz miktardır.

(**)Sözleşme devir ihalesi kapsamında Lisans sahibi olan şirketlerdir.

(***)Kurul’un 26/11/2012 tarihli Kararları kapsamında Lisans sahibi olan şirketlerdir.

KAYNAK: EPDK 2013 Doğalgaz Sektör Raporu Sayfa 19

Böylece, daha önce BOTAŞ’ın özel sektöre devredilen 4 milyar Cm³/yıl sözleşme miktarı ile birlikte, 2013 yılı itibarıyla özel sektör tarafından sahip olunan sözleşme miktarı 10 milyar Cm³/yıl seviyelerine yükselmiştir.

NOT: Bu şirketlerden Batı Hattı, Avrasya Gaz, Enerco ve Akfel Gaz Ticaret A.Ş 15 Temmuz Darbe teşebbüsünden sonra 2016 yılında TMSF’ye devredilmişlerdir. Bu şirketlerin o tarihe kadar yaptığı karların darbe teşebbüsünden önce yurt dışına kaçırılıp kaçırılmadığı kaçırıldıysa nerede olduğu veya yurda getirilmeleri konusunda bir bilginiz yoktur. Kamuoyuna bir açıklamada da bulunulmamıştır.

Bu şirketlerin hissedarları, devir işlemleri vs konusu bu raporun konusu olmadığı için girilmemiştir.

Özel Sektörün ithal ettiği Rus Gazı miktarları ve toplam ithalat içindeki payı yıllara göre aşağıda verilmiştir:

Ülke	Rusya		SPOT LNG		Toplam	Özel Sektör	
	Miktar	Pay (%)	Miktar	Pay (%)		Miktar	Pay (%)
2013	26.212	57,9	892	1,97	45.269	9.565	21,13%
2014	26.975	54,76	1.689	3,43	49.262	9.874	20,04%
2015	26.783	55,31	2.493	5,15	48.427	7.560	15,61%
2016	24.540	52,94	2.124	4,58	46.352	8.543	18,43%
2017	28.690	51,93	4.804	8,7	55.250	9.096	16,46%
2018	23.642	47,02	5.061	10,21	50.282	7.466	14,85%
2019	15.196	33,61	5.260	11,63	45.211	1.321	2,92%
2020	16.166	33,59	8.159	16,90	48.126	4.141	8,60%

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

2021	26.343	44,87	7.706	11.7	58.704	3.860	6,58%
------	--------	-------	-------	------	--------	-------	-------

KAYNAK: EPDK Doğalgaz Sektör Raporu 2021 ve diğer yıllardaki Özel Sektör Miktarları eklenmiştir. NOT Spot LNG Miktarları EPDK raporlarından bulunmuştur. 2020 yılında 12milyon m3, 2021 yılında Toplam LNG içinde Spot LPG'nin payı %48.71dir.

C. RUSYA'dan gaz alan BOTAŞ ve Özel Sektör 2015% yılına kadar aynı fiyatlarla gaz ithal etmişlerdir.

- 2015 Yılında BOTAŞ Gazprom'dan indirim talep etmiştir.
- Zamanın Enerji Bakanı Taner Yıldız Rusya'dan %10.25 indirim alındığını Kamuoyu ile paylaşmıştır.
- **2015 yılı başından itibaren Özel Sektör Rusya'dan %10.25 indirimle gaz almaya başlamıştır. Bu indirim 2015-2016 yıllarında da devam etmiştir.**
- **Ancak BOTAŞ'ın bu indirimi gaz alım formülündeki bir farklı uygulamadan kabul etmemiş ve indirim BOTAŞ'a uygulanmamıştır.**
- **BOTAŞ GAZPROM'u 26 Mayıs 2015 tarihinde TAHKİME Götürme kararı vermiştir.**
- **Bu arada Türkiye ve Rusya sanki aralarında Doğalgaz alım fiyatlarında hiçbir problem yokmuş gibi 10 Ekim 2016 tarihinde TÜRK AKIM Boru hattı Anlaşmasını imzalamışlardır.**
- 26 Mayıs 2018 tarihinde Cumhurbaşkanı Erdoğan, 27 Mayıs 2018 Tarihinde Enerji Bakanı Berat Albayrak "Rusya ile yürüttüğümüz tahkim süreci için anlaşmaya vardık. 2015-2016 yılındaki doğalgaz fiyatında yüzde 10.25'lik indirim konusunda anlaşık. Artık tahkim yok, mahkemeleri çektik. İndirimimizi aldık. Yaklaşık 1 milyar dolarlık hakkımızı seçimden önce Hazineimize alıyoruz." demişlerdir.

Burada hem Tahkim hakkımızdan vazgeçtik iki yıllık indirim karşılık 1 milyar dolar dışında RUSLAR'dan hiçbir şey almadığımız anlaşılıyor. Halbuki 1 milyar \$ tutarında parayı indirimli yeni fiyat formülü ile kabul etmeliydik. Böylece bu indirim 2017 yılından itibaren 2021 yılına kadar devam ederdi.

- 24 Haziran Seçimlerinden önce 1 milyar dolar alınmış ve aşağıdaki sonuçlarla karşılaşılmıştır:
- 2017 yılından sonra %10.25 indirim ne Özel Sektöre ne de BOTAŞ ithalat fiyatlarına uygulanmamıştır. Özel Sektöre uygulanmadığını biliyoruz. BOTAŞ'a da uygulandıysa açıklanmasını talep ediyoruz. Halbuki 2015 yılındaki formüle %10.25 indirim uygulansaydı 2015 yılından sonraki bütün alım formüllerine de uygulanacaktı. Alım Anlaşmalarında Alım fiyat formülü değişince bundan sonraki bütün gelecek yıllara uygulanır.
- **Hadi Seçimden önce hemen iki yıllık indirimi kabul ettiniz o zaman neden 2015 den itibaren beklediniz o zaman kabul etseydiniz. Maden iki yıl kabul ettiniz 2018 yılından sonra neden 2021 yılı sonuna kadar indirim istemediniz? Neden Ruslarla BOTAŞ Tahkimlik olmuşken hiçbir somut kazanım (daha fazla fiyat indirimi ve bu indirimli fiyatlardan 2021 yılında bitecek kontratların uzatılması) almadan RUSLAR'a TÜRK AKIM BORU HATTI İZİNİ vererek Balkanlara 15.75 milyar m3 doğalgaz gönderme imkanı verdiniz?**
- **ÖZEL SEKTÖR 2017 yılından sonra %10.25 indirimin devam etmesini istedi. Gazprom Kabul etmedi ve Özel Sektörle de (Shell ve Bosphoruzgaz hariç diğer 5 şirketle) TAHKİMLİK OLDU.**
- **2018 Mayıs ayında BOTAŞ TAHKİM Hakkından vazgeçince ve GAZPROM ile Anlaşma imzalayınca Özel Sektör de Kasım 2018 tarihinden itibaren TAHKİM Davalarını kaybetmeye başladı ve zarar etmemek için Rusya'dan gaz alımını azalttı.**
- BOTAŞ azalan gaz ithalatını SPOT LNG ithal ederek kapatmaya başladı.
- 2018 yılında SPOT LNG Fiyatları Uzun Dönemli Rusya Fiyatlarından daha düşüktü. Bu uygulama Türkiye'nin avantajına oldu.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- Ancak 2021 yılından itibaren SPOT LNG Fiyatları çok arttı.
- Özel Sektör Gaz alımını azaltmıştı ve 2021 yılı sonunda hem BOTAŞ'ın hem de Özel Sektörün toplamda 8 (4+4) milyar kontratların biteceği belliydi. Ayrıca Azerbaycan ile imzalanan 6.6 milyar 3 Nijerya ile 1.3 milyar m3 Kontratların biteceği yine 20 yıl önceden belliydi. Yani sonuçta 2021 yılı sonunda 15.9 milyar m3 gaz ithalat anlaşması bitti. AK Parti iktidarı bu arada sadece TANAP ile 6 milyar m3 anlaşma yaptı başka bir şey yapmadı ve SPOT LNG'ye güvendi. AK Partinin güvendiği SPOT LNG için bir tanesi Özel Sektöre (KOLİN KALYON) Etki Liman adında diğeri BOTAŞ'ın iki adet Yüzer LNG Tesisi yaptırttı.
- Azerbaycan ile yapılan 6 milyar m3 miktarındaki TANAP anlaşması da zaten artan Doğalgaz Talebini karşılıyordu.
- KOLİN KALYON grubu Aliğağa 2002 yılından beri çalışan EGEGAZ Aliğağa LNG Tesisinin karşısına Yüzer LNG Tesisi (FSRU) yaptı. Muhtemelen bu gruba tesisin kullanım garantisi de verildi. Bu grup TURQUAZ isimli FSRU Gemisini aldı. Muhtemeldir ki bu gemiyi alırken BOTAŞ ile yapılan Kullanım Garantili Sözleşme Bankalara Kreditörlere Garanti olarak gösterilmiştir. Bu konuda da yani tesise ve gemiye kullanım garantisi verilip verilmediğinden hiç bahsedilmedi.
- BOTAŞ Gazprom ile 2021 Yılı sonuna gelindiğinde 8 milyar m3 yerine 30 Aralık 2021 tarihinde yani son gün Türk Akım üzerinden gelen gaz için 5.750 milyar m3 anlaşma imzaladı. Azerbaycan'la da biten 6.6 milyar m3 yerine 2.2-3.3 milyar m3 anlaşmalar yaptı. Sonuçta 15.9 milyar m3 alım anlaşması bitti yerine 9,3 milyar m3 geldi. Sonuç olarak 2022 yılı için 6 milyar m3 açık ortaya çıktı.
- Burada çok ÖNEMLİ bir nokta daha var. **Ruslarla son dakikada anlaşma yapıldığı için Fiyat formülüne %70 oranında SPOT Fiyatları dahil edildi. Bu ilk defa oldu.** 2021 yılı içinde spot fiyatlar artmıştı buna rağmen RUSLAR'ın bu isteği kabul edildi. TÜRK AKIM'ın yapılması için izini Türkiye olarak biz verdik. Ruslar bu sayede Ukraynayı bypass ederek Balkanlara doğalgaz gönderme imkanına sahip oldular. Ancak bu yaptıklarımızın karşılığında daha yüksek fiyattan bu hattan gaz almaya başladık. Üstelik Türkiye için yapılan gaz boru hattının kapasitesi 15.750 milyar m3 olmasına rağmen oradan 10.750 milyar m5 gaz alıyoruz. Yerine SPOT LNG Alıyoruz. Orada da boş hacim var. **(Aradaki miktarın, 5 milyar m3ün Ruslar'dan daha ucuza gaz almak amacıyla ilave gaz için müzakere edilmeli.)**
- Böylece 2022 yılına geldiğimizde SPOT Fiyatlar Doğalgaz ithalat portföyünde çok yer almış oldu. EPDK Mart 2022 ayına kadar raporları yayınladığı için 2021 ila 2022 ilk 3 ayı karşılaştırsak:

2022 yılı ilk 3 Ay SPOT LNG Alım Miktarı 4.895 milyar m3

2021 yılı ilk 3 Ay Spot LNG Alım Miktarı 1.864 milyar m3

Ayrıca 1 Ocak 2022 tarihinden itibaren Türk Akım Üzerinden Gelen Rus Gazının içinde de %70 oranında SPOT Fiyatlar vardır. 2022 ilk 3 ayı ile 2021 yılı ilk 3 ayını karşılaştıracak olursak:

2022 yılı ilk 3 Ay Türk Akım Alım Miktarı 2.000 milyar m3

2021 yılı ilk 3 Ay Türk Akım Alım Miktarı 2.325 milyar m3 (%70 1.6275 m3 spot fiyatlı)

Olmak üzere toplamda yaklaşık 6.5 milyar m3 gazı spot fiyatlardan almış olduk. **Bu da 2022 yılı ilk 3 ayındaki ithal ettiğimiz gazın %33 ünü pahalı spot fiyatlardan almamız anlamına geliyor.**

Spot fiyatlar 2022 yılında dünya piyasalarında 2021 yılına göre yaklaşık % 425 artmıştır.

İşte doğalgaz zamlarının sebeplerinden birincisi ithalat fiyatlarında yanlış alım politikaları sebebiyle artan SPOT LNG ALIMLARI ve ALIM FORMÜLLERİNE konulan SPOT FİYATLAR,

Diğeri de Faiz sebep Enflasyon sonuç olarak ifade edilen yanlış ekonomik politikalar sebebiyle artan DOLAR KURU dur.

AK Partinin yaptığı bu yanlışlar halkımıza; evimize doğalgaz zamları, sanayimize ve doğalgaz santrallerinden üretilen elektrige ZAM olarak karşımıza çıkmaktadır.

KARADENİZ DOĞALGAZI EVLERE GELENE KADAR FATURALARA 10 KEZ ZAM GELDİ!

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın; Karadeniz’de bulunan doğalgazın konutlara gelmeden önce bugüne kadar faturalara 10 kez zam geldiğini belirterek, “AK Parti iktidarı; son 22 ayda sanki konutlarda yüzde 160 oranında zam yapmamış gibi 2023 yılı için sahte bir indirim algısı yaratmaya çalışıyor. Günlük 10 milyon metreküp doğalgaz akışı kış aylarında Türkiye genelinde konutların bir günlük tüketiminin yüzde 10’unu zor karşılayabiliyor. İktidar doğalgazda indirim yapmak istiyorsa yılbaşından bu yana konutlarda yaptığı zamları geri çeksın” değerlendirmesinde bulundu.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın; yaptığı yazılı açıklamada AK Parti’nin Karadeniz’de bulunan doğalgazı vatandaş için değil, kendi siyasi menfaati için kullanmak istediğini bir kez daha gösterdiğine işaret etti. Rezervin bulunmasının ardından AK Parti iktidarının bugüne kadar dört farklı tören düzenleyerek vatandaşa sözde indirim vaadinde bulunduğunu anımsatan CHP’li Akın, açıklamasında özetle şunları dile getirdi:

Müjdeden Sonra Doğalgaza Defalarca Zam Geldi

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın Karadeniz’de doğalgaz bulunduğu müjdesini verdiği Ağustos 2020 tarihinden bu yana konut tarifesine 10, sanayi tarifesine ise 11 kez zam yapıldı. Müjdeden sonra konutlarda toplam zam oranı yüzde 160; sanayide toplam zam oranı ise yüzde 610 oldu. Son 22 ayda gelen fahiş zamlar nedeniyle vatandaş kombisini yakamaz hale gelirken; sanayiye gelen zamlar ise bütün sektörlerin maliyetlerini artırarak enflasyonu tetikledi. Daha iki hafta önce konutlarda doğalgaza yüzde 30 zam yapan iktidar; 2023 yılında hayali bir indirim algısı oluşturmaya amaçlamaktadır.

Konutlar Kışın Günde 102 Milyon Metreküp Tüketiyor

İktidarın 2023’te günlük 10 milyon metreküp doğalgaz akışıyla indirim olacağı algısının gerçekçi olmadığı; Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu’nun (EPDK) resmi verileriyle ortaya çıkıyor. EPDK verilerine göre geçtiğimiz kış dönemini kapsayan dört aylık dönemde (Aralık 2021 - Mart 2022) yalnızca konutlarda toplam 12 milyar 275 milyon metreküp doğalgaz tüketimi yapıldı. Buna göre geçtiğimiz kış aylarında konutlarda günlük ortalama yaklaşık 102 milyon metreküp doğalgaz tüketimi gerçekleşti.

10 Milyon Metreküp Akışla İndirim Sağlanmaz

EPDK verilerine göre kış mevsiminde havaların eksi derecelere indiği Şubat 2022 döneminde Türkiye genelinde konutlarda günlük tüketim 120 milyon metreküpe ulaştı. Resmi veriler dikkate alındığında iktidarın 2023 yılında günlük 10 milyon metreküp doğalgaz akışını sisteme vermesinin yalnızca konutlarda kullanılsa bile kışın 120 milyon metreküpe varan talebi karşılamaktan uzak olduğu ve yalnızca bu arz-talep dengesine dayalı olarak anlamlı bir indirim olmayacağı ortaya çıkıyor. İktidar sözcüleri; günlük akışın 40 milyon metreküp düzeyine çıkarılmasının 2027 yılını bulabileceğini belirtmektedir. Türkiye’de doğalgaz tüketiminin son 5 yılda yüzde 50 oranında arttığı dikkate alındığında; 40 milyon metreküp akışın 2027 yılında da Türkiye’nin ihtiyacını karşılamaktan uzak olduğu anlaşılıyor.

İCRA DOSYALARI HIZLA ARTIYOR

İcra ve iflas dairelerindeki dosya sayısı 2021 yılında 32 milyon 269 dosya ile rekor kırdı. Yalnızca bir yılda 8 milyon icra ve iflas dosyası açıldı. Ekonomistler iflasların başka iflaslara neden olabileceğini belirtiyor.

Adalet Bakanlığı Adli İstatistikleri, derin ekonomik krize ayna tuttu. Verilere göre icra ve iflas dairelerindeki dosya sayısında patlama yaşandı. Dosya sayısının 2021 yılı itibarıyla 32 milyona çıktığı ortaya çıktı. 2021 yılında açılan icra ve iflas dosya sayısı ise 8,3 milyon. 2020 yılında icra ve iflas dairelerine gelen dosya sayısı 6,7 milyondur. Bu durum 1 yılda icra ve iflas dosya sayısındaki artışın yüzde 24 hızlandığını gösteriyor.

32 milyon dosyadan karar bağlanan sayısı 3,3 milyon. 24 milyon dosya, 2022 ve sonraki yıllarda görüşülmek üzere rafa kaldırıldı.

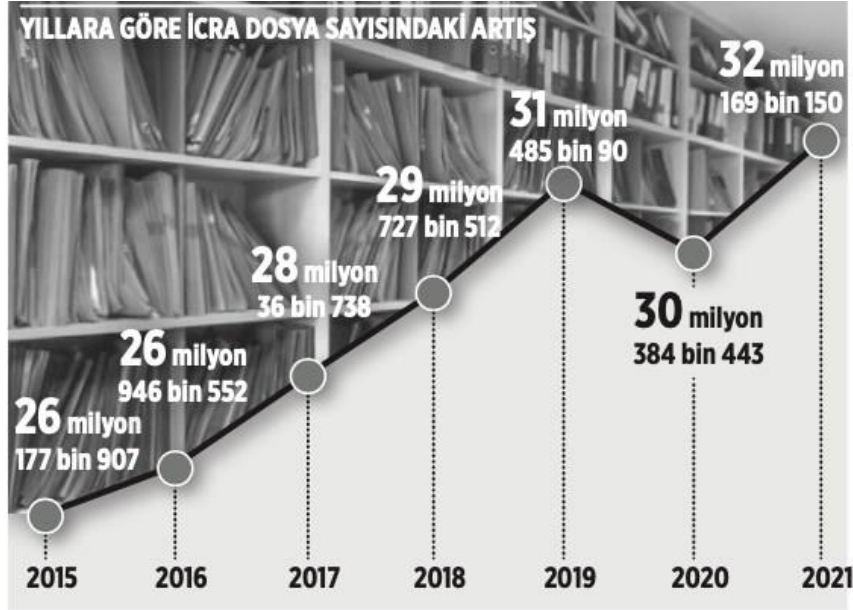
İcra ve iflas dairelerindeki dosyaların türleri de adli istatistiklerle paylaşıldı. Buna göre, 2021 yılındaki icra ve iflas dosyalarının 2 milyon 904 binini, mahkeme kararı bulunan dosyalar, 27 milyon 314 binini ise mahkeme kararı

bulunmayan dosyalar oluşturdu. Adliyelerdeki 4 bin 490 dosya ise "İflas" türü altında sınıflandırıldı. İcra ve iflas dosyaları, 2021 yılında ortalama bin 54 günde karara bağlandı.

İstanbul'da 1505 İflas

Adalet Bakanlığı, icra ve iflas dairelerindeki dosyaların coğrafi bölgelere göre dağılımını da paylaştı. Marmara Bölgesi, 14 milyon 659 bin icra ve iflas dosyası ile ilk sırada yer alırken Ege, Akdeniz ve İç Anadolu bölgelerindeki dosya sayısı sırasıyla 3 milyon 694 bin, 3 milyon 646 bin ve 4 milyon 997 bin olarak rapora yansdı.

İstanbul ve Ankara en çok iflas dosyası görülen kentler olurken İstanbul'daki iflas dosyası sayısı kayıtlara, bin 505 olarak geçti. Başkent Ankara'daki icra ve iflas dosyalarının toplam sayısının ise 509 olduğu bildirildi. İstanbul ve Ankara'yı, 159 iflas dosyası ise Antalya takip etti.

İflas Dalgası Kapıda

Ekonomi Profesörü Burak Arzova icra ve iflas dosyalarındaki artışın nedeninin ekonomik kriz olduğunu belirtti. Arzova'nın konuya ilişkin şu değerlendirmede bulundu: "Şirketler üzerinden ve şahıslar üzerinden icralar artmış olabilir. Şahıslar üzerinden artan icraların alım gücü kaybıyla ilgisi var. Yüksek enflasyon, bunun getirmiş olduğu ücret ve alım gücü kayıpları, maaş artışlarının yüksek enflasyonu telafi etmemesi bunların hepsi bu dosyaların artmasındaki temel nedenlerden birisi. Şirketler bazında artan icra dosyaları da çok tehlikeli. O zaman da şirketlerin özellikle iç pazara satış yapmakta zorlanmaları, tahsilat güçlükleri içerisinde olmaları, bu önümüzdeki dönem de silsile olarak devam ederse tehlikeli sonuçlar doğurabilir. İstanbul Sanayi Odası 500 (İSO 500) içerisindeki şirketlerin büyük çoğunluğu öz kaynak dışında yani yabancı kaynakla büyüme gerçekleştirmişler. Daha net ifade edecek olursak yabancı kaynakların toplam işletmeler içerisindeki oranı yüzde 70'lerin üzerine çıkmış durumda. Şirketler borçlu ve bu borçlulukları gün geçtikçe artırıyor. Yabancı kaynaklara borçluluğu da şirketler kendi aralarındaki borçlulukla döndürüyorlar. Karşılıklı olarak ticaret gerçekleştiriyorlar. Mal satıyor daha sonra tahsil ediyor ya da vade tanıyorlar birbirlerine. Şirketlerin tahsilat problemi içerisinde girmeleri durumunda o zaman o zincir etkilenir ve netice itibarıyla şirketin iflası diğer şirketin de iflasını beraberinde getirecek bir sonuç doğurabilir."

Borçlar Tahsil Edilemeyebilir

İcra uzmanı Prof. Dr. Murat Yavaş ise icra müdürlüklerinde ve mahkemelerde ciddi yoğunluğun yaşandığına değindi. Yavaş, mali yapının bozulmasıyla borç dengelerinin de etkilendiğini belirterek şu değerlendirmede bulundu: "Mali yapı bozuldukça mal tedarik etmiş olduğu şirketlere borçları gecikiyor. Mali yapısı iyi olan şirketlerin ya da şahısların durumu da değişiyor. Burada önemli olan icra takibinin başlatılması değil tahsil edilebilmesi. Her icra takibinin başlatılıyor olması bunun tahsil edileceği anlamına gelmiyor. Herhangi bir alacak iddiasıyla takip başlatılıyor fakat alacaklı genellikle alacağına ya hiç ulaşmıyor ya da kısmen ulaşabiliyor. Milyonlarca takip dosyası bulunmasına rağmen bunların önemli bölümü alacağın tahsilini sağlayamıyor. İcra dairelerinin de durumu parlak değil, iş yükleri çok fazla. Mahkemelerin de iş yükleri çok fazla. Alacaklılar icra

dosyasıyla yükü icra müdürlüğüne bırakıyorlar. Sürecin devamında icra müdürlüğündeki takipler genel mahkemelere yansıyor. Genel mahkemeler kendilerine ait başlıca iş yüklerinden dolayı icra dosyası kaynaklı sorunların çözümünü bilirkişilere bırakıyorlar. Oradan gelecek rapor doğrultusunda hüküm kurmaya çalışıyorlar.”

2022 Yılı'nın İlk Altı Ayında Dosya Sayısında 4,2 Milyon Artış

2022 yılının ilk yarısına yönelik veriler de korkunç tabloyu gözler önüne serdi. 1 Ocak-10 Haziran günleri arasında icra ve iflas dairelerine gelen dosya sayısı 4 milyon 209 bin oldu. Dosyalardan 3 milyon 240 bini sonuçlandırılırken 2022'nin ilk yarısında gelen dosya sayısı 2021 yılının ilk yarısına oranla yüzde 29,9 arttı. 10 Haziran itibarıyla icra dairelerinde mevcut dosya sayısı 23 milyon 628 bin olarak kaydedildi.

KİRA ARTIŞI, ÜCRET ARTIŞINI GEÇTİ

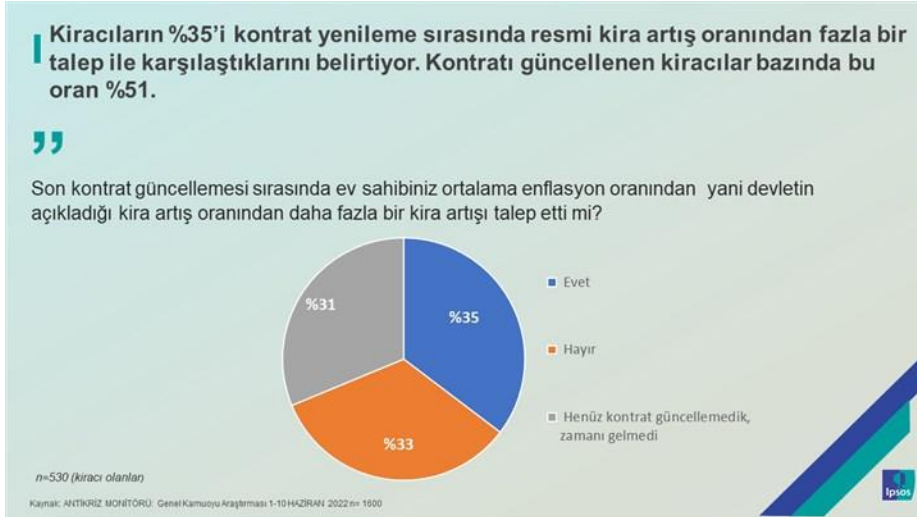
Ipsos Araştırma'nın hazırladığı Antikriz Raporu'na göre kiracıların resmi oranın üzerinde kira artış talebiyle karşılaşan kiracıların yüzde 73'ü, talebi kabul etmek zorunda kalmış. Kiracıların yüzde 51'i kiralardaki fiyat artışının gelirlerindeki artıştan daha yüksek olduğunu söylüyor.

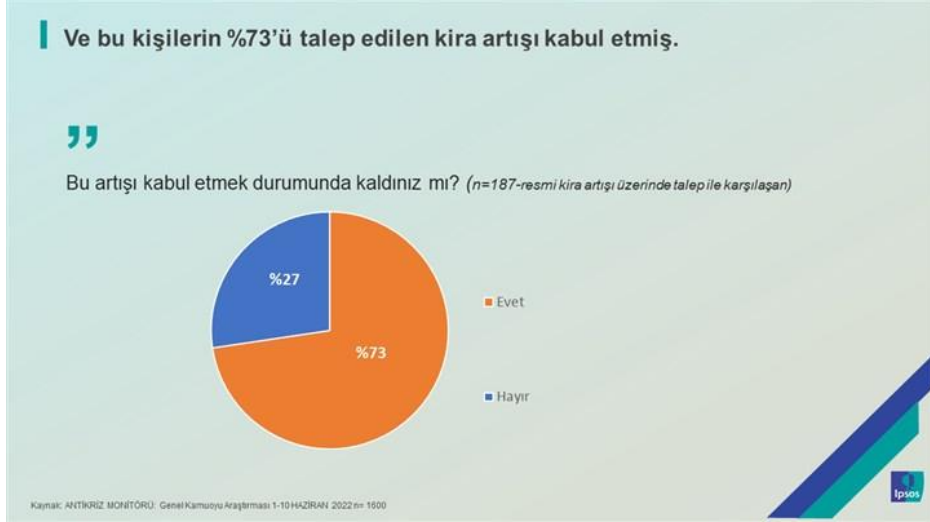
Ipsos tarafından gerçekleştirilen Antikriz Raporu'ndan derlenen verilerle bu hafta; emlak piyasası mercek altında alındı.

Araştırmaya katılan kişilerin %36'sı kendi evlerinde oturduğunu belirtirken, kiracı olarak oturduğunu söyleyenlerin oranı %33. Kirada oturan bireylerin %69'u oturdukları eve son 5 sene içinde taşındığını belirtilen, %31 5 seneden daha uzun süredir oturdukları evde kiracı olduğunu söyledi.

Kiracıların %86'sı taşınmak durumunda kalsalar aynı semtte ihtiyaçlarına ve bütçelerine uygun bir ev bulamayacakları görüşünde. Bu konuda zorlamayacağını düşünenlerin oranı sadece %14.

Devletin açıkladığı enflasyon oranında kira artış oranlarına rağmen ev sahiplerinin %35'i kiracılarından bu oranın üzerinde bir artış talebinde bulunmuş. Bu oran kontrat güncellemesi zamanı gelenler nezdinde %51. Ve resmi kira artışı üzerinde bir taleple karşılaşan kiracıların da %73'ü bu oranı kabul etmek zorunda kalmış.

Kiracıların %51'inin son bir sene içinde kiralarna yapılan artış gelirlerindeki artıştan daha yüksek. Gelirlerindeki artışın kira artışından daha yüksek olduğunu söyleyenlerin oranı ise sadece %14. Her 10 kiracıdan 4'ü ise kira ve gelirlerindeki artışın aynı oranda olduğunu söylüyor.

Ipsos Türkiye CEO'su Sidar GEDİK verilerle ilgili şu değerlendirmelerde bulundu; "Yüksek enflasyon, hayat pahalılığı tüketim tercihlerinde doğal değişimler yaratıyor. Son dönemde gerek konut fiyatlarındaki, gerekse kira bedellerindeki artışlar dikkat çekici. 1-10 Haziran tarihleri arasında konuya dair bir araştırma yaptık. Araştırmamızın katılımcılarının üçte biri kiracı olduğunu belirttiler. Her on kiracıdan üçü, beş yıldan eski kiracı. Her iki kiracıdan birinin ödediği kiradaki artış gelirindeki artıştan fazla. Ancak tüm bu olumsuzluklara rağmen resmi oranın üzerinde kira artış talebi ile karşılaşan kiracıların dörtte üçü bunu kabul ediyor. Temel nedenlerden biri ise her on kiracıdan dokuzunun taşınmak zorunda kalsa mevcutta oturduğu semtte bütçesine göre başka bir kiralık ev bulamayacağını düşünmesi."

ZAM GELDİKÇE VERGİ YÜKÜ DE ARTIYOR!

Akaryakıt ürünlerine gelen her zam vatandaşın vergi yükünü artırdı. Son 7 ayda motorinde 1 lira 26 kuruş olan vergi yükü 7 lira 9 kuruşa çıktı. Böylece motorinde vergi yüzde 463 oranında arttı. Benzinde 1 lira 30 kuruş olan vergi yükü ise 7 lira 67 kuruşa çıkararak yüzde 490 oranında arttı! Bu durum vatandaşa kontak kapattırır fahiş zamların ana sebeplerinden birinin bu vergi yükü olduğunu da gösteriyor. Çözüm: Akaryakıt ürünlerinde çiftçi ve esnafın vergi yükünü sıfırlamak için KDV ve ÖTV'yi kaldırmak, geri kalan vatandaşlara nefes aldirmek için de geçici de olsa vergi oranlarını düşürmek.

Yedi Aydır Zam Fırtınası Var

Akaryakıt ürünlerine zam fırtınası 2018 seçimlerinden önce hayata geçirilen eşel mobil sisteminin iflas etmesiyle başladı. Pompa fiyatları; eşel mobil sistemindeki ÖTV payının sıfırlanmasıyla Kasım 2021 tarihinden itibaren sürekli zlandı. Aralık 2021 tarihinde 10 lirayı geçen benzin ve motorinin litre fiyatı; yükselen döviz kuru nedeniyle bugüne kadar sürekli artış göstererek 30 liraya dayandı. Akaryakıt fiyatlarını belirleyen brent petrol fiyatı Kasım 2021'den bu yana ortalama 80 dolardan bugün itibarıyla yaklaşık 125 dolar seviyesine çıkarak yüzde 54 oranında artarken; Türkiye'de pompa fiyatları benzinde yüzde 210, motorinde ise yüzde 238 oranında arttı.

Kasım Ayında Vergi Yükü Sınırlıydı

Kasım 2021 tarihinde pompa fiyatı 8 lira 29 kuruş olan benzinden eşel mobilin iflas etmesi nedeniyle ÖTV alınmazken; yalnızca 1 lira 30 kuruş tutarında KDV alınıyordu. Buna göre benzinin vergisiz fiyatı 7 lira 19 olarak hesaplanıyordu. Aynı tarihte pompa fiyatı 8 lira 27 kuruş olan motorinden de ÖTV alınmazken, 1 lira 26 kuruş tutarında KDV alınıyordu. Motorinin vergisiz fiyatı 7 lira 1 kuruş olarak hesaplanıyordu. Buna göre zam fırtınasının henüz başlamadığı Kasım 2021'de akaryakıt ürünlerinde vergi yükü daha sınırlıydı.

Her Zam Vergi Yükünü De Artırdı

Zamların arkasının kesilmediği 7 aylık dönemin ardından 11 Haziran 2022 itibarıyla pompa fiyatı 28 lira 55 kuruş olan benzinden 2 lira 53 kuruş ÖTV, 5 lira 14 kuruş KDV olmak üzere toplam 7 lira 67 kuruş tutarında vergi alınıyor. Benzinin vergisiz fiyatı 20 lira 88 kuruş olarak hesaplanıyor. Pompa fiyatı 27 lira 95 kuruş olan motorinden 2 lira 6 kuruş ÖTV, 5 lira 3 kuruş KDV olmak üzere toplam 7 lira 9 kuruş vergi alınıyor. Motorinin vergisiz fiyatı 20 lira 86 kuruş olarak hesaplanıyor. Akaryakıttaki zam fırtınası vatandaşa kontak kapattırırken; yalnızca 7 ay içinde akaryakıt ürünlerinden alınan vergi oranı katlanmış durumda.

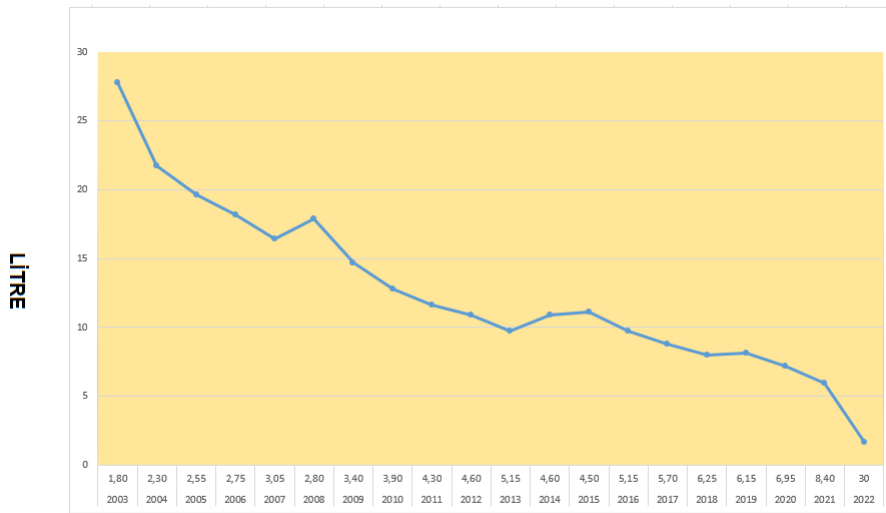
Vergi Yükü Yüzde 490 Arttı

Zamların kesilmediği Kasım 2021 ile Haziran 2022 dönemini kapsayan dönemde vergi yükündeki artış pompa fiyatındaki artış oranını bile ikiye katladı. Son 7 aylık dönemde motorinde vergisiz artış oranı yüzde 193, benzinde artış oranı yüzde 190 olurken; vergi yükü ise neredeyse 6 kat arttı. Benzindeki vergi yükü 1 lira 30 kuruştan yüzde 490 oranında artarak 7 lira 67 kuruşa çıktı. Motorindeki vergi yükü ise 1 lira 26 kuruştan yüzde 463 oranında artarak 7 lira 9 kuruşa çıktı. Başka bir deyişle bugün motorin ve benzinden alınan vergi neredeyse 7 ay önce pompa fiyatlarına yaklaştı.

Çözüm

Akaryakıttaki fahiş zamların nedeni doğrudan saray iktidarındır. Vatandaş zamlar nedeniyle kontak kapatmak zorunda kalırken, AK Parti iktidarı ise son vatandaşı adeta akaryakıt istasyonlarında haraca bağlamış gibi fahiş oranda vergi de tahsil ediyor. Kira artışına sınır koyan, derhal bu vergi artışına sınırlama getirmeli. 30 liraya dayanan akaryakıt fiyatlarında derhal vergi indirimi yapılmalı.

AKP İKTİDARINDA 50 LİRALIK BENZİN ALABİLEN DE KALMADI

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

AKP iktidarında art arda gelen zamlar vatandaşlarımızı mağdur ediyor. İktidarın çözüm üretmediği yerde vatandaşlar kendi çözümlerini kendileri üretmeye çalışıyor. Kullandığı akaryakıt ürünlerini satın alabilmek için aldığı akaryakıt ürününü kısıtlamaya giden vatandaşlar bu konuda çarpıcı bir örnekle karşımıza çıkıyor: “ben zaten hep 50 liralık alıyorum.”

Ancak gelinen noktada vatandaşın alım gücü düştükçe ve akaryakıtta AKP iktidarının yanlış ekonomik ve enerji politikaları yüzünden durdurulamayan zamlar yapıldıkça “50 liralık benzin” alan vatandaş da kalmadığı anlaşılmaktadır.

50 liralık benzinin yıllar içerisindeki litre karşılığını ortaya koyan grafikte bunu somut bir şekilde görebilmekteyiz. 2003 yılı içerisinde ortalama 1 lira 80 kuruş olan benzinden 27,77 litre satın alınabilirken, 2021 yılında ortalama 8 lira 40 kuruştan 5,95 litre alabiliyordu. Aradan geçen 1 yılda 4,5 kat daha az benzin alınabilirken bugüne geldiğimizde vatandaş 50 liraya 1,75 litre alabiliyor. Yani neredeyse 16 kat daha az benzin alabiliyor.

YIL	TL/L	50 TL / L
2003	1,80	27,77
2004	2,30	21,73
2005	2,55	19,6
2006	2,75	18,18
2007	3,05	16,39
2008	2,80	17,85
2009	3,40	14,7
2010	3,90	12,82
2011	4,30	11,62
2012	4,60	10,86
2013	5,15	9,7
2014	4,60	10,86
2015	4,50	11,11
2016	5,15	9,7
2017	5,70	8,77
2018	6,25	8
2019	6,15	8,13
2020	6,95	7,19
2021	8,40	5,95
2022	30	1,66

YHT BİLETLERİNE YÜZDE 30 ZAM!

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları (TCDD), Yüksek Hızlı Tren (YHT) seferlerine yüzde 30 oranında zam geldi.

Konya-İstanbul arası hızlı tren bileti 235 liraya, Ankara-İstanbul (Söğütlüçeşme) seferlerinde 151 lira olan bilet fiyatları ise 195 liraya çıktı. Konya-Ankara arası hızlı tren bilet fiyatı da 87 liraya yükseldi.

Ocaktan Bu Yana Üçüncü Zam!

Geçtiğimiz ocak ayından bu yana YHT'ye 3 zam yapıldı. TCDD tarafından Yüksek Hızlı Tren seferlerine ocak ayında yüzde 20, Mart ayında da yüzde 10 ve nisan ayında yüzde 15 oranında zam yapılmıştı.

SÜT ZAMMI ETİKETE YÜZDE 40 YANSIDI

Çiğ sütün litresine 15 Mayıs'ta yapılan yüzde 32'lik fiyat artışı rafta süt ürünlerine yansımaya başladı. Markalı süt ürünlerinde ürüne göre değişkenlik göstermekle beraber yüzde 40'a varan artışlar yaşandı. Özel markalı ürünlerde ise artış yüzde 18,5 olarak hesaplandı.

Ulusal Süt Konseyi (USK) çiğ süt fiyatını 15 Mayıs'tan itibaren geçerli olmak üzere litresinin 7,50 TL olarak belirlenmesinin ardından zamlı ürünler raflarda yer almaya başladı.

Süt, ayran ve yoğurt gibi pastörize ürünlere hemen yansıyan fiyatlar, olgunlaştırılmış peynir grubunda ise etiketlere yeni yeni yansıyor.

Süt zammıyla beraber sıvı grubunda fiyatın geçerli olduğu tarihten itibaren birkaç gün içinde yansıdığını kaydeden Ambalajlı Süt ve Süt Ürünleri Sanayicileri Derneği (ASÜD) Denetleme Kurulu Üyesi Hakan Kazancıgil, peynir grubunun ise biraz arkadan takip ettiğini söyledi.

Bunun nedenin olgunlaştırma durumundan kaynaklandığını belirten Kazancıgil, "Klasik peynir ve eski kaşar ürünlere zincir marketlerde yaklaşık 2 ay sonra zamlı olarak yansır. Burada fiyatın geç yansması eski süt fiyatından alınmış olmasından kaynaklanıyor. Bunlarda bile artık süreler bir aya düşürülmüş durumda. 15 Haziran'dan sonra hemen hemen bütün eski ürünler bitmiş olur ve yeni fiyatlar yansımaya başlayacak" dedi.

'Yemin Toplam Maliyetteki Payı Arttı'

Süt ve süt ürünlerinin maliyetlerinin enerji, yem ve işçilikten oluştuğunu aktaran Kazancıgil, resmi hesaplara göre yem maliyetinin yüzde 65 olduğunu, çiftlik hesaplarına göre ise yüzde 70'i bulunduğunu ifade edildiğini söyledi. Bu oranın hiç bu kadar yüksek olmadığını ve eskiden yarı yarıya olduğunu ifade eden Kazancıgil, 1 kilogram sütün maliyetinde diğer unsurlar azaldığını, yemin toplam maliyetteki payının çok arttığını söyledi. İşletmelerin işçilik maliyetleri diğer maliyetlere göre çok düşük kaldığını bildiren Kazancıgil, "1 ürünün kilogram maliyeti hesaplandığında en düşük girdilerden bir tanesi işçilik yer alıyor. Sektörde bazı firmaların çalışanlarına zam yapmaya başladı. Çalışanlara temmuz ayında yüzde 20 zam yapmak lazım" diye konuştu.

Üretici Baskı Altında

Süt üreticisinin yem, sanayicinin ise enerji maliyeti baskısı altında olduğuna dikkat çeken Kazancıgil, bunun ikisinin altını incelendiğinde dövize endeksli hammaddeler olan doğalgaz ve elektriğe gelen zamların da ürünün fiyatını doğrudan etkilediğini bildirdi. Yem girdisinin çığ sütü etkilediğini, enerji girdisinin ise sanayicinin üretim maliyetini etkilediğini dile getiren Hakan Kazancıgil, "Söz konusu girdilere gelen zamlar en son tüketiciye yansıyor. Son elektrik zammından önce klasik peynir üretimi yapanların 1 tenekesinin 50 lira enerji maliyeti vardı. Yine ambalaj olarak boş teneke fiyatı da 50 liraya çıkmış bulunuyor. Boş tenekeye 1 gram ürün koymadan enerji ve ambalaj maliyetiyle 100 liraya mal oluyor. Diğer yandan günlük 30 ile 50 ton süt işleyen küçük ve orta işletmelere aylık 1 milyon TL faturalar gelmeye başladı" dedi.

GIDA FİYATLARINDAKİ YÜKSELİŞ, PİRİNÇ KRİZİNE NEDEN OLABİLİR

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Gıda Fiyat Endeksi bir uyarı yayınlarak gıda fiyatlarındaki yükselişin devam etmesi durumunda pirinç krizi yaşanabileceğini açıkladı.

Gübre fiyatları ve enerji maliyetlerinin artmasının ardından Rusya-Ukrayna savaşının da etkisiyle küresel gıda fiyatları her geçen gün yükseliyor. Uzmanlar ise, bu sürecin devam etmesi durumunda pirinç krizi yaşanabileceğini açıkladı.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Gıda Fiyat Endeksi tarafından yayınlanan mayıs verilerine göre, uluslararası pirinç fiyatlarının art arda beşinci ay artarak 12 ayın en yüksek seviyesine çıktığını belirtti.

Buğday ve diğer tahıllardan et ve yağlara kadar birçok gıdanın fiyatlarının arttığı belirtilirken, sırada en çok artış görülebilecek ürünün pirinç olabileceği aktarıldı. Artan buğday fiyatları ve daha yüksek çiftçilik maliyetleri, bir sonraki aşamada pirinç fiyatlarını izlemeye değer hale getireceğini vurguladı.

'Tayland Ve Vietnam Pirinç İhracatlarının Fiyatını Artıracak'

Japon bankası Nomura'nın baş ekonomisti Sonal Varma, "İleriye dönük pirinç fiyatlarını izlememiz gerekiyor, çünkü artan buğday fiyatları pirincin yerini almasına, talebin artmasına ve mevcut stokların düşmesine yol açabilir. Korumacı önlemler aslında çeşitli nedenlerle küresel düzeyde fiyat baskılarını kötüleştiriyor. Çiftçilikler için yem ve gübre maliyetleri artıyor ve enerji fiyatları ekim maliyetlerine ekleniyor. Bu nedenle, ülkelerden daha fazla korumacılık görme riski var" diye konuştu.

Sonal Varma, bununla birlikte, küresel pirinç stoklarının bol olduğunu ve Hindistan'da bu yaz hasadın iyi olması beklendiğinden, pirinç fiyatı risklerinin hala düşük olduğunu belirtti.

Mayıs ayı sonlarında bir Taylandlı hükümet yetkilisine dayandırdığı haberinde, Tayland ve Vietnam, pirinç ihracatlarının fiyatını artırmaya yönelik bir anlaşma üzerinde görüşmelerde bulunduğunu belirtmişti.

Uluslararası Gıda Politikası Araştırma Enstitüsü kıdemli araştırma görevlisi David Laborde verdiği demeçte, "Hindistan'ın önümüzdeki haftalarda buğday ve şekerden sonrayı düşündükleri gibi pirinç ihracat yasağı getirmesinden çok daha fazla endişeleniyorum" dedi.

DAR GELİRLİ KAYBEDİYOR AZINLIK KÂRLARINI KATLIYOR

Yüksek enflasyonun kaybedeni dar gelirler, emekliler olurken kazananı mutlu azınlık oldu. Şirketlerin yılın ilk çeyreğine ilişkin kârları önceki yıla göre katlanmış durumda. Ücretlere zam beklentisi ise hâlâ bilinmezde.

Ülkede geçen yılın eylül ayında başlayan ve aralık itibarıyla da hızlanan yüksek döviz kuru ile yüksek enflasyon geniş halk kesimlerinin alım gücünü kaybettirdi. Başta düşük gelirli olmak üzere sabit gelirli ve emekliler yüksek enflasyonun en büyük kaybedeni olurken milyonerler zenginliklerine zenginlik kattı sayılarına da yenileri eklendi.

Ziraat Yatırım'ın hazırladığı rapora göre borsada bulunan 400 şirketin yılın ilk çeyreğinde toplam net dönem kârı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 145,7 oranında artarak 111,18 milyar TL'ye çıktı.

Ocak-Nisan dönemini kapsayan yılın ilk çeyreğinde resmi verilere göre TÜFE'deki artış yüzde 18,5.

Buna göre 400 şirketin kâr oranı ilk çeyrek enflasyon oranının 7 katını aşmış durumda.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Mayıs 2022 dönemine ait TÜFE'de yıllık yüzde 73,5, 2022 yılının ilk beş ayı için yüzde 35,64 olarak açıkladı. Yıllık gıda enflasyonu ise yüzde 91,6 olarak açıklandı.

DİSK-Ar'ın hesaplamasına göre 2022'nin ilk beş ayı için asgari ücretin toplam alım gücü kaybı 5 bin 7 TL'yi buldu.

"Enflasyonu düşürmek için sert tedbirler alabilirdik. Üretimi, büyümeyi tercih ettik. Bu sistemden dar gelirli hariç üretici firmalar, ihracatçılar kâr ediyorlar."

Bakan Nureddin Nebati'nin itiraf niteliğindeki bu sözleri şirketlerin kârlılık oranlarıyla bir kez daha teyit ediyor. Yüksek enflasyonun kazananı mutlu azınlık oldu. Ücretleri enflasyon karşısında eriyen çalışanların gözü kulağı yılın ortasına gelmesine rağmen belirsizliğini koruyan asgari ücret zammında.

Sektörel bazda BIST-Tüm'de yılın ilk çeyreğinde en yüksek kâr artışını sırasıyla büyük bankalar, holdingler ve demir çelik şirketleri kaydetti. 400 şirket içerisinde 7 banka, 24 holding ve 15 demir çelik şirketi bulunuyor.

İlk çeyrekte bazı şirketlerin kâr artışlarına mercek tuttuk.

KOÇ

Holding kategorisinde yer alan Koç Holding 2022'nin ilk çeyreğinde 3 kat artırdı ve toplam kâr artışını yüzde 10,2 oranında etkiledi. Holding, 2022'nin ilk çeyreğinde 6,7 milyar TL net dönem kârı elde etti. Holding, geçen yılın aynı dönemine göre kârını yüzde 218 oranında artırdı.

ALARKO

Alarko Holding, 2021'inde aynı döneminde 43 milyon TL olan net kârını 2022'nin ilk çeyreğinde 1 milyar liranın üzerine çıkardı. Holding'in 2022 yılının ilk 3 ayında elde ettiği brüt kâr ise bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 323 artarak 1,5 milyar TL oldu.

SABANCI

Sabancı Holding yılın ilk çeyreğinde net kârını bir önceki yıla göre ciddi bir oranda artıran holding, 8,3 milyar TL net kâr elde etti. Holding, 2021'nin ilk çeyreğinde 1,8 milyar TL net kâr açıklamıştı. 2022 ilk çeyrek net kârı, bir önceki yılın aynı dönemine göre yaklaşık yüzde 370 oranında artmış.

YAPI KREDİ

Büyük bankalar kategorisinde yer alan Yapı Kredi Bankası, Garanti Bankası, Vakıflar Bankası ve Halk Bankası yıllık kârlarını yüksek oranda artırarak toplam kâr artışına sırasıyla yüzde 12,8, yüzde 12,2, yüzde 5 ve yüzde 4,3 oranında etkiledi.

DOĞAN

Bu çeyrekte Şişe Cam, Alarko ve Doğan Holding ise toplam kâr artışına yüzde 4,9, yüzde 2,2 ve yüzde 1,3 etkiledi.

ERDEMİR

Demir-çelik sektöründeki Erdemir ve İsdemir toplam kâr artışına sırasıyla yüzde 6,6 ve yüzde 3,5 katkı sağladı.

MAVİ

Mavi Giyim'in 2022'nin ilk çeyrekteki net dönem karı 288,9 milyon TL ile piyasanın ortalama kâr beklentisi olan 117 milyon TL'nin üzerinde gerçekleşti. Şirket geçen yılın aynı döneminde 31 milyon TL kâr yazmıştı. Böylece şirketin kârı geçen yıla göre katlanmış durumda.

TCDD RAYDAN ÇIKTI**6,6 milyar liralık zarar!**

TCDD'nin mali hesaplarına yönelik denetim, kurumun içinde bulunduğu batağı ortaya koydu. Rapora göre TCDD, 6,6 milyar TL'lik zarara imza attı. 5,5 milyar TL'sini ise faaliyetlerden kaynaklanan zararlar oluşturdu.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları (TCDD) ve bağlı ortaklıklarının mali hesaplarına yönelik denetimler tamamlandı. Bağımsız denetçi tarafından hazırlanan rapor, liyakatsiz atamalar ile gündeme gelen kurumun içinde bulunduğu borç batağını ortaya koydu. Muhalefetin, "İktidarın arka bahçesi oldu" eleştirileri yönelttiği idarenin net dönem zararı, 6 milyar 666 milyon 422 bin TL oldu. İdarenin 6,6 milyar TL'lik 2021 yılı dönem zararının 5 milyar 533 milyon 628 bin TL'sini faaliyetlerden kaynaklanan zararlar oluşturdu.

TCDD'nin bağımsız denetimden geçmiş konsolide finansal durum tablosunda net dönem zararı, 31 Aralık 2021 itibarıyla 6 milyar 666 milyon 422 bin 165 TL olarak kaydedildi. 2020 yılı net dönem zararı ise kayıtlara, 6 milyar 341 milyon 243 bin 988 TL olarak geçti. 2021 yılında 3 milyar 470 milyon TL'lik hasılatı bulunan idarenin satışlardan kaynaklanan toplam maliyeti ise 6 milyar 876 milyon TL oldu.

TCDD'nin mali evraklarına yönelik denetim raporunda, toplam faaliyet zararı ve zararın detaylarına da yer verildi. Buna göre, 2021 yılında TCDD, 5 milyar 553 milyon TL'lik faaliyet zararına uğradı. 2021 yılı faaliyet zararı 2020 yılına göre yüzde 22 arttı.

Reklam Giderinde Yüzde 61'lik Artış

Raporda, 1 Ocak-31 Aralık 2021 dönemindeki pazarlama, satış ve dağıtım giderleri de paylaşıldı. Toplam 3 milyon 375 bin TL'lik faaliyet giderinin tamamı, "Reklam gideri" kalemine yazıldı. TCDD'nin reklam için 2021 yılında harcadığı paradaki artış 2020 yılına göre, yüzde 61 olarak kaydedildi.

BALLI YOL PROJELERİ

İktidarın kendisine yakın sermaye gruplarına rant aktarma aracına dönüşen ve çoğu verimsiz olan kamu özel işbirliği projelerinden ikisi için daha ihaleye çıkıldı. Ankara-Kırıkkale-Delice Otoyolu Projesi ile Antalya-Alanya Otoyolu projesinin ihale ilanları Resmi Gazete’de yayımlandı.

Döviz garantili ve Avrupa Birliği enflasyonuna endeksleneyeceği iddia edilen Antalya-Alanya Otoyolu Projesi’nin ihalesi kapalı teklif alma yöntemiyle 25 Ağustos tarihinde yapılacak.

24 Ağustos’ta yapılacak Ankara-Kırıkkale ve Delice Otoyolu ihalesi de kapalı teklif alınarak gerçekleştirilecek. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı’ndan yapılan açıklamada, Antalya-Alanya Otoyolu’nun, 84 kilometre uzunluğunda 2x3 şeritli otoyol ve 38 kilometre 2x2 şeritli bağlantı yolu olmak üzere 122 kilometre olacağı bildirildi. Ankara-Kırıkkale-Delice Otoyolu da 101 kilometre otoyol ve 19 kilometre bağlantı yolu olmak üzere, toplam 120 kilometre uzunluğunda olacak

BEŞLİ ÇETE DOYMUYOR

Ülke yangın yeri, yurttaş perişan yarısını göremez durumda. İktidarın derdi ise başka. AKP tüm enerjisini 5’li çetenin kasasını doldurmaya harcıyor. İhale veriyor, vadesi gelen borçlarını 20 yıl erteliyor. 5’li çeteye önce peşkeş çektiği yere sonra da kiracı olarak geri dönüyor.

Desteksiz bırakılan halk ekonomik krizle boğuşurken kamunun kaynakları beşli çete olarak bilinen şirketlere akıyor. Birçok kamu kurumu adeta beşli çete için seferber edilmiş durumda.

DSİ, Limak’a 92 milyon TL’lik ihale verdi. TCDD, 5’li çetenin işlettiği Ankara YHT Garı’nda kiracı oldu. İGA’nın İstanbul Havalimanı için ödemesi gereken 1,1 milyar avro 20 yıl ertelendi.

Tek Bir İhale Bile Kaçmadı

Kamu İhale Bülteni’nde yer alan bilgiye göre, DSİ Genel Müdürlüğü, 24 Mayıs tarihinde “Yusufeli İlçesi Yeni Yerleşim Yeri ve Köylerin Altyapı Çalışmaları 4’üncü Kısım İnşaatı” adı altında ihale düzenledi. İhale 92 milyon TL’ye Limak İnşaat’a verildi. Yusufeli Barajı’nın yapımı ve taşınma için beşli çeteye 3,5 milyar TL ödendi.

Mülkünde Kiracı Oldu

TCDD, Kamu Özel İşbirliği modeli ile Cengiz-Kolin-Limak ortaklığına yaptırılan Ankara Yüksek Hızlı Tren Garı’na kiracı oldu. TCDD yönetimi tarihi gar binasını Sağlık Bakanı Koca’nın üniversitesine verirken YHT garında kiralanan ofis başına aylık 50 bin TL kira ödeyecek. Kiralama şirketlere para aktarma operasyonu olarak değerlendirildi.

Borç 22 Yıl Ertelendi

İcra daireleri dolup taşarken, yurttaş kredi borcuyla cebelleşirken, devlet bir dolara muhtaçken 5’li çeteye kıyak üstüne kıyak geliyor. İstanbul Havalimanı’nın ihalesini alan ve işleten İGA şirketinin 2019, 2020 ve 2021 yıllarında kamuya ödemesi gereken 1 milyar 195 bin avro kira bedeli 2042 ve 2043 yıllarına ertelendi.

ÇORUH RANT VADİSİ OLDU

Çoruh Vadisi’ne inşa edilen Yusufeli Barajı nedeniyle taşınan ilçe merkezinin 92 milyon TL’lik bir ihalesi daha Limak’a verildi. DSİ, barajın yapımı ve ilçenin taşınması için beşli çeteye toplam 3,5 milyar TL ödedi.

Kamuoyunda beşli çete olarak bilinen şirketler arasında yer alan Limak İnşaat, kamudan milyonlarca liralık bir ihale daha aldı.

Artvin’de Çoruh Nehri üzerinde inşa edilen ve 26 Şubat 2013’te temeli atılan Yusufeli Barajı’nın gövde inşaatı tamamlandı. Barajda su tutulmaya başlandı, ilçe merkezi ve köyler su altında kalacak. Bu nedenle de Yusufeli ilçesi 152 yıllık tarihinde 7’nci kez taşınıyor. İlçenin yeni yerleşim yerine 2 bin 597 konut inşa edilecek. Yeni ilçe merkezinde konut, dükkân ve okulların inşaatları ise sürüyor. Devlet Su İşleri (DSİ) Genel Müdürlüğü de yeni ilçe merkezinin altyapı işleri için bir ihale düzenledi.

Kamu İhale Bülteni’nde yer alan bilgilere göre, DSİ Genel Müdürlüğü, 24 Mayıs tarihinde “Yusufeli İlçesi Yeni Yerleşim Yeri ve Köylerin Altyapı Çalışmaları 4’üncü Kısım İnşaatı” adı altında bir ihale düzenledi. İhalenin tam

92 milyon TL'ye beşli çeteden Limak İnşaat'a verildiği açıklandı. DSİ ve Limak arasında da 9 Haziran tarihinde sözleşme imzalandığı açıklandı.

Barajı Da Onlar Yaptı

Milyonlarca liralık ihale, Kamu İhale Kanunu'nun "Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen olayların" ortaya çıkması durumunda kullanılması gereken tartışmalı 21/B maddesinde düzenlenen pazarlık usulüyle yapılmıştı. Bu ihale maddesi, uzun yıllardır adrese teslim ihale olarak yorumlanıyor.

Beşli çeteye yaptırılan ve ülkenin en yüksek barajı da olan Yusufeli Barajı projesi adeta yandaşlara rant kapısı oldu. Yusufeli Barajı'nın yapımı için DSİ'nin kasasından milyarlarca lira harcandı. DSİ, düzenlediği son ihaleyle birlikte 2012 ile 2022 yılları arasında toplam 3 milyar 500 milyon TL değerindeki 6 ayrı ihaleyi beşli çeteden Limak İnşaat, Cengiz İnşaat ve Kolin İnşaat'a verdi.

Beşli çeteye verilen ihaleler şu şekilde:

- 3 Ağustos 2012: Yusufeli Barajı için ilk ihale DSİ tarafından "Yusufeli Barajı ve HES İnşaatı" adı altında düzenledi. Bu ihale 486 milyon 875 bin TL'ye Limak İnşaat, Cengiz İnşaat ve Kolin İnşaat'a verildi.
- 9 Mayıs 2013: DSİ, Yusufeli Barajı ve HES geçici bağlantı yolları için pazarlık usulüyle ikinci bir ihale düzenledi. Bu ihale de tam 31 milyon 712 bin TL'ye Limak İnşaat'a verildi.
- 30 Mart 2018: DSİ, "Yusufeli Barajı ve HES İkmalı" adı altında üçüncü ihaleyi açtı. İhale rekor bedelle, 1 milyar 428 milyon TL'ye Limak'a verildi.
- 9 Nisan 2021: Dördüncü ihale düzenlendi. DSİ'nin "Yusufeli Barajı ve HES Tamamlama ve Mansap Düzenlemesi" adı altında düzenlenen bu ihale de 1 milyar 299 milyon TL'ye yine Limak İnşaat'a verildi.
- 4 Haziran 2021: Yusufeli Barajı için beşinci ihale düzenlendi. DSİ'nin "Yusufeli Barajı Gölü Altında Kalan ENH Deplaselerinin Yapılması" adı altında düzenlenen bu ihale de 104 milyon 499 bin TL'ye yine beşli çeteden Limak İnşaat'a verildi.

100 YILLIK TCDD KİRACILARI OLDU

TCDD'nin Cengiz-Kolin-Limak'ın işlettiği Ankara YHT Garı'na kiracı olduğu bildirildi. CHP'li Emir, idarenin her bir ofis için 50 bin TL kira anlaşması yaptığını iddia etti, "100 yıllık kurumu kiracı yaptılar" dedi.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları (TCDD), Kamu Özel İşbirliği modeli ile Cengiz-Kolin-Limak ortaklığına yaptırılan ve 29 Ekim 2016'da açılan Ankara Yüksek Hızlı Tren Garı'na kiracı oldu. Tarihi binası Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın kurucusu olduğu Medipol Üniversitesi'ne tahsis edilen kurumun iki dairesinin gara taşındığını söyleyen CHP Ankara Milletvekili Murat Emir, "100 yıllık kurumu kiracı yaptılar" dedi.

Ankara Tren Garı yerleşkesi içerisinde bulunan ve TCDD misafirhanesi olarak kullanılan tarihi bina, 2019 yılında Medipol Üniversitesi'ne tahsis edildi. 1928 yılında yaptırılan tarihi binanın Medipol'e tahsisi kamuoyunda geniş yankı bulurken TCDD Genel Müdürlüğü'nün Ankara'daki diğer binalarının da üniversiteye tahsis edileceği iddia edildi.

Ofis Başına 50 Bin TL Kira

2021 yılında bu iddiaları gündeme getiren CHP'li Murat Emir, çarpıcı bir iddia daha ortaya attı. CHP'li Emir'in iddiasına göre, kamuoyunda, "Beşli çete olarak" anılan müteahhitlerden üçünün işlettiği Ankara Yüksek Hızlı Tren Garı'nın üçüncü katına TCDD Yolcu Dairesi, dördüncü katına ise TCDD eğitim Dairesi taşındı. Emir, tutmayan yolcu garantileri nedeniyle hemen her yıl kamu zararına yol açan garda kiralanan iki ofis için TCDD'nin ofis başına aylık 50 bin TL kira ödeyeceğini de öne sürdü.

Ankara YHT'de tutmayan yolcu garantileri için 2016-2022 döneminde Cengiz-Kolin-Limak ortaklığına kamu kaynaklarından 40 milyon dolar ödeme yapıldığını anımsatan Emir, şunları söyledi:

"Şimdi de şirketleri kurtarmak için TCDD'yi kiracı mı yaptınız? TCDD'nin kendine yeten tarihi bir binası varken böylesi bir operasyonun ancak birilerine rant yaratmak için yapıldığı düşünülebilir. Tarihi gar binası Sağlık Bakanının üniversitesine peşkeş çekilirken TCDD yandaşa fahiş fiyatla kiracı yapıyor. Cumhuriyetimizin gözbebeği kurumu kiracı durumuna düşürürken hiç mi vicdanınız sızlamadı? Buradan soruyorum, TCDD neden

kiracı pozisyona düşürülmüştür? Kötü yönetildiği için zarar üstüne zarar eden, liyakat tartışmalarının odağına oturan TCDD Ankara YHT'ye aylık ne kadar kira ödemektedir?"

BORÇLARI TAM 20 YIL ERTELENDİ

CHP Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, İstanbul Havalimanı'nın ihalesini alan ve işleten İGA şirketinin 2019, 2020 ve 2021 yıllarında kamuya ödemesi gereken 1 milyar 195 bin avro kira bedelinin 2042 ve 2043 yıllarına ertelendiği belgeleriyle açıkladı.

CHP'li Başarır, dün TBMM'de basın toplantısı düzenledi. Başarır, "Yeni havaalanını 5 şirket almıştı sonra şirket sayısı 2'ye düştü. Bu yeni havaalanı değerlendirsin diye Atatürk Havaalanı'nı kapattık. Sabiha Gökçen Havaalanı'nı THY'nin uçuşuna kapattık, sadece Anadolu Jet uçuyor bu beyefendiler para kazansın diye" dedi.

Geleceğimiz İpotek Altında

"25 Ocak 2018'de İGA ile bir sözleşme yapılıyor; 2019, 2020, 2021'de Türkiye Cumhuriyeti'ne ödenmesi gereken kira bedeli 1 milyar 195 bin euro, yani 20 milyar. Bu ödemesi gereken parayı 2042, 2043 yılına kadar erteliyorlar; neden, kimin parasını ne hakla erteliyorsunuz?" diye soran CHP Milletvekili Başarır sözlerini şöyle sürdürdü:

"Şu anda bir kuruşa bile muhtaç iktidar, ama bu parayı 20-22 yıl erteliyorlar. Bu sözleşmeyi yapan şirket yöneticisini Kamu Özel İş Birliği Daire Başkanı Özel Kalem Daire Başkanı olarak Devlet Hava Meydanları İşletmesi'ne atıyorsun ve bu adam üzerinden iletişim kuruyorsun. Daha ilginç bir şey var; Devlet Hava Meydanları İşletmeleri'nde bu kirayı öteleme kararına imza atanlardan birinin oğlu şu andan İGA şirketinde üst düzey yönetici ve imzanın atıldığı tarihte yapılıyor bu. Kim bu İGA, Cengiz, Makyol?"

20 milyarımız 23 yıl bu beylerde; çiftçinin borçlarını, memurun kredi borçlarını erteleyebiliyor musun, işçine bu hakkı veriyor musun? İçimiz yanıyor çünkü bu bizim paramız. Bir ülke, bir vatan soyuluyor. Geleceğimiz ipotek altında, 5 şirkete verilmiş durumda."

DEVLETİN DEĞİL AKP'NİN BANKASI

CHP İstanbul Milletvekili Özgür Karabat, AKP ve VakıfBank arasındaki rant ilişkisini sosyal medya hesabından paylaştı. "Şimdi okuyacağınız satırlar, ülkenin nasıl talan edildiğinin ötesinde vahim bir durumu gösteriyor" sözleriyle paylaşımı yapan Karabat'ın yayımladığı veriler şu şekilde:

Bankacılık eğitimleri yok: VakıfBank Yönetim Kurulu üyeleri Abdülkadir Aksu, Sadık Yakut, Adnan Ertem ve Haydar Kemal Kurt'un bankacılıkla alakalı eğitim ve tecrübesi olmadığını söylerken Ertem'in aynı zamanda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakan Yardımcısı olduğunu hatırlattı.

Büyük vurgun: Cumhurbaşkanı Danışmanı Cemil Ertem'in de yönetim kurulunda olduğunu hatırlatan Karabat, "Yönetim kuruluna 2020'de 3 milyon 869 bin TL huzur hakkı ödendi. Ama esas vurgun harcırah ödemelerinde: Tam 33 milyon 413 bin TL" diye belirtti.

AKP'nin istihdam ofisi: VakıfBank'ın AKP'li isimlerle doldurulduğunu söyleyen Karabat, "Diğer kamu iktisadi teşebbüsleri gibi VakıfBank da AKP'nin istihdam ofisi haline geldi. Bunlara on milyonlarca lira aktarıyordu. Ama bunların esas görevi, milyarlık para transferleri yapmak" dedi.

Paralar uçuştu gitti: 2020 yılında "zarar niteliğinde kredi ve diğer alacaklar"ın 14 milyar 579 milyon 514 bin TL olduğunu söyleyen Karabat, "Tahsili şüpheli krediler" 2 milyar 378 milyon 547 bin TL olurken, "tahsil imkânı sınırlı krediler" 486 milyar 196 milyon TL'ye ulaştı. Toplamda 17.4 milyar TL bu milletin cebinden uçuştu gitti" dedi.

Aksu, Erdoğan'ın favorisi: 2020 yılında bankanın tepe koltuğunda Abdülkadir Aksu olduğunu hatırlatan Karabat, "Nasıl bir bankacılık yeteneği varsa Erdoğan Aksu'dan vazgeçemiyor! 17.4 milyar TL'lik krediyi ödemeyenleri de elbet Aksu biliyordur. Kimlere kredi şemsiyesiyle para aktarıldı" diye sordu.

Halka Yansıtılmıyor

Özgür Karabat, "Paylaşımında bahsettiklerim büyük rakamlar. Aynı zamanda 50 bin lira 100 bin liralık suiistimal edenler de var. Aslında Türkiye'nin temel sorunu kredilerin üretime yönlendirilmemesi. Gerçek kullanıcıya kredi yansıtılmıyor. Belirli işlemler ve rant üzerinden para geçirilemeye çalışılıyor ve kaynaklar bu şekilde aktarılıyor" diye konuştu. Milyonları bulan harcırah ödemelerine de değinen Karabat, "Müfettiş olsalar, görev yapıyor

olsalar paralar konaklamaya, yol parasına gitti derim. Ancak o adamlar ne görev yapmış? Bankacılık yetkisi bile olmayan bu kişilerin harcırah ödemesi bu denli büyüklükte olamaz” dedi.

Bazı şehirlerde bulunan VakıfBank'larda da komik rakamlarda yönetici sayısı olduğunu aktaran Karabat, “Bazı şubelerde çalışan sayılarında sorunlar var. Buralarda 5 çalışan varsa 10 kişi yönetim kurulunda bulunuyor. Böyle bir yapı var” diye konuştu.

MAKETE BİLE MİLYONLAR!

Kentsel dönüşümün en kötü örneklerinden birinin gerçekleştiği Fikirtepe’de yeni projenin maketine 12,5 milyon TL, animasyona 1 milyon 400 bin TL, reklam panosu yaptırılmasına ise 2 milyon 419 bin TL harcama öngörüldü.

Birçok firmanın projeleri yarım bırakmasının ardından harabeye dönen İstanbul Fikirtepe’de kentsel dönüşümün devlet eliyle yürütülmesine devam ediliyor. Emlak Konut, internet üzerinden ön talep toplamaya başlarken Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile Emlak Konut arasındaki protokole göre, çeşitli kalemlere KDV hariç 99 milyon 155 bin TL ödenecek. Mağdurlara kira yardımı olarak bin 500 TL ödenirken sadece maket için 12,5 milyon TL harcama öngörülmesi dikkat çekti.

14 Nisan’da İmzalandı

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile Emlak Konut arasındaki İstanbul Fikirtepe’deki kentsel dönüşümüne ilişkin protokole ulaşıldı. 14 Nisan tarihinde imzalanan protokole göre, müteahhitlerin yarım bıraktığı inşaatların tespiti ve maliyet tutarlarının belirlenmesi Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yapılacak. Proje alanında üretilecek olan tüm bağımsız bölümlere dair tasarruf yetkisi ile yükümlülükler de Bakanlık’a ait olacak. Protokole göre, Fikirtepe’deki yapıların yıkımı ile enkazın kaldırılması işlemi ise Emlak Konut’un yükümlülüğünde. Ayrıca yeni proje hazırlanması ve konut, ticaret, altyapı imalatlarının yapılması da Emlak Konut sorumluluğunda.

Söz konusu protokolde yer alan iş kalemi, bedel tablosunda ise dikkat çekici bilgiler yer aldı. Buna göre 33 kalem iş için KDV hariç 99 milyon 155 bin TL sözleşme bedeli öngörüldü. Bunlar arasında yeni Fikirtepe projesinin maketine 12,5 milyon TL harcanması yer aldı. Bunların dışında animasyona 1 milyon 400 bin TL, reklam panosu yaptırılmasına ise 2 milyon 419 bin TL ödenmesi belirtildi. Diğer harcamalar ise şöyle:

Mimari uygulama, peyzaj uygulama, ve detay projesi: 38 milyon 21 bin TL.

Master plan: Bir milyon 650 bin TL.

Dış cephe projeleri: 2 milyon 950 bin TL.

Mekanik öneri raporu: 6 milyon 769 bin TL.

Jeolojik raporun hazırlanması: 5 milyon 256 bin TL.

Hak sahipleriyle görüşme işi: 18 bin TL (Personel aylık)

TOPLANAN VERGİYİ KİRAYA HARCADILAR

Bütçe mayısta 144 milyar TL ile rekor düzeyde fazla verdi. Vergi gelirleri katlandı. KKM’ye 3 ayda 21 milyar TL ödeme yapan iktidar, sadece araç, bina, uçak gibi kiralama işlemleri için 9 milyar TL harcadı.

Hazine ve Maliye Bakanlığı’na bağlı Muhasebat Genel Müdürlüğü, kamunun aylık harcama rakamlarını açıkladı. Geçen yılın mayıs ayında 13,4 milyar TL açık veren merkezi yönetim bütçesi, bu yılın aynı döneminde 144 milyar TL fazla verdi.

Bütçe gelirleri yıllık bazda üç katına yükselerek 317,8 milyar TL olurken, harcamalar yüzde 47,3 artışla 173,8 milyar TL düzeyine ulaştı.

Ocak-Mayıs döneminde de, bütçe gelirleri yıllık bazda iki katına yükselirken, bütçe harcamaları yüzde 74,5 oranında arttı. Yılın ilk beş ayında ise merkezi yönetim bütçesi 124,6 milyar TL fazla verdi.

AKP’nin israf harcamalarının son bulmadığı görülen verilere göre, beş aylık faiz gideri 121 milyar TL, örtülü ödenek harcaması 2 milyar TL, kiralama harcaması ise 9 milyar TL’ye ulaştı.

Hazine'nin verilerine göre, AKP iktidarı döneminde her biri birer "oligark"a dönüşen müteahhitlere, yılbaşından bu yana 26 milyar TL'den fazla ödeme yapıldı. "Onarım giderleri" adı altında yapılan müteahhitlik harcamaları ise 225 milyon 371 bin TL oldu.

Örtülü Ödeneğe Milyonlar Aktı

Cumhurbaşkanı tarafından harcanan, halk arasında örtülü ödenek olarak da adlandırılan hesabı sorulanmayan harcama kalemi olan Gizli Hizmet Giderleri için de yüz milyonlarca TL harcama yapıldı. Beş ayda AKP'li Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından yapılan örtülü harcaması 1 milyar 763 milyon 734 bin TL oldu.

Düşük faiz politikası uygulayan iktidarın kamu bütçesinden ödediği faiz giderleri de hızla artıyor. İç ve dış borç faiz giderlerinin beş aylık toplamı, 121 milyar 885 milyon TL oldu. Bu tutarın 32 milyar 991 milyon 339 bin TL'si, dış borç faiz giderlerini oluşturdu. Bu aya kadar ABD Doları cinsinden faiz gideri 28 milyar 548 milyon 941 TL, Avro cinsinden 4 milyar 135 milyon TL, Japon yeni cinsinden 269 milyon 953 bin TL faiz harcaması yapıldı. 72 milyar TL'lik iç borç faiz giderleri ise TL cinsinden tahvillerin faiz giderleri oldu.

"Kamu Teşebbüslerine, Döner Sermayelere, Fonlara ve Mali Kurumlara Borç Verme" adı altında işletmelere bu aya kadar toplam 77 milyar 647 milyon TL aktarıldı. Mayıs ayında "borç verme" yöntemiyle 10 milyar 265 milyon TL dağıtıldı. Mayıs'ta TCDD'ye 1 milyar 840 milyon TL, Türkiye Taşkömürü Kurumu'na 170 milyon TL, BOTAŞ'a 8 milyar 200 milyon TL, Türkiye Raylı Sistem Araçları Sanayii A.Ş.'ye 55 milyon TL aktarıldı.

Kiralama Harcamaları Her Geçen Gün Artıyor

Devletin kiralama giderlerinde de her geçen gün artış yaşanıyor.

Uçak, araç, bina, gemi, bilgisayar sistemleri gibi kiralama işlemleri için beş ayda kamu bütçesinden 9 milyar TL harlandı. 671 milyon 150 bin TL kiralananan araçlar, 7 milyar 313 milyon 715 bin TL ise binalar için ödendi.

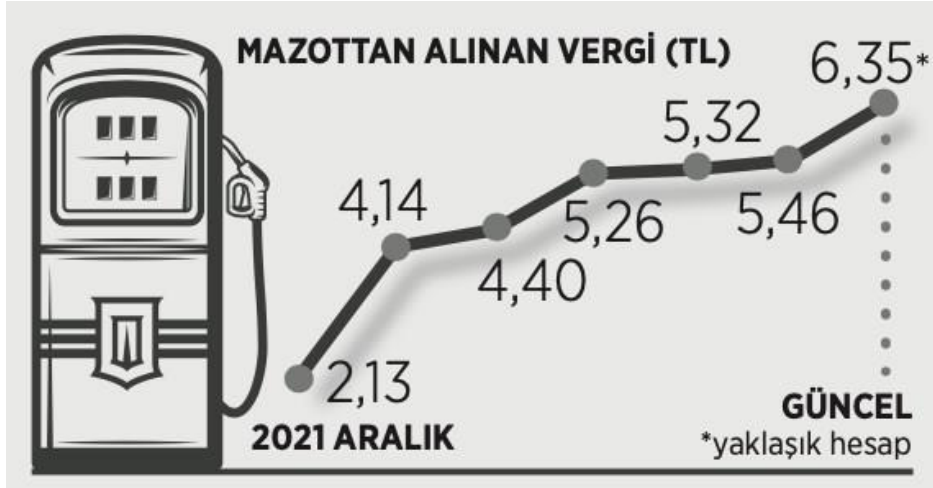
KKM'ye 21 Milyar TL

Dövizde yaşanan artışın ardından uygulamaya geçen "kur korumalı TL mevduat hesapları" için Merkezi Yönetim Bütçesi'nden yapılan harcamaların toplam tutarı 21 milyar TL'yi aştı. Mart ayında 11 milyar 700 milyon TL ile başlayan ödemeler, Nisan'da 4 milyar 555 milyon TL, geçen ay ise 4 milyar 842 milyon TL olarak kayıtlara geçti.

ÖTV'nin Yüzde 58'i Şimdiden Toplandı

Mayıs ayında vergi gelirleri yıllık bazda yüzde 213,9 oranında artarak 289,7 milyar TL seviyesine ulaştı. Vergi gelirlerindeki artışa en fazla katkıyı yıllık bazda altı katına çıkarak 152 milyar TL'ye ulaşan kurumlar vergisi toplandı.

Ayrıca, ithalde ve dâhilde alınan katma değer vergileri bütçe gelirlerine toplamda 60,9 milyar TL Hazine'nin kasasına girdi.

Özel tüketim vergisinde (ÖTV) yılın ilk 5 ayında yılsonu hedefinin yüzde 58'i toplandı. Yılsonu bütçe hedefinde ÖTV gelirlerinin 219,4 milyar lira olması tahmin ediliyor. Ancak Mayıs itibarıyla toplanan ÖTV miktarı 126,5 milyar liraya ulaştı.

ÖTV'nin içerisindeki en büyük payı ise petrol ve doğalgaz ürünlerinden toplanan ÖTV'ler oluşturdu. Yılsonu hedefinin yüzde 90'ı şimdiden toplanmış durumda. Bütçe hedefi 31,5 milyar lira olan petrol ve doğalgazdan alınan ÖTV 5 ayda 28,3 milyar liraya ulaştı. Petrol ve doğalgaz, tütün, akollü içecekler, motorlu taşıtlar, dayanıklı tüketim mallarından Mayıs ayında 30,6 milyar lira tutarında ÖTV toplandı. Dolar kurundaki ve küresel petrol fiyatlarındaki artış nedeniyle hemen her gün zamlanan akaryakıt fiyatları, yurttaşın cebini yakarken Hazine'ye can suyu oldu. Litresi 30 liraya dayanan mazottan alınan vergi litre başına 6 lira 34 kuruşu buluyor.

ÇÖKÜŞ VE TÜKENİŞ!

Düne kadar kendisini 'halkın hizmetkârı' olarak tanımlayan, parmağında bir yüzükle yola çıktığını belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, kendisini ve partisini Türkiye Cumhuriyeti ve Devletle özdeşleştirip eşitleyerek, ciddi bir siyasal-ruhsal değişime geçişin işaretini verdi! Şahsına ve iktidara yönelik tüm eleştirilerin Türkiye'ye saldırı olduğunu öne süren böyle bir anlayışın demokratik siyasette yeri yoktur!

Grup konuşmasında; "Dünyada her kim bu kardeşinize saldırıyorsa, Türkiye'ye saldırıyor demektir. Her kim AK Parti'yi kötülüyorsa, aslında Türkiye'yi hedef alıyor demektir." ifadelerini kullanan Cumhurbaşkanı (CB) Erdoğan'ın kendisini ve partisini devlet olarak görmesi, tek adam-tek parti devleti zihniyetinin dışı vurumudur. Hiçbir demokrasi anlayışı ve demokratik yönetim kavramına sığmayan bu söylem, iktidar gücünün yarattığı algı bozulmasını gösteriyor.

Kendilerinden önce hiçbir evde buzdolabı, çamaşır makinesi, otomobil olmadığını, Türkiye'de ambulans-havaalanı bulunmadığını, 30-40 yıldan bu yana eğitim veren üniversitelerin kendileri döneminde yapıldığını vb. söyleyen Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın, kendi içinde gerçeklerden uzak farklı bir dünya kurduğunu saptamak olanaklı.

En son Van'da yaptığı konuşmada **1982 yılında açılan Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi** için 'Biz getirdik' diyerek kuyruklu yalanlara bir yenisini daha ekledi. Ne yazık ki artık inandırıcılığı da tükeniyor, söylediklerine kimse inanmıyor!

Demokrasiyi, demokratik siyasi mücadeleyi özümseyememiş olmasının en belirgin göstergesi; hiçbir eleştiriye tahammül edememesi, emrindeki avukat ordusuyla küçücük çocuklardan gençlere, yatalak yaşlılara, siyasi rakiplerine varana kadar 160 bini aşan hakaret davası açmış olmasıdır.

Devleti, ülkeyi, Türkiye'yi sadece kendisi ve partisiyle daim gören bu anlayışın varacağı nokta, kendisinden sonra Türkiye'nin de yok olacağıdır. Seçim kampanyasındaki vurgularından birisinin 'Ben ve AK Parti giderse, Türkiye biter' kurgusu olacağını söyleyebilirim. Kendisinden önce tek başına iktidar olup ülkeyi yöneten ancak bugün aramızda olmayan eski siyasi liderlerden ve siyaset sahnesinden silinen pek çok büyük partiden sonra da **Türkiye'nin var olmaya devam ettiğini, bugün ve gelecekte de ilelebet var olacağını anımsatmak isterim.**

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın en büyük kaygısı, başta ekonomi olmak üzere diğer pek çok gerçeklerden kopmasına karşılık seçimi kaybedeceğini ve yakın siyasi tarihimizdeki çoğu lider ve partisi gibi yok olacağını anlamış

olmasıdır. Aynı akıbete uğrayacak olmanın ruhsal-zihinsel-siyasal çöküntüsünden çıkabilmek için kendisini ve partisini devletle özdeşleştirerek kurduğu sanal dünyayla avunmaktadır! AK Parti iktidara gelmeden 20 yıl önce kurulan Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi'ni de sahiplenen Cumhurbaşkanı Erdoğan, ruhsal çöküntüsünü ve tükenişini gizleyemiyor!

TARIM ÜRETİCİ ENFLASYONUNDA YENİ REKOR!

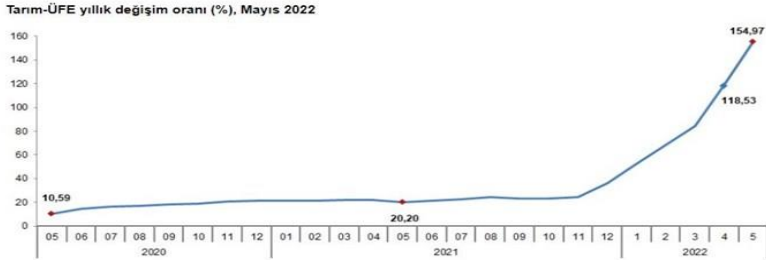
Türkiye İstatistik Kurumu'nun açıkladığı resmi verilere göre, tarım ürünleri üretici fiyat endeksi yıllık yüzde 154,97, aylık yüzde 16,18 arttı.

Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi (Tarım ÜFE) mayısta bir önceki aya göre yüzde 16,18, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 154,97 artış gösterdi.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), mayıs ayına ilişkin Tarım ÜFE verilerini açıkladı.

Buna göre, söz konusu endekste mayısta bir önceki aya kıyasla yüzde 16,18, geçen yılın aralık ayına göre yüzde 100,17, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 154,97 ve 12 aylık ortalamalara göre yüzde 57,05 artış gerçekleşti.

	Endeks	Aylık değişim oranı (%)	Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı (%)	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı (%)	On iki aylık ortalamalara göre değişim oranı (%)
Tarım-ÜFE	545,03	16,18	100,17	154,97	57,05
Tarım ve avcılık ürünleri ve ilgili hizmetler	540,45	16,73	100,53	155,59	55,25
Tek yıllık bitkisel ürünler	604,09	4,38	107,53	190,52	77,41
Çok yıllık bitkisel ürünler	595,91	59,15	158,41	189,97	33,84
Canlı hayvanlar ve hayvansal ürünler	417,00	14,88	57,01	89,41	41,67
Ormancılık ürünleri ve ilgili hizmetler	913,82	6,11	121,30	202,81	150,53
Balık ve diğer balıkçılık ürünleri	421,94	9,46	60,03	83,71	48,25

Sektörlerde bir önceki aya göre değişimlere bakıldığında, ormancılık ürünleri ve ilgili hizmetlerde yüzde 6,11, balık ve diğer balıkçılık ürünlerinde yüzde 9,46, tarım ve avcılık ürünleri ve ilgili hizmetlerde yüzde 16,73 artış kaydedildi.

Ana gruplarda aylık bazda tek yıllık bitkisel ürünlerde yüzde 4,38, canlı hayvanlar ve hayvansal ürünlerde yüzde 14,88, çok yıllık bitkisel ürünlerde yüzde 59,15 artış hesaplandı.

En Yüksek Yıllık Fiyat Artışı Lifli Bitkilerde

Yıllık Tarım-ÜFE'ye göre 8 alt grup daha düşük, 2 alt grup daha yüksek değişim gösterdi. Yıllık artışın düşük olduğu alt gruplar sırasıyla yüzde 55,11 ile diğer çiftlik hayvanları ve hayvansal ürünler, yüzde 61,80 ile koyun ve keçi, canlı, bunların işlenmemiş süt ve yapağaları oldu.

Yıllık artışın yüksek olduğu alt gruplar ise sırasıyla yüzde 273,94 ile lifli bitkiler, yüzde 230,22 ile sebze ve kavun-karpuz, kök ve yumrular olarak belirlendi.

Alt gruplara göre Tarım-ÜFE yıllık değişim oranları (%), Mayıs 2022

Aylık Tarım-ÜFE'ye göre 9 alt grup daha düşük, 1 alt grup daha yüksek değişim gösterdi. Bir önceki aya göre artışın düşük olduğu alt gruplar sırasıyla yüzde 1,34 ile diğer ağaç ve çalı meyveleri ile sert kabuklu meyveler, yüzde 2,22 ile sebze ve kavun-karpuz, kök ve yumrular olarak sıralandı.

Aylık artışın yüksek olduğu alt grup ise yüzde 18,28 ile canlı sığırlar (manda dahil), bunlardan elde edilen işlenmemiş süt oldu. Bir önceki aya göre azalış gösteren alt gruplar ise sırasıyla yüzde 5,10 ile lifli bitkiler, yüzde 3,97 ile canlı kümes hayvanları ve yumurtalar olarak tespit edildi.

Endekste kapsanan 82 maddeden 18'inin ortalama fiyatında azalış, 48'inin ortalama fiyatında ise artış gerçekleşirken 16 maddenin ortalama fiyatında değişim olmadı.

4,8 MİLYON HEKTAR TARIM ALANINI KAYBETTİK

İktidar tarım politikalarıyla çiftçiyi borç batağına sürüklerken gıda enflasyonu da 3 haneli rakamlara doğru seyrediyor. Son 30 yılda 4,8 milyon hektar tarım alanı kaybedildi. Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Genel Başkanı Şemsi Bayraktar, 12 Haziran Toprak Bayramı dolayısıyla yaptığı açıklamada, gıdaya erişimde toprağın en önemli değer olduğuna dikkat çekti. Bayraktar "Ülkemizde tarım arazileri yıldan yıla azalıyor, kırsalda genç nüfus azalıyor, maliyetler nedeniyle çiftçi üretmekte isteksiz davranıyor. Sonuç olarak son yıllarda Toprak Bayramı, bayram coşkusu ile kutlanamıyor. Ülkemizde topraklar yeteri kadar korunamıyor" dedi.

Bayraktar, şunları söyledi: "Yüzölçümü 78,35 milyon hektar olan Türkiye'nin, uzun ömürlü bitkilerle beraber toplam arazi miktarı, 1990-2020 döneminde 27,9 milyondan 23,1 milyona geriledi. Yani 30 yıllık bir süreçte 4,8 milyon hektar tarım arazisini kaybettik."

Konya'da Tarım Alanı Küçüldü

Önemli tarım kentlerinden Konya'da da ekilebilir toprakların azaldığına dikkat çeken Bayraktar sözlerine şöyle devam etti: "Ülkemizde en fazla tarım arazisine sahip olan Konya ilinde, son 10 yılda tarım alanları yüzde 10,5 azalmıştır. Aynı dönemde tarım arazilerinin en fazla olduğu illerimizden sırasıyla Şanlıurfa'da yüzde 16,6, Sivas'ta yüzde 17,8, Yozgat'ta yüzde 15,7, Çorum'da yüzde 12,5, Adana'da yüzde 12,4, Mersin'de yüzde 13,1, Kırşehir'de yüzde 17,6, Mardin'de yüzde 12,9, Edirne ilinde yüzde 14,0, Malatya'da yüzde 11,9, Muş'ta yüzde 12,3, Hatay'da yüzde 16,9 ve Kastamonu'da yüzde 13,4 oranında azalma gerçekleşmiştir."

Buğday Üreticisi Meyveye Yönelmiş

Stratejik ürünlerimizden buğdayın 2021 yılında ekim alanının 6,7 milyon hektar olduğunu aktaran Bayraktar şunları söyledi: "2002 yılından bu yana ülkemizde işlenen tarla alanı ve uzun ömürlü bitki alanı, toplamda 26,5 milyondan 23,1 milyona düşmüştür. Toplam tarla bitkisi alanları, 23,9 milyondan 19,6 milyona gerilemiştir. Buna karşılık meyve bahçeleri, bağ ve zeytinlik gibi uzun ömürlü bitkilerin toplam alanı ise 2,6 milyondan yaklaşık 900 bin hektarlık artışla 3,5 milyona ulaşmıştır. Buğday üreticisinin meyve ve sebze üretimine yönelmesi, gelecekte buğday üretimi için en büyük tehditlerden birini oluşturacaktır."

PARÇALADIKLARI ORMANLAR YANIYOR

Yangınların artmasının nedenlerinden biri de orman parçalanması. 10 hektardan küçük orman parçalarının sayısı 11 yılda yüzde 118 arttı. Prof. Dr. Atmıs, “Ormanlardan etkileşimin artması yangın riskini de artırıyor” dedi.

Bütünlüğü bozan, ekosisteme ve biyoçeşitliliğe zarar veren orman parçalanması yangınlara da davetiye çıkarıyor. Projelerle ormanlarda insan etkileşiminin artması yangın riskini artırıyor.

İklim krizi, yangınlarla mücadeledeki organizasyon eksikliği, bütçenin azaltılması gibi nedenlerle yangın sayısı ile birlikte yanan ormanlık alan miktarı da her geçen yıl artıyor. 2010-2012 yılları arasında 2 bin 88 adet yangın çıkarken bu sayı 2019-2021 arasında 2 bin 960’a yükseldi. Yıllık ortalama yanan alan miktarı ise 2010-2012 tarihleri arasında 5 bin 794’ken 2019-2021 yılları arasında 57 bin 269 hektara yükseldi.

Sermayeye Teslim

Yangın sayısındaki artışın en önemleri nedenlerinden biri orman parçalanması. Maden, enerji, turizm ve konut sektörüne ormanları peşkeş çeken iktidar adeta ülkenin dört bir tarafındaki ‘ormanları parçaladı.’ Orman Genel Müdürlüğü verilerine göre, 2008 ile 2019’da arasındaki geçen 11 yılda 10 hektardan küçük orman parçalarının sayısı yüzde 118 artarak 55 bin 484’ten 120 bin 789’a yükseldi.

Hiç Bir Önlem Alınmıyor

Türkiye Ormanlılar Derneği’nin hazırladığı ‘Türkiye’de ormansızlaşma ve orman bozulması’ adlı raporunda orman yangınlarının en büyük nedeninin yanlış ormancılık politikaları olduğuna dikkat çekildi.

Raporda “Yaz aylarında orman yangınına neden olabilecekleri gerekçesiyle halkın piknik yapmak amacıyla ormanlara girişi yasaklanırken, orman içinde işletmeye açılan ve sayıları giderek işletmelerle (maden ocağı, HES, RES, elektrik iletim hattı, trafo, çöplük alanı vb.) ilgili olarak hiçbir önlem alınmamaktadır” denildi.

Raporda ayrıca ‘Ülke olarak 2022’de yaşanacak orman yangınlarına hazır mıyız?’ bölümünde şu ifadeler yer aldı: “Bilimsel gerçeklerin rehberliğinde, liyakatin ön planda olduğu, kurumlar arası iş birliğini de içeren yangın öncesi, sırası ve sonrasında yönelik olarak kapsamlı bir organizasyon ve alt yapı planlanmasının yapılması ve var olan eksikliklerin bir an önce giderilmesi gerekmektedir. Aksi taktirde 2021 yılı ağır tecrübelerinin ötesinde yeni tecrübelerle karşılaşmak hiç de uzak değildir.”

Yangın Riskini Artırıyor

Raporun editörlüğünü ve ‘orman yangınları’ bölümünü kaleme alan Ormancılık Politikası Uzmanı Prof. Dr. Erdoğan Atmıs, orman parçalanmasının yangın riskini artırdığına dikkat çekti. Orman parçalanmalarının, ormanla insanların etkileşiminin artırdığını belirten Prof. Dr. Atmıs, “Parçalanmış ormanlarda enerji tesisleri, maden ocakları, turizm faaliyetleri yer alıyor. Bu da ormanlardaki etkinlik ve etkileşimi artırıyor ve böylece yangın riski daha da artıyor” dedi.

Yıl	Yangın sayısı	Yanan alan (ha)
2009	1793	4679
2013	3755	11456
2016	3188	9156
2020	3339	20971

Bütçeyi Kısıtlar

Yangın başına yanan alan miktarının artmasının nedenlerini de sıralayan Prof. Dr. Atmıs şu ifadeleri kullandı: “Orman yangınlarıyla mücadele organizasyonunun bozular. Bütçenin azaltılması, yanan alan miktarının artmasının başlıca nedenlerinden. 2018 krizinden sonra yangınla mücadele bütçesini azalttılar. Bütçeyi azaltırsanız daha az orman işçisi, araç gereç alır, daha azal helikopter ve uçak kiratarsınız.”

TÜRKİYE’NİN DERT HARİTASI

Türkiye’nin Dert Haritası Kitabı’ndaki 5 büyük ilin dertleri

Ankara: Cezaevine giren hükümlü sayısında 3., kız çocuğu evliliklerinde 8., doğum yapan çocuk sayısında 11., iş kazası sayısında 4., iş kazası ölümlerinde 2. sırada yer alıyor. Geçici koruma altındaki Suriyeliler yoğunlukta. Ankara’da 104 bin 47 kişi işsizlik ödeneğine başvurdu. Şehir içi trafik yoğunluğu, merkezdeki hastanelerin kapatılması...

İstanbul: Suriyeli sığınmacıların en yoğun yaşadığı il. Kız çocuğu evliliklerinde 3., doğum yapan çocuk sayısında 2., uyuşturucu suçlarında cezaevine giren hükümlü sayısında, dava sayısında, iş kazaları ve iş kazası ölümlerinde 1. sırada. Müsilaj ve deniz kirliliği sorunu var. İstanbul’da 460 bin 892 kayıtlı işsiz bulunmakta ve İstanbul işsizlikte Türkiye binincisi. Kiraların fahiş fiyatlarda artması, trafik yoğunluğu, depreme dayanıksız binalar, çevre ve yeşil alan tahribatı ise İstanbul’un dertlerinden sadece birkaçı.

İzmir: Geçici koruma altındaki Suriyelilerin yoğun olduğu üçüncü il İzmir oldu. İzmir’de kayıtlı 139 bin 38 işsiz bulunuyor. İş kazalarında 2. Sırada yer alan İzmir, iş kazası ölümlerinde de 3. Sırada. Kız çocuklarının evliliklerinde ise İzmir 10. Sırada yer alırken, suça sürüklenen çocuklar bakımından ise 2. Sıradadır. Doğum yapan çocuk sayısında 7. Sıradaki İzmir’deki intihar ölümlerinde ciddi derecede artık gözlemlenmekte.

Bursa: Bursa 107 bin 997 kayıtlı işsizle 4. Sırada yer alırken, kız çocukları evliliklerinde 18. Sırada yer alıyor. Doğum yapan çocuk sayısı bakımından 13. Sıradaki Bursa, suça sürüklenen çocuk sayılarında 4. Sırada. Uyuşturucu suçlarında 6. Sırada, cezaevine giren hükümlü sayıları bakımından 5. Sırada, iş kazalarında 5. Sırada, iş kazası ölümlerinde 4. Sırada ve Suriyelilerin en yoğun yaşadığı iller sıralamasında ise 10. Sıradadır.

Antalya: 101 bin 106 kayıtlı işsizle 5. Sırada yer alan Antalya, cezaevine giren hükümlü sayısı bakımından 4. Sırada yer alıyor. Doğum yapan çocuk sayısında 17. Sırada yer alırken, suça sürüklenen çocuklarda 6. Sırada bulunuyor. Antalya iş kazalarında 6. Sırada, iş kazası ölümlerinde 8. Sırada, uyuşturucu kullanımında 5. Sırada bulunurken hayvancılık ve tarımda teşvik azlığı, tarım alanlarının imara açılması, işçe suyu yetersizliği, tarihi yapıların korunmaması gibi dertlere de sahip.

Türkiye’deki diğer bazı illerin dertleri ise şöyle:

Aydın: İntihar sonucu ölümlerde 1. sırada yer alması.

Diyarbakır: Doğum yapan çocuk sayısında 4. sırada.

Gaziantep: Geçici koruma altındaki Suriyelilerin yoğun olduğu 3. il olması. Nikahsız evliliklerin yaygınlaşması. Kız çocuğu evliliklerinde ilk sırada yer alması. Doğum yapan çocuk sayısında 3. sırada yer alması.

Hatay: Geçici koruma altındaki Suriyelilerin yoğun olduğu 2. il. Kız çocuğu evliliklerinde 4., doğum yapan çocuk sayısında 8. sırada

Şanlıurfa: Geçici koruma altındaki Suriyelilerin yoğun olduğu 4. il. Doğum yapan çocuk sayısında 1. kız çocuğu evliliklerinde 2. sırada

Kilis: Geçici koruma altındaki Suriyelilerin yoğun olduğu 1. il olması.

(TÜRKİYE’NİN DERT HARİTASI KİTABI İÇİN: <https://chp.org.tr/yayin/turkiyenin-dert-haritasi---mayis-2022/Open>)

YURT PLANLARI YOK, SORUNLAR ÇİĞ GİBİ

Erdoğan, “Yurtlarda kalacak öğrenci bulamıyoruz” dese de bazı illerde iki kişiye bir yatak düşerken İstanbul’da 100 öğrencinin sadece ikisi barınabiliyor. Yurtlara ilişkin tek sorun da bu değil. Üniversite öğrencileri yurtlarda dini etkinlikler düzenlendiğini söyledi ve yemekten güvenliğe sorunları saydı.

Akdeniz Üniversitesi yerleşkesindeki KYK yurtlarında art arda gelen intiharların ardından yurtlar ülke gündeminden düşmüyor. Yurtlardaki problemlerin yanı sıra kontenjanlar da sık sık tartışılıyor. Son olarak AKP’li Cumhurbaşkanı Erdoğan geçen günlerde KYK yurtlarıyla ilgili yaptığı açıklamada “KYK yurtları boş, kalacak öğrenci arıyoruz” dedi. Resmi veriler ise kamudaki plansızlığı ortaya koyuyor.

YÖK’ün verilerine göre 2020-2021 eğitim-öğretim yılında üniversitelerde örgün eğitim gören öğrenci sayısı 3 milyon 800 bin. KYK yurt kapasitesi ise 695 bin 834. Diğer bir deyişle yurt kapasitesi öğrencilerin yalnızca yüzde

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

18'ine denk geliyor. Buna karşın birçok kentte KYK yurtlarında iki öğrenciye bir yatak düşüyor. İstanbul'da ise 100 öğrenciden yalnızca ikisi yurtlarda kalabiliyor.

Resmi verilere göre 2020-2021 eğitim-öğretim döneminde bazı illerde üniversite öğrencisi sayısı ve yurt kapasiteleri şöyle:

- Adıyaman: Yurt kapasitesi 7 bin 338, öğrenci sayısı 18 bin 226
- Afyon: Yurt kapasitesi 10 bin 589, öğrenci sayısı 36 bin 64
- Ardahan: Yurt kapasitesi 2 bin 578, öğrenci sayısı 5 bin 175
- Erzincan: Yurt kapasitesi 10 bin 411, öğrenci sayısı 22 bin 392
- Antep: Yurt kapasitesi 6 bin 919, öğrenci sayısı 32 bin 235
- Kırıkkale: Yurt kapasitesi 7 bin 624, öğrenci sayısı 32 bin 82
- Niğde: Yurt kapasitesi 10 bin 324, öğrenci sayısı 22 bin 121
- Sivas: Yurt kapasitesi 18 bin 362, öğrenci sayısı 43 bin 960
- Yozgat: Yurt kapasitesi 8 bin 59, öğrenci sayısı 18 bin 986
- İstanbul: Yurt kapasitesi 24 bin 657, öğrenci sayısı 1 milyon 165 bin 959
- İzmir: Yurt kapasitesi 14 bin 717, öğrenci sayısı 153 bin 930

PLANSIZLIK RESMİ VERİLERE YANSIDI

Kent	Yurt	Öğrenci	Oran
Adıyaman	7.338	18.226	%40,26
Ardahan	2.578	5.175	%49,81
Erzincan	10.411	22.392	%46,49
Niğde	10.324	22.121	%46,67
Yozgat	8.059	18.986	%42,44
İstanbul	24.651	1.165.959	%2,11
İzmir	14.717	153.930	%9,56

Meclis Gündemine Taşındı

Kapasite ve kontenjan sorunu CHP Genel Başkan Yardımcısı Fethi Açıkel tarafından Meclis gündemine taşındı. Açıkel "Gençlerin en temel hakkı olan eğitim ve barınma hakları konusunda büyük gerilemeler yaşanmaktadır. Gençlerimiz ve aileleri, eğitimden kopma ya da fahiş kira ve geçim masraflarının altında ezilme ikilemine sıkıştırılmaktadır. Milyonlarca gencimiz ve ailesi, barınma konusunda sıkıntı yaşarken yapılan Erdoğan'ın açıklaması, gençlerde, ailelerinde ve kamuoyunda büyük hayal kırıklığına neden olmuştur" dedi.

Açıkel Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu'na şu soruları sordu:

Covid-19 Pandemi kısıtlamalarının kalkmasının akabinde, Eylül 2021-2022 döneminde KYK yurtlarına yapılan başvuru sayısı nedir? Başvurular sonrasında yerleştirme oranı ne olmuştur?

KYK Yurt kapasitesinin, artırılması ile ilgili olarak bakanlığınız tarafından yapılan çalışmalar var mıdır? Varsa nelerdir?

Şu an yapımı, inşaatı devam eden KYK'ye bağlı öğrenci yurdu var mıdır? Varsa kaç yurt inşaat aşamasındadır, bu yurtların ne zaman hizmete girmesi planlanmaktadır?

İl bazlı olarak KYK Yurtlarının kontenjan bilgileri ve doluluk istatistikleri nedir?

Sorun Yumağı

Yurtların sorunları bunlarla da bitmek bilmiyor. Sayıştay denetçilerinin 2020 yılında hazırladığı rapora göre yurtlardaki problemler şöyle:

Asansörler konut tipi olarak imal edildiğinden, planlanandan daha yoğun kullanılmaları sürekli arıza vermelerine neden olmaktadır.

Alt yapı tesisatları yoğun kullanıma uygun değildir. Su deposu, sıhhi tesisat, jeneratör sistemi ve ısıtma sistemleri kapasitelerinin üzerinde çalıştığından, yetersiz kalmakta veya arıza yapmaktadır.

Engelli odası, lavabosu ve tuvaleti yeterli sayıda ya da hiç bulunmamaktadır. Binalarda mutfak ve yemekhane bölümleri olmadığından, binanın depo veya bodrum bölümleri bu maksatla kullanılmaktadır.

Daireler ortalama bir aileye göre tasarlandığından, öğrenciler için yeterli lavabo, tuvalet ve çalışma alanı bulunmamaktadır.

Yurtlarda kalan öğrenciler de birçok sorundan şikayetçi. İzmir’de Hanzade Hatun KYK Yurdu’nda kalan bir öğrenci şunları aktardı: “Kesinlikle bir ihtiyacımız olduğunda istediğimiz desteği alamıyoruz. Hastaneye gitmek için bile ambulans çağırıyorlar. Odalar kontrol edilmiyor, bıçaklı olan var mı yok mu bilmiyoruz. Güvenlik bu konuda çok zayıf. Yemekler çok kötü ve pahalı. Kadir Gecesi gibi günlerde dini etkinlikler düzenleniyor. Herkesi buralara davet ediyorlar.”

Ankara Nene Hatun KYK Yurdu’nda kalan bir öğrenci ise şunları söyledi: “Dini etkinlikler düzenleniyor. Bizim yurdumuz küçük ama büyük yurtlardan manevi danışmanlar gelip toplantılar düzenliyor. Odalarımız çok küçük. Kitaplığımız bile yok. Tam olarak askeri düzen. Kendimi askerde gibi hissediyorum.”

İstanbul’da Yurt İnşaatları İptal

Öğrencilerin sadece yüzde 2,11’ini karşılayacak kapasitesi bulunan İstanbul’da ise yurt inşaatları birer birer iptal ediliyor. Sene başından bu yana toplam 6 yurt inşaatı iptal edildi. İhaleler ya teklif veren çıkmaması ya da tekliflerin alıma ayrılan ödeneğin yaklaşık maliyetin çok üzerinde olması nedeniyle durduruldu.

İptal edilen ihaleler şöyle:

- İstanbul ili Bahçelievler ilçesi fen lisesi ve 300 kişilik yurt yapım işi
- İstanbul ili Küçükçekmece ilçesi imam hatip lisesi ve 300 kişilik yurt inşaatı yapım işi
- İstanbul ili Avcılar ilçesi fen lisesi ve 300 kişilik yurt yapım işi
- İstanbul ili Küçükçekmece ilçesi imam Hatip Lisesi ve 300 Kişilik yurt, Anadolu lisesi ve ortaokul inşaatı yapım işi
- İstanbul Kâğıthane ve Bahçelievler 3 adet lise 1 adet yurt inşaatı yapım işi
- İstanbul ili Avcılar ilçesi fen Lisesi ve 300 Kişilik yurt yapım işi

KYK Yurtları Cemaatlere Teslim Edildi

Akdeniz Üniversitesi’nde yaşanan öğrenci intiharlarının yankısı da sürüyor. İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener grup toplantısına kürsüye bir öğrenciyi çıkardı. Felsefe öğrencisi Süleyman Kızıltaş oldukça önemli şeyler söyledi. Kızıltaş, "Yurtta kalan öğrencilerin yurt personeli tarafından baskı altında bırakıldığı özel hayatlarının ihlal edildiği, ‘manevi danışmanlık’ adı altında bazı tarikat ve dini cemaatlere taraftar toplandığı, siyasi parti propagandası yapıldığı apaçık bir gerçektir. KYK yurtları devlet yurdu görünümü cemaat, tarikat ve siyasi parti yandaşlarının at koştuğu ölüm yurtları haline gelmiştir" dedi.

Önerge Reddedildi

CHP’nin intiharlara ilişkin araştırma önergesi ise reddedildi. Meclis’e sunulan araştırma önergesi için Akdeniz Üniversitesinde öğrencilerin intihar ettiğini gündeme getirerek, bu olayların arkasında yatan nedenlerin araştırılmasını istedi.

MEB’İN KARNESİ YİNE KIRIK DOLU

2021-2022 eğitim öğretim yılının son zili çaldı. Eğitim sistemi bir kez daha sınıfta kalırken eğitim öğretim yılına tartışmalı mülakatlar, eğitimi dinselleştiren uygulamalar ve özel okul destekleri damga vurdu.

6 Eylül 2021 tarihinde başlayan 2021-2022 eğitim öğretim dönemi, sona erdi. Milyonlarca öğrenci karne heyecanı yaşarken gözler Milli Eğitim Bakanlığı’nın kırıklarla dolu karnesine çevirdi. AKP iktidarlarında sorunlar yumağı haline getirilen eğitim sistemi, bir kez daha sınıfta kaldı.

2021-2022 eğitim öğretim yılının son zili, Türkiye genelindeki 71 bin 320 okulda bugün çaldı. Toplam 17 milyon 436 bin 532 öğrenci ile geride kalan eğitim öğretim yılında sorunlar yumağına yenileri eklendi. Eğitimde ticarileşme, dinselleşme ve yoksulluk en çok tartışılan konular oldu.

Şura'dan Dini Eğitim Çıktı

2021-2022 eğitim öğretim yılında eğitime yönelik en dikkati çeken gelişme, yedi yıl aradan sonra toplanan Milli Eğitim Şurası'nda yaşananlar oldu. Eğitimin gerçek sorunlarına değinilmediği gerekçesiyle eğitim sendikalarının protesto edilen MEB Şurası'ndan da dini eğitim çıktı. İktidara yakın Eğitim Bir Sen'in, "Okulöncesinde dini eğitim verilsin" önerisi, komisyonda görüşülmeden doğrudan Genel Kurul'da oylandı ve oçoçluğuyla kabul edildi.

Mülakat Yine Mağdur Etti

Eğitimde güvencesiz istihdama yol açtığı gerekçesiyle tartışılan sözleşmeli öğretmenlik ısrarından geri adım atılmadı. MEB'in sözleşmeli öğretmenlik alımları kapsamında gerçekleştirilen mülakatlar, hemen her dönemde olduğu gibi bu dönemde de çok sayıda mağduriyet yarattı. Yüksek KPSS puanı ile mülakata giren öğretmen adayları, mülakatta verilen düşük puanlar nedeniyle saf dışı bırakıldı. Öğretmenlerin büyük bölümü, sınava itiraz etti.

Öğretmen Açığı Kapatılmadı

Giderek büyüyen öğretmen açığına karşın MEB, atamaları yine sınırlı tuttu. Bakanlığın Atama ve Yer Değişikliği Analizi çalışmasına göre, 2021 yılında atanmak için başvuran 81 bin 460 öğretmenden yalnızca yüzde 26'sının ataması gerçekleştirildi. Eğitim fakültelerinden mezun olan binlerce öğretmen, işsizler ordusuna katıldı.

Eğitim sendikaları ve meslek örgütlerinin tüm itirazlarına karşın Öğretmenlik Meslek Kanunu, 3 Şubat'ta yasalaştı. AKP iktidarında, "sözleşmeli, ücretli, kadrolu" ayrımcılığına tabi tutulan ve saygınlığı giderek kaybettirilen öğretmenlik mesleği bir kez daha yara aldı. Öğretmenlik mesleğine kariyer basamaklarını getiren ve eğitimcilerin "Öğretmenlik kariyer değil, bir ihtisas mesleğidir" gerekçesiyle karşı çıktığı düzenlemeler resmen hayata geçti.

Sermayenin Payı Yine Artırıldı

MEB'in hedefleri arasında yer alan, "Özel sektörün eğitimdeki payının 2023'e kadar yüzde 15'e çıkarılması" hedefi, 2021 yılı tamamlanmadan aşıldı. Sayıları hızla artan ve eğitim kaliteleri itibarıyla tartışılan özel okulların eğitimdeki payı yüzde 20,1'e ulaştı.

Dinci Müdahalenin Önü Açıldı

Eğitim, 2021-2022 döneminde de vakıf ve derneklerin etkinlik ve faaliyet alanı haline getirildi. Diyanet İşleri Başkanlığı başta olmak üzere, birçok vakıf ve dernekle yapılan işbirliği anlaşmaları ile eğitime müdahalenin önü açıldı. Asım'ın Nesli Vakfı'ndan geldiğini belirten bir kişinin Ankara'daki bir okulda dersten öğrenci çıkararak, "Kuran dersine" götürmesi, eğitime müdahalenin en çarpıcı örneklerinden birini oluşturdu.

İktidarın, "Eğitime bütçeden aslan payını ayırıyoruz" söylemi, veriler ile boşa düştü. Eğitim bütçesinin merkezi bütçeye oranı yüzde 15,7 ile 2021 yılında son dokuz yılın en düşük seviyesini gördü. Eğitim harcamaları içinde hane halkının yaptığı harcamaların payı 2021 yılında yüzde 20,2 ile OECD ortalamasını ikiye katladı. 2011 yılında hane halkının yaptığı eğitim harcamaları toplamı 13 milyar 782 milyon TL iken 2020 sonu itibarıyla bu rakam yaklaşık dört kat artarak 54 milyar 754 milyon TL'ye yükseldi.

MEB bütçesinden Türkiye Maarif Vakfı'na 1,8 milyar TL'ye kadar para aktarılmasını öngören karar Cumhurbaşkanı'nca onaylandı. Maarif Vakfı eğitim bütçesinden 2021 yılında tam 1 milyar 77 milyon TL para aldı.

Sığınmacıların eğitime erişim sorunu da devam etti. Eğitim çağında bulunan 1 milyon 124 bin Suriyeli çocuğun ancak yüzde 65'i okula gidebildi.

Eğitim Sen Bakanlığa Sıfır Verdi

Eğitim Sen de Milli Eğitim Bakanlığı'na karne verdi. Eğitim Sen'e göre MEB, "Liyakate dayalı istihdam, laik eğitim, parasız eğitim, anadilde eğitim" ve "Kamusal nitelikli eğitim hizmeti" konularında sıfır not aldı. Sendikanın açıklamasında özetle şunlar kaydedildi:

"Eğitim sisteminde yıllardır yaşanan ve katlanarak artan sorunlar, MEB'in eğitimin yapısal sorunlarına yönelik somut ve çözüme dayalı politikalar geliştirmek gibi bir amacının olmadığını göstermektedir. Okullarda yaşanan

yoğun dinselleşme ve eğitimi ticarileştirme uygulamaları, siyasal-ideolojik hedeflere uygun olarak alınan bilim karşıtı kararlar eşliğinde okullarda hayata geçirilmeye devam etmektedir.

Eğitim sisteminde yaşanan sorunların ülkedeki ekonomik, toplumsal ve siyasal alanda yaşanan gelişmelerden ayrı ve bağımsız olmadığı açıktır. Eğitim Sen, her geçen gün daha fazla piyasa ilişkileri içine çekilen, okul öncesinden üniversiteye kadar bilimin ve laikliğin değil, milliyetçiliğin, ayrımcılığın ve inanç sömürsünün referans alındığı bir eğitim sisteminde kamusal, bilimsel, demokratik, laik ve anadilinde eğitim hakkı için mücadelesini kesintisiz sürdürmeye kararlıdır.”

110 BİN ÇOCUK SUÇA SÜRÜKLENDİ

Suçta sürüklenen çocuk sayısı artıyor. 110 bin 606 çocuğun suça sürüklendiği 2021 yılında 32 bin 131 çocuk hakkında mahkûmiyet kararı alındı. Çocuklar en çok, ‘Mal varlığına karşı suç işledikleri’ gerekçesiyle yargılandı.

Suçta sürüklenen çocuk sayısındaki dramatik artış Adalet Bakanlığı’nın verilerine yansdı. 2020 yılında 99 bin 919 çocuğun suça sürüklendiği Türkiye’de, 2021 yılında suça sürüklenen çocuk sayısı 110 bin 606 oldu. Çocuklar en çok, “Mal varlığına karşı suç” işledikleri gerekçesiyle hâkim karşısına çıktı.

Adalet Bakanlığı’nca yayımlanan Adli İstatistikler, yüz binden fazla çocuğun suça sürüklendiğini ortaya koydu. Toplam 110 bin 606 çocuk hakkında dosya açılan 2021 yılında, toplam dosyası sayısı ise önceki yıllardan devredenlerle birlikte 228 bin 895’i buldu. Verilere göre, Türkiye’deki her 100 bin çocuktan bin 442’si suça sürüklendi.

13275
HÜRRİYETE
KARŞI SUÇLAR

5953
VÜCUT DOKUNULMAZLIĞINA
KARŞI SUÇLAR

4433
KAMUNUN SAĞLIĞINA
KARŞI SUÇLAR

2172
CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA
KARŞI SUÇLAR

On Binlerce Mahkûmiyet

2021’deki yargılamalarda çocuklar hakkında 32 bin 131 hapis cezası kararı alındı. Toplam 9 bin 30 çocuğa verilen hapis cezası ertelendi, 28 bin 574 adet de adli ve idari para cezası kararına hükmedildi.

Suç Unsuru

Kullanmak için uyuşturucu ya da uyarıcı madde satın almak ve bulundurmak ile uyuşturucu madde ticaretini yapmak ya da ticaretini kolaylaştırmak suçlarını kapsayan, “Kamunun Sağlığına Karşı Suçlar” kapsamında yargılanan çocuk sayısı da dramatik boyuta ulaştı. Verilere göre, “Kamunun sağlığına karşı suç işlediği” gerekçesiyle 2021 yılında 9 bin 23 çocuk yargılandı. Çocuklardan bin 832’sinin 12-15 yaş, 7 bin 191’inin ise 15-18 yaş aralığında olduğu bildirildi.

Mal Varlığına Karşı Suçlar İlk Sırada

Suçta sürüklenen çocuklarla ilgili verilen karar sayısının suç ve karar türüne göre dağılımı da dikkati çekti. En fazla mahkûmiyet kararı mal varlığına karşı suç işlediği belirtilen çocuklara yönelik alınırken diğer bazı karar türleri ve mahkûmiyet sayıları ise şöyle sıralandı:

GENÇLERİMİZİ 2053 VİZYONU YALANIYLA AVUTUYORLAR!

20 yıllık iktidarı boyunca milyonlarca gencin umutlarını tüketerek gelecek kaygısı taşımalarına zemin hazırlayan AK Parti Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Erdoğan, 19 Mayıs’ta Saray’a topladığı gençlerin hayallerini yıkan kendisi değilmiş gibi ‘hayallerinizden vazgeçmeyin’ diyor. Geleceklerini 5 müteahhidin garanti alacaklarına ipotek ettikleri gençlerimizi 2053 vizyonu yalanıyla aldatma ve avutma peşinde!

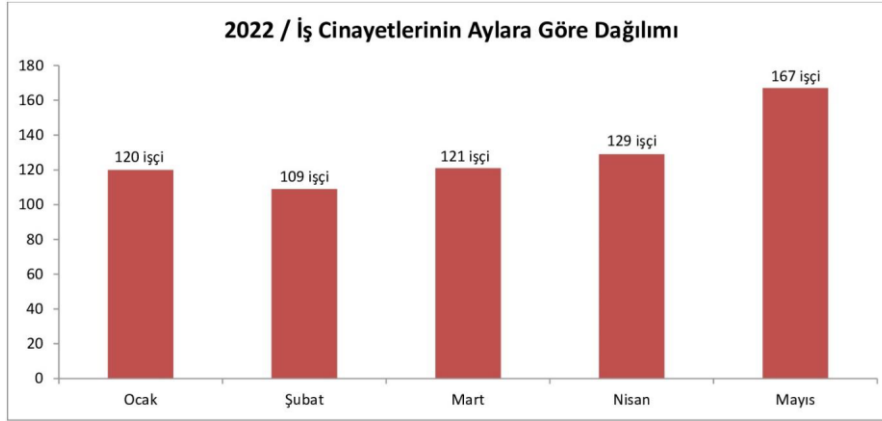
19 Mayıs Atatürk’ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı’nın 103’üncü yılında 20 yıldır ülkeyi tek başına yöneten Cumhurbaşkanı Erdoğan, Sarayına topladığı gençleri 2053 vizyonu yalanıyla aldatma çabası sergiledi. Her fırsatta gençleri teröristlikle, ihanetle itham eden, yıllardır ‘kindar ve dindar nesil yetiştirme’ hedefiyle, ülkenin gençlerini ayırıştırıp, kompluşturarak, binlerce gencin iki satırlık eleştirilerine bile tahammülsüzlük ve tehditle hakaret davaları açıp, cezaevlerinde ömürlerini çalan CB Erdoğan, hayallerini ve umutlarını yok ettiği gençlerle adeta alay edercesine ‘hayallerinizden vazgeçmeyin’ tavsiyesinde bulunuyor.

KPSS’de en yüksek puanları alan gençleri öğretmenlik başta olmak üzere kamu personel sınavlarında partizan mülakatlarla eleyerek ellerinden işlerini, ekmeklerini çalan iktidar; pazarcılık, inşaat işçiliği yapmaya mecbur ettiği gençlerimizin geleceklerini de çalıyor. 2002’de iktidara geldiğinde doğan çocuklar şimdi 20 yaşında ve bugünün işsiz-umutsuz-özgürlükleri kısıtlanmış, yaşam tercihleri sorgulanan, kılık-kıyafetleri için hedef gösterilen gençleri. Üniversiteleri işsiz mezun merkezlerine dönüştürdüğü yetmezmiş gibi, yurt ve barınma olanağı sağlamadığı gençlerimizin tarikat yurtlarında, cemaatlerin hedefi haline gelmesine imkân sağladı. TÜRGEV-TÜGVA-ENSAR referansı olmayan gençlerin yolları mülakatlarla kesilerek, iktidar vakıflarının tedrisinden geçenlere ise bürokraside her türlü makam, unvan, birden fazla maaşlı kadrolar ardına kadar açılıyor. Milyonlarca genç çaresizlik içinde, hâlâ ekmeklerini kazanamamanın mahcubiyetini yaşarken, AK Parti referansı ve kartvizitiyle genç yaşta milyonlarca liralık servet sahibi olan, devletten ve AK Partili belediyelerden aldıkları ihalelerle ihya edilen, aile-akraba-siyaset bağlarıyla gemi filolarının, vergi cennetlerinde şirketlerin ve kayıt dışı vergisiz kazançların akıtıldığı iktidardan beslenen bir kesim yaratıldı.

Gençlerin yüzde 70’e varan kısmını geleceğini yurt dışında arama noktasına getiren AK Parti iktidarları ve 20 yıldır ülkeyi tek başına yöneten Cumhurbaşkanı Erdoğan, 31 yıl sonrasını, 2053 vizyonunu gençlere umut-hayal diye pazarlıyor. Türkiye’nin dört bir yanındaki gençler, artık aldanmadıklarını, yalanlara kanmadıklarını göstermek, **hayallerindeki aydınlık Türkiye’yi gerçekten kurmak ve umutlarının kapısını açmak için** oylarıyla sandıkları patlatacakları günleri sayıyor.

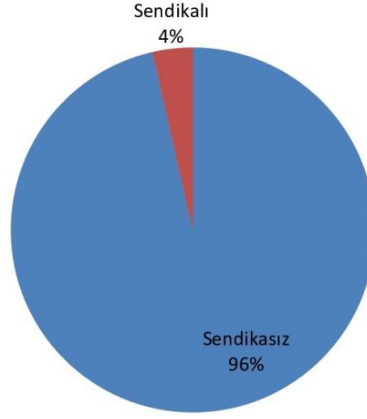
2022 YILININ İLK BEŞ AYINDA EN AZ 646 İŞÇİ HAYATINI KAYBETTİ

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi’nin (İSİG) yayımladığı rapora göre 2022 yılının ilk beş ayında en az 43’ü kadın, 15’i çocuk olmak üzere 646 işçi iş kazalarında hayatını kaybetti. Rapordaki verilerin yüzde 67’si ulusal basından; yüzde 33’ü ise işçilerin mesai arkadaşları, aileleri, iş güvenliği uzmanları, işyeri hekimleri, sendikalar ve yerel basından öğrenilen bilgilere dayanarak tespit edildi.

2022 yılının ilk beş ayında iş cinayetlerinde ölenlerin 23’ü (yüzde 4) sendikalı işçi, 623’ü ise (yüzde 96) sendikasız. Sendikalı işçiler metal, kimya, sağlık, madencilik, taşımacılık, enerji, güvenlik ve belediye işkollarında çalışıyordu.

2022 İlk Beş Ay / İş Cinayetlerinde Ölenlerin Örgütlülük Durumu

İŞSİZLİK VE İSTİHDAM

TÜİK'in Nisan 2022 Hanehalkı İşgücü Araştırması (HİA) sonuçları 10 Haziran 2022'de yayımlandı. Mevsim etkisinden arındırılmış dar tanımlı işsizlik oranı yüzde 11,3 mevsim etkisinden arındırılmış geniş tanımlı işsizlik oranı (âtil işgücü) ise yüzde 21,7 seviyesinde gerçekleşti. TÜİK'e göre Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı (mevsim etkisinden arındırılmış) 2022 Nisan ayında bir önceki aya göre 65 bin kişi artarak 3 milyon 853 bin kişi oldu.

DİSK-AR tarafından TÜİK verilerinden yararlanarak yapılan hesaplama göre mevsim etkisinden arındırılmış geniş tanımlı işsiz sayısı ise Nisan 2022'de 8 milyon 107 bin kişi olarak gerçekleşti. Pandemi öncesine göre geniş tanımlı işsiz sayısı 1 milyon 595 bin arttı. TÜİK'e göre Nisan 2019'da yüzde 13,8 olan işsizlik Nisan 2022'de yüzde 11,3'e düştü. Ancak geniş tanımlı işsizlik yüzde 19,1'den yüzde 21,7'ye yükseldi.

İŞKUR verilerine göre Nisan 2021 ve Nisan 2022 arası bir yıllık dönemde kayıtlı işsiz sayısı 2 milyon 910 binden 3 milyon 584 bine yükselerek 674 bin kişi arttı. TÜİK'e göre ise son bir yılda dar tanımlı işsiz sayısı bu dönemler arası 614 bin azaldı. Böylece kayıtlı ve ankete dayalı işsiz sayılarının değişimi arasında 1 milyon 288 bin kişilik fark ortaya çıktı.

İŞKUR'un kayıtlı işsiz sayıları son bir yılda yüzde 23 artarken, TÜİK'in işsiz sayıları yüzde 14 azaldı. İki verinin bu kadar farklı seyretmesi hayatın olağan akışına aykırıdır. TÜİK'in yıllık işsizlik verilerinde İŞKUR'un bu eğilimi yer almıyor. TÜİK'in yıllık işsizlik verileri salgın dönemindeki işten çıkarma yasağı nedeniyle karşılaştırılabilir değildir.

Kadın işsizliği ise tüm işsizlik türlerinde en yüksek kategori olarak görülmeye devam ediyor. Rapordan özet bulgular şöyle:

- ☐ TÜİK ve İŞKUR verileri arasında 1 milyon 288 bin fark var.
- ☐ Geniş tanımlı işsiz sayısı 8 milyon 107 bin.
- ☐ Kadın işsizliği yüzde 29,5.
- ☐ Geniş tanımlı kadın işsizliği, işsizlik türleri arasında en yüksek kategori oldu.
- ☐ Geniş tanımlı ve dar tanımlı işsizlik arasındaki fark 10,4 puan.

7'DEN 77'YE HAKARET DAVASI

Erdoğan'a yönelik eleştirileri nedeniyle 2021'de 48 bin kişiye soruşturma açıldı. 407'si 18 yaş altı olmak üzere toplam 12 bin 670 kişi, "Cumhurbaşkanına hakaret" ve "Hükümeti aşağılama" suçlamasıyla yargılandı.

2018 yılında gerçekleştirilen referandum ile geçilen Başkanlık Sistemi'nin ardından çok sayıda yurttaş, TCK'nin 299 ve 301'inci maddeleri uyarınca soruşturma geçirdi. TCK'de, "Devletin Egemenlik Alametleri ve Organlarının Saygınlığına Karşı Suçlar" başlığı altında düzenlenen ve "İfade özgürlüğünün önündeki en büyük engel" olarak değerlendirilen 299 ve 301'inci maddeler, adeta iktidarın muhalifleri cezalandırma aracına dönüştürüldü.

Adalet Bakanlığı'nın verileri de genç yaşlı çok sayıda yurttaş hakkında TCK'nin 299 ve 301'inci maddeleri uyarınca soruşturma açıldığını ortaya koydu. Verilere göre, 2021 yılında Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a yönelik sözleri nedeniyle 48 bin 69 kişi soruşturma geçirdi.

Çocukları Da Suçladılar

2021 yılında TCK'nin 299 ve 301'inci maddelerine muhalefet suçlamasıyla hakim karşısına çıkarılan kişi sayısı da 12 bin 670 oldu. Bu kişilerin 134'ünü 12-15 yaş arası, 273'ünü ise 15-18 yaş arası çocuklardan oluşturdu. Yargılananlar içinde yabancı uyruklu olanların sayısının ise 224 olduğu bildirildi.

ERDOĞAN'A ELEŞTİRİLERİ NEDENİYLE DAVA AÇILAN KİŞİ SAYISI:

50^{bin}503
2019

44^{bin}717
2020

48^{bin}69
2021

Yargılamanın ardından, "Devletin egemenlik alametlerine ve organlarının saygınlığına karşı suç" işlediği gerekçesiyle 2021 yılında 4 bin 582 kişi mahkum edildi. Toplam 2 bin 369 dosyadan ise beraat kararı çıktı. Mahkemeler, TCK 299-301 maddeleri kapsamında yaptıkları yargılamaların ardından 4 bin 465 adet de "Hükmün açıklanmasının geri bırakılması" kararı verdi.

Dosya Sayısında Rekor Artış Var

Türkiye'nin Başkanlık Sistemi'ne geçtiği 2018 yılının ardından TCK 299-301 kapsamında açılan dosyaların sayısındaki artış da dikkati çekti. 2018 yılında TCK 299-301 kapsamında açılan dosya sayısı 36 bin 664 olurken bu sayı 2019'da 50 binin üzerine çıktı. 2020'de 44 binden fazla yurttaş yargılanırken, 2021 yılında açılan dosya sayısı ise 50 bine dayandı.

2014-2020 Arası Da Vahim

CHP Hukuk ve Seçim İşlerinden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Muharrem Erkek 2022'nin Ocak ayı itibarıyla 2014-2020 yılları arasında, Cumhurbaşkanı'na hakaret suçundan savcılıklarda görülen toplam soruşturma sayısının 160 bin 169'a olduğunu açıklamıştı. Aynı süreçte açılan kamu davası sayısının 35 bin 507 olduğuna dikkat çeken Erkek, bu süreçte söz konusu suçlama kapsamında bin 107 çocuğun yargılandığı bilgisini de paylaşmıştı.

SANSÜRLE HALKIN AÇLIĞINI GİZLEMEK DÜNYANIN HIÇBİR YERİNDE GÖRÜLMEMİŞTİR

TÜİK tarafından artık açıklanmayacak olan madde sepetine rağmen mayıs ayındaki bazı temel besin maddelerindeki yıllık ve aylık değişimleri hesaplandı.

TÜİK'İN sansürleri ve karartmaları neticesinde madde sepeti artık yayınlanmayacak. Buna rağmen Mayıs ayında temel besin maddelerinde yaşanan yıllık ve aylık artışlar resmi enflasyonun aylık 2,98'lik artışından çok daha fazla olduğunu görmekteyiz. TÜİK'İN sansürlerine rağmen vatandaşın yıllık alım gücü kaybı ve ürünlerdeki aylık ve yıllık fiyat artışları gizlenemiyor. Sansürle halkın açlığını ve yoksulluğunu gizlemek dünyanın hiçbir yerinde görülmemiştir.

ÜRÜN	2021 MAYIS FİYATI	2022 MAYIS FİYATI	YILLIK ARTIŞ	AYLIK ARTIŞ	ASGARİ ÜCRET ALIM BİR YILLIK DEĞİŞİM

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

PIRİNÇ	12,90	22,87	%77,28	%37,7	-39 Kg.
UN	5,24	14,90	%184,35	%44	-254 Kg.
EKMEK (TÜM EKMEK ÇEŞİTLERİ)	7,48	14,69	%96,39	%7	-88 Adet.
MAKARNA	5,79	12,40	%114,16	%6,98	-145 Paket.
ET	59,43	145,49	%144,80	%30,44	-18 Kg.
TAVUK	18,44	45,80	%148,37	%10,30	-61 Kg.
SÜT	6,18	16,95	%174,43	%62,66	-207 Kg.
YOĞURT	7,69	22,50	%192,58	%70	-178 Kg.
BEYAZ PEYNİR	29,26	68,00	%132,39	%35,56	-34 Kg.
YUMURTA	0,77	1,68	%118,18	%4,34	-1137 Adet.
MARGARİN	15,58	44,33	%184,53	%9	-86 Kg.
TEREYAĞI	69,77	123,00	%76,29	%21,64	-50 Kg.
SIVI YAĞ(1 Litre)	18,03	47,20	%161,78	%36,10	-66 Litre.
ÇAY	35,75	59,95	%67,69	%31,41	-9 Paket.
ŞEKER	5,81	21,25	%265,74	%69,45	-286 Kg.
ZEYTİN	28,96	48,30	%66,78	%17,34	-9 Kg.
KURU FASULYE	15,88	29,90	%88,28	%48,23	-35 Kg.
MERCİMEK	11,70	25,90	%121,36	%13,49	-75 Kg.
NOHUT	9,95	28,70	%188,44	%28,29	-135 Kg.
DOMATES	5,22	19,40	%271,64	%4,69	-322 Kg.
BİBER	5,84	12,70	%117,46	FİYATI DÜŞTÜ	-149 Kg.
SALATALIK	4,02	6,85	%70,39	FİYATI DÜŞTÜ	-82 Kg.
PATATES	2,68	12,30	%358,95	%46,42	-709 Kg.
KURU SOĞAN	1,87	8,59	%359,50	%71,45	-1015 Kg.
LİMON	7,10	12,25	%72,53	%71,60	-50 Kg.

Kaynak; 2021 Mayıs ayı için fiyatlar TÜİK Madde Sepetinden alınmıştır. 2022 Mayıs ayı fiyatları Market, Hal, İnternet Satış Mağazaları ve Pazar fiyatlarının ortalaması esas alınmıştır.

İşte TÜİK'İN kararttığı madde sepeti

Mayıs ayı içerisinde market, pazar ve internet satış mağazalarında yapılan fiyat derlemelerine göre pirinçten makarnaya, etten tavuğa, domatesten peynire temel besin maddelerinin hemen hemen hepsinde bir önceki aya göre yaşanan artışlar dikkat çekti. **Mayıs ayında bir önceki aya göre sütün fiyatı yüzde 70, kurusoğan ve limonun fiyatı yüzde 71, tavuk etinin fiyatında yüzde 62 ve etin fiyatında ise yüzde 30'luk artış meydana geldi. Aylık artışlar şekerde %69 ve beyazpeynirde yüzde 35 olarak gerçekleşti.**

Mayıs ayında bir önceki aya göre sadece biber ve salatalığın fiyatı bir önceki aya göre düşerken, diğer temel besin maddelerinin fiyatlarında bir önceki aya göre artış yaşandı.

TÜİK'İN aylık enflasyonu yüzde 2,98'lik artış hesaplaması ve gıda enflasyonunda yıllık artışı yüzde 91 olarak açıklaması, market ve Pazar fiyatlarının kat be kat altında kalmış oldu. TÜİK, yıllık gıda enflasyonunu yüzde 91 arttığını açıkladursun, vatandaşın hissettiği gıda enflasyonu çoktan üç haneleri aşmış oldu.

Asgari ücretlinin alım gücü düşmeye devam ediyor

2021 Mayıs ve 2022 Mayıs ayları kıyaslandığında 2825 TL asgari ücret, bu yıl yüzde 50 artışla 4253 TL olan asgari ücretin alım gücü olarak üstünde kaldı. Asgari ücret geçen yıla göre yüzde 50 oranında artarken son bir yılda patatesin fiyatı yüzde 358, kuru soğanın fiyatı ise %359 oranında arttı. Tüm ekme çeşitlerinin fiyatı yüzde 96 oranında artarken etin fiyatı yıllık yüzde 144 ve tavuğun fiyatı ise yıllık yüzde 148 oranında arttı.

Bakliyat ürünlerinde ise nohuttun fiyatı yüzde 188, mercimeğin fiyatı %121 ve kuru fasulyenin fiyatı ise son bir yılda en az yüzde 88 arttı. Asgari ücretli en büyük kaybı ise geçmiş yıla göre 1137 adet kayıpla yumurta ve 1015 kilo kayıpla kuru soğanda yaşadı.

BÖLGESİNDE YALNIZLAŞAN ÜLKEMİZ

UKRAYNA VE SURİYE'DE GELİŞME YOK!

Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov'un Ankara ziyaretinde yapılan görüşmelerde önemli bir gelişme kaydedilemedi. Ukrayna ve tahıl koridoru konusunda bir anlaşmaya varılamadı. Rusya; Suriye operasyonu için İdlib'i gündeme getirerek 'yeşil ışık' yakmadı, Astana Mutabakatını ve gelecek ay yapılacak üçlü toplantıyı adres gösterdi!

Lavrov'un Ankara ziyaretinden hemen sonra Suriye Devlet Başkanı Esad'ın Rus devlet televizyonuna çıkması ve burada Türkiye'nin olası harekâtına karşı askeri güçlerinin bulunduğu bölgelerde karşılık vereceklerini, gerekirse TSK ile karşı karşıya geleceklerini, diğer bölgelerde ise halk direnişleri örgütleyeceklerini ifade etmesi, Rusya'nın bilgisi ve telkiniyle verilen mesajları içeren planlı bir hamle olarak görülmelidir. Ortak basın toplantısında Lavrov'un gerçekte ortada bir gıda krizi olmadığını savunarak batılı ülkelerin kara propaganda yaptıklarını dile getirmesi, Ukrayna'nın dünya buğday ve hububat pazarındaki payının yüzde 1 olduğunu vurgulaması ve 'Ukrayna hazırsa biz de hazırız. Ukrayna mayınları temizlesin, kargo gemilerinin güvenli çıkışını ve uluslararası sulara ulaşımını sağlarız' demesi bu açıdan önemli bir mesaj. Türkiye mayınları temizlemeye talip olduğunu açıklamasına rağmen Ukrayna'nın 'mayınlar temizlenirse Rusya donanması Odessa ve diğer liman şehirlerine çıkartma yaparak işgal edecek, mayınları temizlemeyeceğiz' tezini gündeme getirmesi, **uzlaşının zor olacağını gösteriyor.**

Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu'nun Ukrayna limanlarının güvenliği ve hububat ihracının sağlanması yanında Rusya'ya uygulanan yaptırımların kaldırılması talebinin meşru olduğunu belirterek verdiği destek dikkat çekici. ABD-AB ve NATO Rusya'nın buğday, ayçiçek yağı, hububat ve gıda ürünleri ihracını yaptırım kapsamına almadı. Ancak bu ürünlerin ihracını yapacak Rus kargo gemilerinin uluslararası taşımacılık sigortasının yapılması, bu gemilerin ABD ve Avrupa diğer ülke limanlarına yanaşmasına yasak ve yaptırım getirildi. Dolayısıyla bu koşullarda Rus buğdayının, hububat ve gıda ürünleri ihracının yaptırım kapsamında olmaması anlamsız hale geliyor.

CB Erdoğan Kuzey Suriye'de yer alan PKK'nın Suriye kolu SDG ve YPG'nin son dönemde saldırılarını artırdığını, sınır ve ulusal güvenlik çıkarları için BM Şartı'nın 51. Maddesi uyarınca Tel Rıfat ve Münbiç'e askeri operasyon düzenleneceğini açıklamıştı. MGK'dan da bu yönde tavsiye kararı çıktı. Milli Savunma ve İçişleri Bakanları geçen hafta harekâtın her an başlamasına yönelik hazırlıkların tamamlandığını ifade ettiler.

Lavrov'un 'Ukrayna savaşı sonrasında Türkiye-Rusya ilişkilerinin daha da özel hale geldiğini' dile getirmesini; Türkiye'nin NATO'da izlediği politikalar, Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin tam olarak uygulanması, Türkiye'nin Rusya yaptırımlarına katılmaması, hava sahasını Rusya'ya açık tutması vb. adımlardan duyulan memnuniyetin ifadesi olarak görüyorum.

TÜRKİYE RAPORU'NDA AB ÜYELİK MÜZAKERELERİNİN SONLANDIRILMASI İSTENDİ!

Avrupa Parlamentosu (AP), 2021 Türkiye Raporunu 622 parlamenterden 448'inin oyuyla kabul etti. Oldukça ağır eleştirilerin yer aldığı rapora Dışişleri Bakanlığı sert tepki gösterdi. İktidarın ısrarla bir yandan AB üyeliğini stratejik hedef olarak nitelendirip diğer yanda bu yönde hiçbir demokratikleşme adımı atmaması en baştan belli olan bu sonucu getirdi.

Geçen hafta AP, AB, Avrupa Konseyi ve Yunanistan ile peş peşe yaşanan gerilim süreçleri Türkiye'nin Avrupa ilişkilerinde mesafenin giderek açılmasına, AB üyeliği ve demokrasi hedefinden uzaklaşarak tecridin artmasına zemin hazırlıyor.

Raporda; demokratik ve hukuki reformlar konusunda Türkiye yönetiminde siyasi iradenin olmadığı öne sürülürken, mevcut ekonomik durumun ve sosyal dengesizliğin hızla kötüleşerek kaygı verici hale geldiği belirtiliyor. Merkez Bankası, Türkiye İstatistik Kurumu gibi bağımsız olması gereken kurumlara cumhurbaşkanlığınca doğrudan siyasi müdahalelerin yapıldığı, oysa bu kurumların bağımsızlığının AB üyeliği için vazgeçilmez kriterler arasında yer aldığı vurgulanıyor. Türk hükümetinin AIHM kararlarını uygulamayarak yargı bağımsızlığı ve hukuk devleti ilkelerine karşı meydan okuduğu, bu tavırla 'AB üyelik sürecinin yeniden başlaması ihtimalini kasten imha ettiği' öne sürülüyor. AB ile Türkiye'nin, 'üst düzey diyalog ve modernleştirilmiş bir anlaşma' çerçevesinde; demokrasi, hukuk devleti, temel hak ve özgürlüklere saygı koşullu,

Yeni, dengeli ve mütakabiliyet ilkesine dayalı ortaklık arayışına girmeleri öneriliyor. Ukrayna'ya desteği için Türkiye'ye teşekkür edilirken diğer yandan Rusya'ya, Rus yöneticilerle oligarklara yönelik yaptırımlara katılmama kararının gözden geçirilip bundan vazgeçilmesi, Rus sermayesine, oligarkların servetlerine 'güvenli sığınak' olunmaması isteniyor. Yunanistan ve Güney Kıbrıs ile 'tam dayanışma' mesajı verilen raporda Ege'de, Doğu Akdeniz'deki gerginliklerden Türkiye sorumlu tutuluyor. Kıbrıs'ta 'iki devletli çözüm' önerisinden vazgeçilmesi ve Ermeni soykırımının tanınması çağrısı yapılıyor. Ege'de, Doğu Akdeniz'deki gerginliklerden Türkiye sorumlu tutuluyor. Kıbrıs'ta 'iki devletli çözüm' önerisinden vazgeçilmesi ve Ermeni soykırımının tanınması çağrısı yapılıyor. Milyonlarca sığınmacıya ev sahipliği yapan Türkiye övülüyor, iş birliğinin sürmesi gerektiği savunuluyor. Türkiye'nin sığınmacıları siyasi malzeme olarak kullanmaması isteniyor.

AP'nin Yunanistan, Kıbrıs, Doğu Akdeniz yaklaşımları ve Türkiye'yi AB'ye 'aday ülke' yerine 'önemli ortak' olarak tanımlaması kabul edilemez. Diğer yandan demokrasi, hukuk devleti, temel hak ve özgürlükler, yargı bağımsızlığı, yargı kararlarının uygulanması, kilit önemdeki ekonomik kurumların bağımsızlığına yönelik siyasi müdahalelerle ilgili eleştiriler bizim de sıkça vurguladığımız eleştiri ve uyarılar. **Önüne geleni teröristlikle suçlamayı ve cezalandırmayı sıradanlaştıran bu yönetim zihniyetinin demokrasiyle, demokratik yönetimle hiçbir ilgisinin olmadığını dünya görüyor!**

MİLLETE AÇLIK SÜNNET, SARAYA SOMONLU SUŞİ FARZ

Hükümetin cari fazla vererek enflasyonu düşürme projesine rağmen cari açık artıyor. Geçen yılın ilk dört ayında 9 milyar dolar cari açık verilirken, bu yılın aynı döneminde verilen cari açık 21 milyar dolar. Geçtiğimiz yılın tam 2,5 katı. Hani cari açık düşecekti? Bu yılın tamamı için öngörülen cari açık ilk dört ayda aşıldı. Model falan hak getire. Saray Hükümeti milletten koptu. Millettin açlıkla boğuştuğunu söylediğimizde, Saray şürekasından biri çıkıyor, 'Aç kalmak sünnet' diyor. Millet için aç kalmak sünnet, Saray şürekaları için zencefilli somonlu suşiler, kornişona sarılı dana rozbifler, bunları mide de yumuşatmak için, liçi meyvesi eşliğinde efululiler, chia tohumu eşliğinde ejder meyveli smoothiler farz.

Çocuk İşçiliğiyle Mücadelede Bunları Yapacağız

Ülkemizde 5-17 yaş arasında 720 bin çocuk işçi var. Gerçek sayının bunun çok üstünde olduğu da biliniyor. Bu çocukların yüzde 65'i kendi ihtiyaçlarını karşılamak, ailesinin geçimine ve işine yardımcı olmak için çalışıyor. İş cinayetlerinde son 20 yılda 800'den fazla çocuğumuz hayatını kaybetmiş. Çocuk işçiliğiyle mücadele için, güçlü bir sosyal destek sistemi yanında her ne ad altında olursa olsun, çocuklarımızın ucuz işgücü olarak kullanılmasının engellenmesi için, ciddi yasal düzenlemelere ve bunların tavizsiz uygulanmasına ihtiyaç var. CHP iktidarında, başta Aile Destekleri Sigortası olmak üzere bunları eksiksiz olarak hayata geçireceğiz.

Cari Fazla Vereceklerdi Cari Açık Artıyor, Model Hak Getire

İş ve aş, tüm vatandaşlarımız için can yakıcı bir sorun. TÜİK tarafından açıklanan son işsizlik verilerine göre; 8 milyon 107 bin vatandaşımız işsiz. Ülkemizdeki işsizlerin sayısı, dünya üzerindeki 95 ülkenin nüfusundan fazla. Makyajlı TÜİK verileriyle bile; işsizlik artıyor, hayat pahalılığı artıyor. "Cari fazla vererek enflasyonu düşüreceğiz" diyorlar. Cari açık artıyor. Geçen yılın ilk dört ayında 9 milyar dolar cari açık verilirken, bu yılın aynı döneminde verilen cari açık 21 milyar dolar. Geçtiğimiz yılın tam 2,5 katı. Hani cari açık düşecekti? Bu yılın tamamı için öngörülen cari açık ilk dört ayda aşıldı. Model falan hak getire. Hükümet artık, normal kanallardan cari açığı finanse etmekte de zorlanıyor. Bu dönemde cari açık, büyük oranda net hata ve noksan kaleminden gelen kaynağı belirsiz 11 milyar 751 milyon dolar ve 4,5 milyar dolar rezerv kullanılarak finanse edilmiş. Döviz olmayınca, kurda alıp başını gidiyor. 441 milyar doları geçen brüt dış borcun faturası, yandaşlara verilen dövizle garantili projelerin maliyeti, Kur Korumalı Mevduattan milletimizin sırtına binen yük, gün geçtikçe ağırlaşıyor. Saray'ın kerameti kendinden menkul "Faiz sebep, enflasyon sonuç" safatasının peşinde, milletimizin sofrasındaki ekmeğe her geçen gün küçülüyor.

Tabela Faizi Düştü, Piyasa Faizi Ve Enflasyon Arttı

Erdoğan geçtiğimiz Ağustos ayında; faizde düşüşe geçeceklerini, böylece enflasyonun da düşeceğini söylemişti. Ardından Eylül'de Merkez Bankası'nın tabelaya yazdığı faizi talimatla düşürdü. Ondandan sonra da devam etti. Bu akıl ve bilimden mahrum politikalar sonucunda, vatandaşın bankada kredi çekerken muhatap olduğu piyasa faizi, devletin borçlanırken muhatap olduğu tahvil faizi hızla arttı. Devletin geçen yıl Eylül ayından sonra ödediği faiz, önceki sekiz ayda ödediğine göre yüzde 22 arttı, 156 milyar 661 milyon lira faiz ödendi. Borçlanma maliyetlerimizin önemli bir unsuru olan, ekonomiye duyulan güveni gösteren, Türkiye'nin Kredi Temerrüt Riski Primi 800 puanın üstüne fırladı. Dünyada kendi ligimizde rekor kırdık. Aynı dönemde paramız, dünyada en fazla

değer yitiren paralardan biri oldu. Enflasyon hızı dörde katlandı, tüketici enflasyonunda dünyada ilk beşe girdik, üretici enflasyonunda dünya birincisiyiz. Hayat pahalılığı milletimizi perişan etti.

Enflasyon Saraya Değil, Milletimize Var

Sonunda Nebati Bakan çıktı, bunu “Bile isteye” yaptıklarını itiraf ediverdi. Aralık ayında, “Ekonomide başlattıkları yeni dönemin meyvelerini altı ay içinde yemeye başlayacaklarını” söyleyen Erdoğan, bir defa daha millete taahhüdünü yerine getiremedi. Milletimizi hayat pahalılığına ezdirdi. Bugün MYK toplantımızda ele aldığımız konuların başında bu vardı. Milletimizi ezen hayat pahalılığı vardı. Bunları, biz konuşuyoruz. Saraya göre ülkede “enflasyon” yok. Çünkü, Saray’ın, üç-beş maaşlı Saray yanaşmalarının enflasyon derdi yok. Saray’ın etrafında kümelenmiş, dolarla avroyla aldıkları garantileri cebe indiren, yandaş müteahhitlerin, faiz lobilerinin, dolar baronlarının hayat pahalılığı gibi bir dertleri yok. Hayat pahalılığı, enflasyon, onların değil; asgari ücretle geçinenlerin, dar ve sabit gelirlielerin sorunu... Evine ekmek götürebilmek için “Yol parası vermeyeyim” diyerek, her gün kilometrelerce yürüyen emekçilerin sorunu... Çocuğunun altına bez alamayıp plastik poşet bağlayanların sorunu... Tayin döneminde, eline doğru düzgün tayin parası verilmeyen, dağ gibi taşınma masrafını nasıl karşılayacağını düşünen, mobbing altında ezilen, intihar haberlerinin başı sonu gelmeyen polislerimizin sorunu... Sorun, artık kuruşla değil lirayla artan benzin-mazot fiyatına yetişemeyen, bayramda anasının babasının elini öpmeye gitmek için otobüs parası bulamayan vatandaşlarımızın sorunu... Sorun, bayramda torununa harçlık veremeyen emeklilerimizin sorunu... Hazine nakit gerçekleştirmeleri daha yeni açıklandı. Bu açıklanan rakamlara göre hazinenin kasasında 82 milyar 400 milyon lira duruyor. Ama vatandaşa para yok.

Millete Açlık Sünnet, Bunlara Somonlu Suşi Farz

Bunlar milleti unutmuşlar, milletten kopmuşlar. Bugün Erdoğan çıkmış, “Geçim zorluğu arttı, refah azaldı, ama olsun siz bardağın dolu tarafına bakın” diye akıl veriyor. E tabi saray böyle söylerse şürekası da kendisini aratmıyor. “Millet açlıkla boğuşuyor” dediğimizde, şürekanın biri çıkıyor, “Aç kalmak sünnettir” diyor. Millet için aç kalmak sünnet, Saray şürekaları için zencefilli somonlu suşiler, kornişona sarılı dana rozbifler, bunları mide de yumuşatmak için, liçi meyvesi eşliğinde efululiler, chia tohumu eşliğinde ejder meyveli smoothiler farz. “Milleti kuru ekmeğe muhtaç ettiniz” dediğimizde, bir başka Saray şürekası çıkıyor, “Kuru ekmek buluyorlarsa aç değiller” diye laf yetiştiriyor. “Karpuz dilimle satılır oldu, insaf” dediğimizde, bu kez AK Parti’nin bir örgüt yöneticisi çıkıyor, “Almasınlar, bahçelerinde yetiştirsinler” diyor. En son milletimizi, ucuz şeker kuyruğunda birbirini ezer hale getirdiler. Sonra da çıktılar, “Çayı da şekersiz içiversinler” diye akıl verdiler.

Milletimiz Sorumlunun Kim Olduğunu Biliyor, Yediği Ayazı Unutmuyor

Geçenlerde Van’da il başkanları, esnafı dolaşmaya çıkıyor. Genç bir esnaf lafı hiç dolandırmadan onun yüzüne, “Perişanız ve bunun sorumlusu sizsiniz” diyor. İl başkanı önce esnafı azarlamaya kalkıyor, sonra bakıyor pabuç pahalı, elini sıvazlayıp akıl veriyor. Esnaf bir kere daha tekrarlıyor: “Geçen sene 20 liraya aldığım terliği, şimdi 70 liraya alıyorum. Sorumlusu sizsiniz.” Gaziantep’te de il başkanı esnaf geziyor, orada da bir vatandaş “Hakkımı helal etmiyorum, etmiyorum, etmiyorum” diye feryat ediyor. Vatandaşın içine çıkacak halleri kalmadı. Onlar milletin halini bilmesede, görmesede, millet sorumlunun kim olduğunu biliyor. Yediği ayazı unutmuyor.

Müthiş Proje: 11 Bin Kilometre Ötede Buğday Yetiştireceğiz

Reisleri bunları adeta efsunlamış. Kibirleriyle kendilerinden geçmişler, akılları, izanları kalmamış. Yeni Tarım Bakanı da anlaşılana eskisini aratmayacak. Mazot fiyatları çıldırmış. Gübre fiyatı katlanmış. Tohum desen öyle, ilaç desen öyle... Çiftçimizi tarlasına gidemez hale getiren, toprağından koparan hükümetin bakanı, şimdi de “Venezuela’da buğday yetiştireceğiz” diye müjde veriyor. Sayın Bakan, bu ülkede toprak mı kalmadı? Neden 11 bin kilometre ötede buğday yetiştirmeye kalkıyorsunuz? Bakan bunun nedenini şöyle açıklıyor: “5 milyon sığınmacı nedeniyle artan ihtiyaç ve yine ülkemizin refah seviyesinin artması(!)”. Devri iktidarlarında, çiftçilerimizin 2,5 Trakya büyüklüğünde araziye ekmekten vazgeçtiğinin anlaşılana bakan farkında değil. Hükümetlerinin ödemediği destekler nedeniyle, her bir çiftçi ailesine faiz hariç 124 bin 736 lira borcu olduğunu anlaşılana bu bakana kimse söylememiş.

Bu Milleti Yıllarca Doeyuran Topraklar Şimdi Doeyuramıyorsa Sizin Suçunuz

Refah artışına gelince... Ucube cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin düğmesine basılmasından bu yana kişi başına gelirimizin 3 bin 43 dolar azalarak, 10 bin doların altına düştüğünü belli ki Sayın Bakan duymamış. Anadolu’nun ve Trakya’nın verimli toprakları, bu milleti yıllarca doeyurdu. Şimdi doeyuramıyorsa bu sizin suçunuz.

Çiftçimiz İçin Bunları Yapın

Sarayın kibirlisine tavsiyemiz şudur: Verin vermediğiniz desteği, verin Avrupa kadar desteği. Bu ülkenin çiftçisine, Tarım Kanununun emretmesine rağmen ödemediğiniz 272 milyar TL'sini hemen ödeyin. Elektrik, mazot, gübre giderlerini düşürmek için tarımda kullanılan girdilerde vergiyi düşürün. Güneş enerjisi tarlalarını kurun, çiftçiye elektriği bedava verin. Çiftçilerimizin dağ gibi biriken borçlarının faizini silin. Kalan borcu uygun taksitlerle uzun vadeye yayın. Toprak Mahsulleri Ofisi'ne ithalat kapılarını açacağınıza, başka ülkelerin çiftçisini sevindireceğinize, bu ülkenin çiftçisinin yüzünü güldürün. Bakın bakalım bizim cefakâr çiftçimiz bu milleti de, sığınmacıları da nasıl doyuruyor. Ama sizin gözünüzde tarlanın ürünü değil, kupon arsanın rantı oldukça bunu yapamazsınız.

Bir Elektrikli Traktör Vardı

Bu arada, üstünüze tarlanın tozu değmesin diye, prototipinin yanında, belinize kadar galoşla poz verdiğiniz, 2022 Ocak ayında da seri üretim sözü verdiğiniz, ön siparişleri alınan ama hala ortada olmayan bir elektrikli traktör var. Akıbeti sorulduğunda, bakanınızın "Benim ilgi alanım değil" dediği, bu elektrikli traktör ne oldu? "Senenin başında traktör hazır olacak" dendi, Haziran bitiyor daha hala traktörü bekliyoruz. Bak söyleyeyim bu gerçekten mazot maliyetini düşürür.

Sudan'da Kurduğunuz Şirketi Unutmadık

Bir de, hükümet olarak daha önce de "Afrika'da tarım yapacağız" diye neler yaptığınızı bilin ki unutmadık. "Sudan'da 780 bin 500 hektarda bitkisel ürün üreteceğiz" diye ortalara döküldünüz. Bunun için TİGEM'e, Sudan'la ortak şirket kurdurdunuz. Şirkete tek bir personel ve bu "göz bebeği" personeli yönetsin diye, yedi tane yönetim kurulu üyesi koydunuz. Sudan tarım için toprak falan vermedi. Ama siz, kurduğunuz şirketin Yönetim Kurulu üyelerine sadece 2020 yılında huzur hakkı ve ikramiye olarak 416 bin 695 lira 74 kuruş ödediniz. Şimdi, ülkemizle arsında koca bir Atlas Okyanusu olan "Venezuela'da tarım yapacağız" diye ortalara çıktınız. Bekliyoruz bakalım bu işten de hangi saray yandaşları malı götürecektir.

Enflasyonla Mücadele Şimdi De Baz Etkisine Kaldı

Bunlar sadece kendilerini düşünüyorlar. Millete de ne vadettilerse yapamıyorlar. Enflasyonla mücadele görevini "küresel barışa" bağlamışlardı. Bugünde Erdoğan açıkladı, bundan da vazgeçmişler. Enflasyon ancak gelecek seneye, baz etkisiyle düşecekmiş. Eğer enflasyon küresel barış sayesinde ve o da olmazsa baz etkisiyle düşerse siz o koltuklarda neden oturuyorsunuz?

Traktör Nerede? Traktör Yok. Tank Nerede? Tank Yok...

Siz ne yaparsınız? Bunların kadroları metal yorgunu... "Elektrikli traktör" dediler, traktör yok. "Tank" dediler, tank yok. "Tank yapılacak, 10 bin kişilik istihdam sağlanacak" deyip, Karasu'da yer tahsis ettiğiniz, Katar Emiriyle birlikte temelini attığınız fabrika şimdi sökülüyor, sizden tık yok. Bir zahmet, bu rezaletlerin sebebini de milletimize bir açıklayıverin.

Sığınmacıların Sebep Olduğu Sıkıntılar Artıyor

Bu arada; sığınmacı demişken, sığınmacıların sebep olduğu huzursuzluk ve asayiş sorunları, gettolaşmalar, sosyal sıkıntılar hızla artıyor. Daha iki gün önce İstanbul'un ortasında, kendisine saldıran Afgan çeteden kaçarken, 15 yaşında bir evladımıza araba çarptı, yitirdik. Atama İçişleri Bakanı da iş işten geçtikten sonra çıktı, Genel Başkanımızın da baskısıyla mahallelerde, sığınmacı oranına koydukları sınırları düşürdüklerini açıkladı.

İçişleri Bakanı Gerdan Kırmamasın

Ama atama bakan daha önce işini yapacağına yine on parmağında on kara, Genel Başkanımıza bulaştırmaya kalkıyor. İlk seçimde millet Erdoğan'ı emekli edecek. Bunu bakanda dahil artık herkes görüyor. Atama İçişleri Bakanına tavsiyem, gaza gelip kendisini parti lideri gibi görmesin, mafya mensuplarıyla, uluslararası dolandırıcılarla verdiği pozlar orada duruyor. Sarayın karşısında gerdan kırmamasın. Memur olduğunu unutmasın. Siyaseti bıraksın, boyundan büyük işlere kalkışmasın, işini yapsın.

Polisimize Yumruk Kabul Edilemez

Diğer taraftan, İstanbul'da bir milletvekilinin polisimize yumruk attığı görüntüler kamuoyuna yansıdı. Polislerimiz kamu görevlisidir. Kendilerine verilen emre göre hareket ederler. Bir sorun varsa, sorun görev yapan poliste değil, ona emir verenlerdedir. Milletvekili ya da herhangi biri, kimsenin polisimize yumruk atması kabul edilemez.

Siyaset Üretme Yeteneği, At Binme Yeteneğinin Altına Düştü

“Yalanlar doludizgin, gerçekler adım adım gider. Ama hedefe ulaşan her zaman doğrular olur” diyorlar. Siyaset üretme yeteneği vasatın, hatta at binme yeteneğinin bile altına düşen, millete artık hiçbir taahhüdünü yerine getiremeyen Saray, gemiyi iyice azıya aldı. Erdoğan iki gün önce Van’da, kendisi hükümet olmadan 20 yıl evvel, 1982 yılında kurulan üniversiteyi, kendilerinin kurduğunu iddia etti. Şimdi bunu bir defa yapsa, “Basit bir internet aramasıyla ortaya çıkıp insanı rezil edebilecek böyle acemice bir gaf bilerek yapılamaz” der, bir dil sürçmesidir deyip geçerdik. Ama millete vaatlerini yerine getiremeyen Erdoğan için, başkasının eserlerini sahiplenmek artık vakayı adiyeden oldu... Sene 2018... Isparta’da Süleyman Demirel Üniversitesi’ni kendilerinin kurduğunu iddia etti. Üniversitenin kuruluş tarihi 1992... Yani o da AK Parti’den 10 yıl önce kurulmuş. Sene 2019... “Sivas’ta bizden önce üniversite yoktu” dedi. Sivas Cumhuriyet Üniversitesi’nin kuruluş tarihi 1974. Yani AK Parti kurulmadan neredeyse 30 yıl önce.

Müflis Tüccar Eski Defterleri Karıştırır

Saray müflis bezirgân misali, neye el atsa batırıyor. Ondan sonra da eski defterleri karıştırmaya başlıyor. Önce 1970’lerde ekonomiyi batıran Döviz Çevrilebilir Mevduatın Saray sürümü, Kur Korunmalı Mevduatı hem de “Hazine’ye bir kuruluş yükü olmayacak” diyerek piyasaya sürdüler. 10 milyar 100 milyon liralık vergiden vazgeçtiler. Bir de üstüne, fakirin ödediği vergiyle, bir avuç mevduat sahibine döviz cinsinden getiri garantisi verdiler. Artan kurla bu mevduatın hazineye maliyetinin 150 milyar lirayı geçmesi bekleniyor.

GES Derde Deva Olmaz

Geçtiğimiz günlerde de, eski model Gelire Endeksli Senetler, Sarayın yeni kurtuluş formülü gibi sunuldu. Oysa, yatırımcı kılavuzundan bu kağıtların getirisine baktığınızda, getirisinin, enflasyonun ve devalüasyonun çok altında kalacağı açık. Bu yüksek enflasyon ortamında bu haliyle GES hiçbir derde deva olmaz. Ben açık söyleyeyim, pansuman ya da aspirin tedavisi bile olamaz.

Güven Ruh Gibidir

Kendisine duyulan güvenin bittiği bir hükümetin, ekonomide sorunları çözmek için atacağı her adımın, millete maliyeti çok yüksek olur. Güven duyulan bir hükümetin atacağı adımın maliyeti birse, güven duyulmayan bir hükümetin atacağı adımın millete maliyeti 10 olur. Çünkü güven ruh gibidir, terk ettiği bedene geri dönmez. Yapabilecekleri pansumandan, aspirin tedavisinden ileri gidemez. Doğru tedavi için, doğru teşhis ve güvenilir, işinin ehli doktorlar gerekir. Bu Hükümette ikisi de yok. Hep söylüyoruz, bir ülke ya ilimle, ya zulümle yönetilir. Bu Hükümette ilim olmadığı artık hepimizin malumu. İlim olmayınca zulmün gazına basıyor.

Zülmüyle Payidar Kalmayacak

İstanbul İl Başkanımıza yapılan haksızlığı dillendiren eski bir Emniyet mensubuna, önce Saray Emniyet’inin resmi hesabından trol ağzıyla hakaret edilmişti. Bu hafta da bu emniyet mensubunun rütbelerinin söküldüğü haberi geldi. Sonra Erciyes Üniversitesi’nin bahar şenliklerinde, on binlerce gençle birlikte İzmir Marşı’nı söyleyen DJ’in ilana çıkmış programları, iddiaya göre Ankara’dan gelen telefonla iptal edildi. Eskişehir Anadolu Üniversitesi’ndeki mezuniyet töreninde “Ali İsmail’i unutmadık” pankartı açmak isteyen iki genç, darp edilerek, yaka paça gözüaltına alındı. Enflasyon Araştırma Grubu’yla vatandaşlarımızın yaşadığı gerçek enflasyonu hesaplayan değerli akademisyene davalar açılması yetmedi, şimdi bir de çalıştığı üniversitede hakkında soruşturma başlatıldı. Nizamülmülk: “Küfr ile belki amma zulm ile payidar kalmaz memleket” demiş. Şunu unutmasınlar, Türkiye Cumhuriyeti Devleti ilelebet payidar kalacaktır. Ama kendisini devlet sanan bu Hükümet, zulmüyle payidar kalamayacaktır.

NATO’nun Strateji Belgesinde Güvenlik Endişelerimiz Giderilmeli

Bugün Merkez Yönetim Kurulumuzda, dış politikada yaşanan gelişmeleri de ele aldık. Öncelikle, İsveç ve Finlandiya’nın NATO üyeliğiyle ilgili müzakerelerde, ülkemizin bu iki ülkeden terörle mücadele konusundaki taleplerinin haklılığının altını bir defa daha çizelim. Ancak bunun yetmediğini, müzakere sürecinde konunun Türkiye’nin AB üyeliği çerçevesinde de ele alınması gerektiğini, Türkiye’nin Avrupa Birliği’nin savunma ve güvenlik yapılanmalarındaki yerinin, mutlaka masada olması gerektiğini söylemiştik. Buna ilave olarak, bu ay içerisinde Madrid’de NATO zirvesi yapılacak. Bu zirvede NATO, önümüzdeki on yılda karşılaşacağı güvenlik sorunlarını tanımlayacak, bir de bunlarla mücadele stratejisini belirleyecek. Buradan çıkacak Stratejik Konsept belgesinde, üye ülkeler arasında teröre karşı işbirliği mekanizmalarının, ülkemizin güvenlik endişelerini giderecek biçimde yer alması, mutlaka sağlanmalıdır.

O Makam Milletin Hakkını, Hukukunu Koruma Makamı

Bu arada Yunanistan'ın, uluslararası antlaşmalara aykırı olarak silahlandığı adalarla ilgili açıklamaları ve gelişmeleriz dikkatle izliyoruz. Sayın Genel Başkanımızın, yıllardır dile getirdiği, son olarak da 1 Haziran 2022 tarihinde belirttiği gibi, işgal edilen ve silahlandırılan adalarla ilgili hükümetin atacağı akılcı adımları destekleyeceğiz. Oturdıkları makamlar, sadece büyük büyük laflar söyleme makamı değildir, söylediklerini yapma, milletin hakkını, hukukunu koruma mecburiyetleri vardır.

Göreve gelir gelmez, ilk iş olarak ekonomideki gerçek durumun tespiti için, kamu zararlarının tespiti için, saklanan veri kalitesindeki sorunları tespit için açık ve gizli tüm yükümlülüklerin ortaya çıkarılması için **“Durum ve Hasar Tespit Komisyonu”** kuracağımızı açıkladık.

Yine Anayasa'da yazmasına rağmen 2009'dan bu yana toplanmayan **Ekonomik ve Sosyal Konsey'e yeniden işlerlik kazandıracağımızı** da söyledik.

Dünya ekonomisinde yeni dönemin gerekleriyle uyumlu bütüncül bir yaklaşımla, Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ekseninde, ulusal, bölgesel ve sektörel bazda strateji, reform, plan ve programları hazırlayacak **Strateji ve Planlama Teşkilatı'nı** kuracağımızı da açıkladık.

Yapacağımız en önemli işlerden birinin de **Merkez Bankası'nın bağımsızlığının teminat altına alınması** olacağını da kamuoyuna taahhüt ettik.

Saray Kadrolarının Kalitesi ve Kalibresi Bizimle Karşılaştırılmaz

Komisyonumuz, altılı masada yer alan her partiden, geçmişte önemli görevlerde bulunmuş isimlerden oluşuyor. Sadece komisyonumuzda değil, partilerimizin bünyesinde de çok kıymetli ekonomistler, akademisyenler daha önce ülkenin yaşadığı krizlerden en az hasarla çıkmasını, ardından hızla ayağa kalkmasını sağlayan isimler var. Gerçekten şu an Saray'ın ekonomi yönetimi diye milletimizin önüne koyduğu isimlere bakınca ne kalite ne de kalibre olarak karşılaştırılması, aynı terazinin kefelerinde tartılması mümkün olmayan çok ciddi bir birikim ve tecrübeye sahip, yetkin bir kadroyla milletimizin ufkunu açmaya, aydınlatmaya, düze çıkartmaya kararlıyız.

Biz milletimizin dertlerini biliyoruz. Çözümlerini de biliyoruz. Cumhuriyetimizin İkinci Yüzyılında, Yeni Kurumlar, Yeni Kurallar ve Yeni-Liyakatli kadrolarla ülkemizin ufkunu aydınlatmaya hazır olduğumuzun altını bir kere daha çizmek istiyoruz.